

Sarpsborg kommune

Kommunedelplan skolekapasitet og skolestruktur 2015-2026

Langsiktige valg for dimensjonering og lokalisering av de kommunale grunnskoletjenestene

Med Bystyrets vedtak

2015-06-18

Rev. 02	Dato: 18.11.2014	Beskrivelse: Høringsutkast til Kommunedelplan for skolekapasitet og skolestruktur 2015-2026	Utarbeidet TEKR/TEGRE (Norconsult AS)	Fagkontroll Harald Høgh (Norconsult) Terje Roar Aldar Uno Bjørge Larsen	Godkjent Uno Bjørge Larsen Unni Skaar
---------	------------------	---	---------------------------------------	---	---------------------------------------

Innhold

1	Innledning	12
1.1	Formål	12
1.2	Bakgrunn	12
1.3	Organisering av planarbeidet	14
1.4	Rammevilkår	15
2	Elevtallsprognoser	18
2.1	Prognoseforutsetninger	18
2.2	Elevtallsutvikling i hele kommunen og i sentrum, øst og vest	20
3	Arealnorm og kapasitet	23
3.1	Føringer for areal i skoleanlegg	23
3.2	Grunnlag for arealnorm	24
3.3	Veiledende arealnorm	27
3.4	Metoder for kapasitetsvurdering	28
3.5	Kapasitetsvurdering av skolene i Sarpsborg kommune	29
3.6	Kapasitetsfigurer	30
3.7	Status for skolene skoleåret 2014/2015	31
4	Skolebeskrivelser med areal- og kapasitetsvurderinger	32
4.1	Dagens skolestruktur	32
4.2	Alvimhaugen barneskole	33
4.3	Borgen barneskole	35
4.4	Grålum barneskole	37
4.5	Grålum ungdomsskole	39
4.6	Hafslund barneskole	41
4.7	Navestad barneskole	43
4.8	Hafslund ungdomsskole	45
4.9	Hafslundsøy barneskole	47
4.10	Hannestad barneskole	49
4.11	Hornnes barneskole	51
4.12	Ullerøy barneskole	53
4.13	Jelsnes barneskole	55
4.14	Kruseløkka ungdomsskole	57
4.15	Kurland barneskole	59
4.16	Lande barneskole	61

4.17	Sandbakken barne- og ungdomsskole	63
4.18	Sandesundsveien nye barneskole	65
4.19	Tindlund barneskole	67
4.20	Tindlund ungdomsskole	69
4.21	Varteig barne- og ungdomsskole	71
5	Viktige moment og fokusområder ved valg av fremtidig skolestruktur	73
5.1	Behovs- og kapasitetsfokuset	74
5.2	Pedagogisk, organisatorisk og sosialt fokus: Sikre grunnskolene som kunnskapsformidlere og lærende organisasjoner	78
5.3	Økonomisk fokus: Sikre strukturer som gir økonomisk handlingsrom, likeverdige driftsvilkår og kostnadseffektive skoletjenester	81
5.4	Bygningsmessig fokus: Sikre funksjonelle og gode fysiske skoleanlegg for alle elever og ansatte	82
5.5	Nærmiljøfokuset: Sikre skolene som felles samlingspunkt og nærmiljøanlegg	83
6	Forslag til helhetlige strukturkonsepter og strukturmodeller	85
6.1	Noen strukturelle utfordringer i Sarpsborg-skolen	85
6.2	Overordnede forutsetninger for de foreslåtte konseptene og alternativene	85
6.3	Økonomiske forutsetninger for investeringskostnader	86
6.4	Økonomiske forutsetninger for driftskostnader	88
6.5	Beskrivelser av tiltaksnivå	90
6.6	Dimensjonerende elevtall	90
6.7	Idealkonseptet – lokalisering av kommunens grunnskoler og skoleområder basert på dagens situasjon	91
6.8	Konsept 0 – Videreføring av dagens tilbuds- og skolestruktur	93
6.9	Konsept 1a – 18 grunnskoler.	97
6.10	Konsept 1b – 17 grunnskole	104
6.11	Konsept 2 – 16 grunnskoler	108
6.12	Sammenligning av investeringskonsekvensene mellom konseptene	114
6.13	Sammenligning av driftskonsekvensene mellom konseptene	115
6.14	Vurdering og anbefaling	117
7	SAKSUTSKRIFT – behandling og vedtak	119
	Vedlegg 1. Beskrivelse av skoleanleggene	
	Vedlegg 2. Elevtallsprognoser – tabellvedlegg	
	Vedlegg 3. Forskrift om skoletilhørighet med inntaks- og utjevningssområder for barne- og ungdomsskolene i Sarpsborg kommune. Tekst og kart.	
	Vedlegg 4. Tabellvedlegg økonomi. Beregning av investeringskonsekvenser og driftskonsekvenser i strukturkonsept 0, 1a, 1b og 2.	
	Vedlegg 5. Utforming av læringsarenaer/skoleanlegg. Rom- og funksjonsbeskrivelser.	

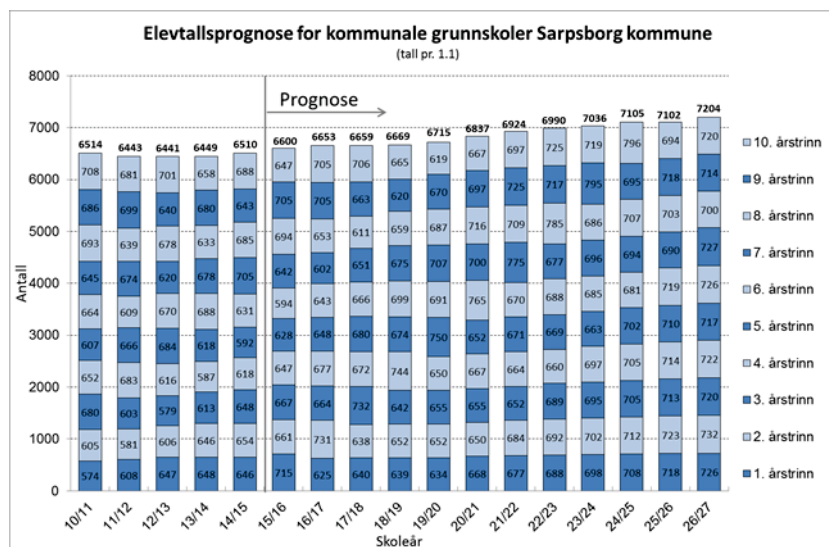
Sammendrag

Kommunedelplan for skolekapasitet og skolestruktur 2015-2026 trekker opp linjer for framtidig skolestruktur og skisserer utbyggingsbehov ut fra denne. Planen angir kapasiteten ved den enkelte skole og vurderer behovet for utvidelser av eksisterende skoler ut fra arealnorm og elevtallsprognoser.

Planen presenterer forslag til alternative konsepter for skolestruktur i Sarpsborg kommune.

Elevtallsprognoser

Det er utarbeidet nye elevtallsprognoser av Enhet plan og samfunnsutvikling i Sarpsborg kommune høsten 2014. Prognosene viser at Sarpsborg kommune samlet sett kan vente et økende antall elever gjennom hele planperioden.

Vest i kommunen angir prognosen sterk vekst i hele perioden. Det er noe forskjell i veksten mellom skolene.

Øst i kommunen er elevtallet samlet sett ventet å holde seg relativt stabilt. Enkelte skoler kan vente vekst i elevtallet, mens andre skoler venter reduksjon.

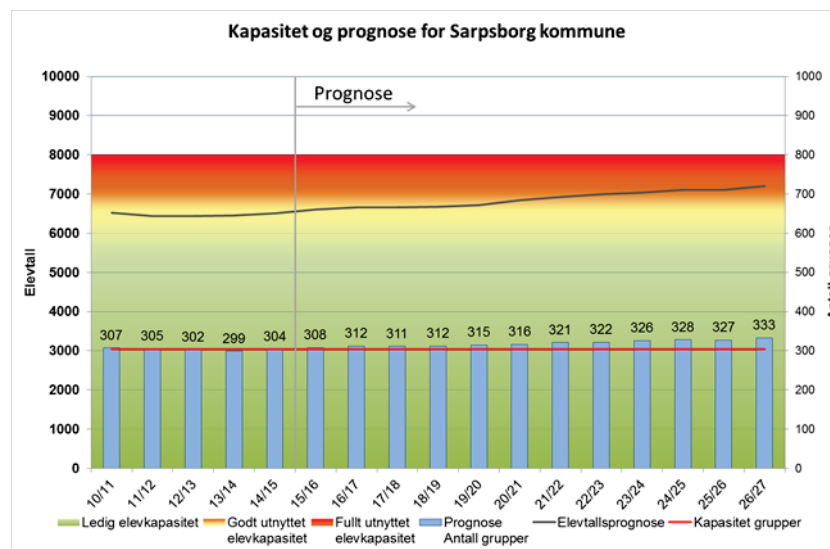
I sentrum er det ventet en jevn økning i elevtallet.

Arealnorm og kapasitet

Arealnorm fra Skolekapasitetsplan fra 2008/2010 er videreført.

Kapasitet på skolene er vurdert etter en ny metode sammenlignet med tidligere planarbeid. De fleste skolene i Sarpsborg kommune er tradisjonelle klasseromskoler, og kapasitetsvurdering som legger arealnormen til grunn gir et noe uriktig bilde av faktisk kapasitet på skolene. For å få et mer reelt kapasitetstall er kapasitet beregnet ut fra areal i klasserom, og justert for antall grupperom på skoler som har godt med grupperom. Det er lagt til grunn 2,5 m² pr elev i klasserom.

Samlet sett har Sarpsborg kommune godt utnyttet kapasitet på skolene sine. En del skoler har kapasitetsutfordringer allerede i dag, mens noen skoler vil få kapasitetsutfordringer når elevtallet øker utover i planperioden.

Skolebeskrivelser og kapasitetsvurderinger

Hver enkelt skole er presentert i plandokumentet med nøkkeltall for skoleåret 2014/15, en kort beskrivelse av bygninger, samt elevtallsprognose og kapasitetsvurdering. Dette danner faktagrunnlag for de videre vurderingene av bygningsmessige tiltak og forslag til strukturkonsepter. En nærmere beskrivelse av skoleanleggene er å finne i vedlegg 1.

Generelt kan det oppsummeres at Sarpsborg kommune har mange tradisjonelle klasseromskoler, som har noe behov for oppgradering.

Enkelte skoler skiller seg ut mht. kapasitetsutfordringer i dag og/eller utover i planperioden. Dette gjelder spesielt Grålum barneskole, Tindlund barneskole, Borgen barneskole og Tindlund ungdomsskole. Disse skolene trenger utvidelse, og de har også behov for rehabilitering av gammel bygningsmasse/nybygg.

Viktige moment og fokusområder ved valg av fremtidig skolestruktur

Planen prøver å kategorisere de mest sentrale hovedmomentene som bør prege det faglige og politiske ordskiftet ved vurderingen av fremtidig lokalisering av de kommunale grunnskoleetjenestene. Fem hovedfokus er drøftet:

1. **Behovs- og kapasitetsfokus** - Hvordan sikre nok skolekapasitet på rett sted med langsiktige utviklingsmuligheter på skoletomtene
2. **Organisatorisk og pedagogisk fokus** - Hva er hensiktsmessige størrelser på skole-, fag- og elevmiljø – eller hvor store kan grunnskolene i Sarpsborg være i fremtiden?
3. **Økonomisk fokus (investering og driftskostnader)** - Hvilke løsninger er mest økonomisk fordelaktige og som sikrer effektive årlige driftsbudsjetter?
4. **Bygningsmessig fokus** - Hvilke skoleanlegg bør vi ta med oss inn i framtiden – Hvilke skoleanlegg bør endres / fases ut? Hvordan sikre at framtidige investeringer minimaliserer vedlikeholdsetterslepet?
5. **Folkehelse- og nærmiljøfokus** - Hvilken rolle spiller skolen som fellesarena og identitetsbygger i sine respektive nærmiljø?

Forslag til helhetlige strukturkonsepter

Planen presenterer og vurderer tre strukturkonsepter:

Strukturkonseptene er basert på noen overordnede faglige vurderinger av hva som bør legges føringer for den framtidige skole- og tilbudsstrukturen i Sarpsborg:

- En skole- og tilbudsstruktur som samsvarer med **de langsiktige behovene** – og som sikrer gode fysiske rammer for ledelse og pedagogisk arbeid. Sørge for en planstyrt, langsiktig og økonomisk bærekraftig kapasitetsutbygging i tråd med kommunens økonomiske handlingsrom.
- Utnytte skoler med **ledig kapasitet** og som er gode fysiske læringsarena – for å begrense behovene for nybygg og nyinvesteringer.
- I størst mulig grad etablere grunnskoler **som rene barne- eller ungdomstrinn**. Ikke etablere nye 1-4-skoler.
- I størst mulig grad få **fulldelte grunnskoler**, som er **mellom 400 – 600 elever**. Dette er skolestørrelser som gir lite klassedeling (små klasser) og som samtidig gir robuste pedagogiske størrelser i elev- og fagmiljøet. Konsepter og alternativer som gir vesentlig større skoler (omkring 1000 elever) er vurdert til å være for store pedagogiske enheter i Sarpsborg og er derfor ikke foreslått som løsning i noen av konseptene / modellene.
- Konseptene er foreslått med tanke på at fremtidig skole- og tilbudsstruktur må organiseres på en slik måte at kostnad pr. elev reduseres gjennom færre

skoler, bedre utnytting av skoleanleggene, mer optimale inntaksområder og større elevmiljø.

- Konseptene tar utgangspunkt i å fase ut midlertidige løsninger som paviljonger og brakker. Utfasing av paviljonger / brakker skjer i tidsperspektivet fram til prognosens slutt. I tiltakene er det videreført bruk av de nyeste paviljongene, slik at det er en kobling mellom brakke kvalitet, "levetid" og tidspunkt for nybygg.
- Det er i et konsept forutsatt kjøp av Borg videregående skole til grunnskoleformål dersom den videregående skole driften på anlegget avvikles.

Strukturkonsept 0

Strukturkonsept 0 angir en videreføring av dagens skolestruktur.

Strukturkonsept 1a og 1b

Strukturkonsept 1 er delt i to alternativer, 1a og 1b. Disse konseptene har som hovedmål å gjøre skolene i Sarpsborg mer enhetlige og like i størrelse, bl.a. for å oppnå en mer effektiv drift.

I strukturkonsept 1a reduseres antall skolesteder ved at elevene ved Ullerøy barneskole overføres til Hornnes barneskole og elevene ved Navestad barneskole overføres til Hafslund barneskole. I tillegg justeres inntaksgrensene mellom Hannestad barneskole og Alvimhaugen barneskole.

I tillegg til tiltakene i strukturkonsept 1a, avsluttes også driften på Jelsnes barneskole i strukturkonsept 1b, og elevene overføres til Grålum barneskole.

Strukturkonsept 2

Strukturkonsept 2 bygger på strukturkonsept 1b, men i dette konseptet gjøres det noen større strukturtiltak og en ny 1-10 kombinertskole etableres.

I strukturkonsept 2 reduseres antall skoler ved at elevene ved Ullerøy barneskole overføres til Hornnes barneskole, elevene ved Navestad barneskole og Hafslundsøy barneskole overføres til Hafslund barneskole og elevene på Jelsnes barneskole overføres til Grålum barneskole. Borgen barneskole og Hafslund ungdomsskole foreslås slått sammen til en ny kombinertskole, lokalisert i undervisningslokaler i nærheten av Borgen barneskole. I tillegg justeres inntaksgrensene mellom Hannestad barneskole og Alvimhaugen barneskole.

Bygningsmessige tiltak og investering

Planen skisserer bygningsmessige tiltak på skolene for hvert strukturkonsept, og prioritering av tiltakene tidsmessig i planperioden. Tabellen nedenfor sammenligner investeringskonsekvensene mellom konseptene. Dette er grove, foreløpige kostnadsanslag. Alt i alt er det ikke store forskjeller i investeringsnivå mellom konseptene. Dette kommer av at de store og tunge bygningsmessige tiltakene ligger inne i alle konsepter – at de store utbyggingsbehovene er de samme uansett hvilket strukturalternativ som legges til grunn for fremtidig skolestruktur.

	Skole	Konsept 0 - Videreføring av dagens situasjon	Konsept 1A - 18 grunnskoler	Konsept 1B - 17 grunnskoler	Konsept 2 - 16 grunnskoler
Vest	Grålum barneskole	116 mill	116 mill	132 mill	132 mill
	Hannestad barneskole	12 mill	4 mill	4 mill	4 mill
	Tindlund barneskole	100 mill	100 mill	100 mill	100 mill
	Grålum ungdomsskole	-	-	-	-
	Tindlund ungdomsskole	178 mill	178 mill	178 mill	178 mill
Øst	Borgen barneskole	73 mill	73 mill	73 mill	
	Hafslund barneskole	-	22 mill	22 mill	-
	Navestad barneskole	24 mill	-	-	-
	Hafslundsøy barneskole	34 mill	34 mill	34 mill	-
	Hornnes barneskole	15 mill	15 mill	15 mill	15 mill
	Ullerøy barneskole	14 mill	-	-	-
	Sandbakken barne- og ungdomsskole	56 mill	56 mill	56 mill	56 mill
	Varteig barne- og ungdomsskole	17 mill	17 mill	17 mill	17 mill
	Hafslund ungdomsskole	13 mill	13 mill	13 mill	-
	Ny kombinertscole (Borgen/Hafslund U)				140 mill
Sentrum	Alvimhaugen barneskole	-	10 mill	10 mill	10 mill
	Jelsnes barneskole	24 mill	24 mill	-	-
	Kurland barneskole ekskl- Regnbuen	102 mill	102 mill	102 mill	102 mill
	Lande barneskole	7 mill	7 mill	7 mill	7 mill
	Sandesundveien nye barneskole	-	-	-	-
	Kruseløkka ungdomsskole	55 mill	55 mill	55 mill	55 mill
Sum		841 mill	827 mill	819 mill	816 mill

Tabellen under viser samlet areal som er lagt inn til oppussing, rehabilitering/ombygging og nybygg. Tallene viser at det relativt liten forskjell i omfanget på tiltakene mellom konseptene, også i areal.

	Oppussing (NTA)	Rehab./ ombygging (NTA)	Nybygg (NTA)
Konsept 0	9 916	9 048	12 300
Konsept 1a	9 566	9 430	12 022
Konsept 1b	9 166	9 430	11 910
Konsept 2	9 644	8 930	11 810

Driftskonsekvenser

Tabellene under viser årlig modellert innsparing når tiltakene i hvert strukturkonsept er fullt ut gjennomført ved planperiodens slutt i 2026, samt differansen til konsept 0.

Konsept 0 - Videreføring av dagens situasjon

Lønnskostnad pr år	477 mill
Skysskostnad pr år	12 mill
FDV-kostnad pr år	64 mill
Kapitalkostnader pr år	49 mill
Sum	602 mill
Årlig differanse til Konsept 0	

Konsept 1A - 18 grunnskoler

Lønnskostnad pr år	470 mill
Skysskostnad pr år	12 mill
FDV-kostnad pr år	63 mill
Kapitalkostnader pr år	48 mill
Sum	593 mill
Årlig differanse til Konsept 0	-9 mill

Konsept 1B - 17 grunnskoler

Lønnskostnad pr år	467 mill
Skysskostnad pr år	13 mill
FDV-kostnad pr år	62 mill
Kapitalkostnader pr år	48 mill
Sum	590 mill
Årlig differanse til Konsept 0	-12 mill

Konsept 2- 16 grunnskoler

Lønnskostnad pr år	455 mill
Skysskostnad pr år	18 mill
FDV-kostnad pr år	61 mill
Kapitalkostnader pr år	47 mill
Sum	582 mill
Årlig differanse til Konsept 0	-20 mill

Anbefaling

Som konklusjon for planarbeidet anbefales det at det arbeides videre med utredning innenfor rammen av strukturkonsept 1b. Til grunn for dette ligger både vurderinger knyttet til faglig og sosial sårbarhet i små skolemiljøer, samt økonomiske forhold knyttet til drift og investeringsbehov som synliggjøres i kommunedelplanen med tanke på å ruste opp de små skolene til hensiktsmessige og funksjonelle fullverdige skoleanlegg iht. den arealnorm som kommunedelplanen følger.

Det vil med grunnlag i planen kunne startes et arbeid med utredning for kapasitetsutvidelser ved Grålum barneskole, samt utredning for videre bruk av Tindlundskolene og eventuell fremtidig bygging av ny skole vest i kommunen. Prioritering av øvrige kapasitetstiltak og rehabiliteringsbehov fremkommer i Handlingsplan med årsbudsjett 2016-2019.

For øvrig anbefales overordnet prioritering av nødvendige tiltak for å møte de kapasitetsutfordringene som er avdekket i arbeidet med kommunedelplanen slik;

1. Allment læringsareal
2. Spesialrom og personalarbeidsplasser
3. Arealer til fysisk aktivitet

Planen angir et samlet investeringsbehov gjengitt i ulike strukturkonsepter. Det er i kostnadsvurderingen lagt til grunn dagens kostnadsnivå for bygging av nye skoleanlegg.

Det anslås med grunnlag i planutkastet et prioritert investeringsbehov for første del av planperioden slik:

1. Grålum barneskole	
Kapasitetsøkning og rehabilitering:	132 mill
2. Ny skole vest / Tindlund	
Nybygg inkl gymareal	178 mill

Disse investeringene anbefales uavhengig av hvilket konsept som velges.

Mindre kapasitetstiltak og rehabilitering og oppgradering vil kunne gjennomføres innenfor HP/ budsjettpost «Skolekapasitetsplan» hvor det i planperioden 2015-2018 er foreslått årlig bevilgning – totalt kr 48 mill i HP/planperioden.

1 Innledning

1.1 Formål

Kommunedelplan for skolekapasitet og skolestruktur 2015-2026 skal trekke opp linjer for framtidig skolestruktur og skissere utbyggingsbehov ut fra denne. Planen skal angi kapasiteten ved den enkelte skole og vurdere behovet for utvidelser av eksisterende skoler ut fra arealnorm og elevtallsprognoser. Dette vil være et verktøy i arbeidet med Sarpsborg kommunes handlingsprogram for å gi signal om framtidige investeringskostnader. Planen skal også vurdere i hvilken grad læringsarealet ved den enkelte skole legger til rette for varierte arbeidsformer som fremmer læring. Samtidig skal det være fokus på fleksibel utnyttelse av arealene. I dette arbeidet må helse- og miljøforskrifter for elever og ansatte ivaretas.

Basert på disse vurderingene skal det utarbeides en handlingsdel til kommunedelplanen. En slik handlingsdel vil i hovedsak handle om investeringsbehov. Det anbefales derfor at kommunedelplanen ikke utfylles med en handlingsdel, men at investeringsbehov og prioriteringer synliggjøres i det årlige arbeidet med og behandlingen av kommunens handlingsplan med årsbudsjett.

Kommunedelplan for skolestruktur og skolekapasitet skal ta utgangspunkt i kommuneplanens areadel for Sarpsborg kommune. Gjeldende plan ble vedtatt i februar 2011, og gjelder for perioden fram til 2020. Ny arealplan er under utarbeidelse. Denne var forventet ferdigstilt høsten 2014. På grunn av innsigelser etter offentlig ettersyn forventes vedtak av ny arealplan tidligst våren 2015.

1.2 Bakgrunn

1.2.1 *Skolekapasitetsplan 2007 - rullering 2010*

Sarpsborg kommune utarbeidet sin første Skolekapasitetsplan høsten 2007. Bakgrunnen for planarbeidet var en merkbar elevtallsvekst fram til 2007. Planen inneholdt en omfattende kartlegging av den enkelte skole. Det ble også utarbeidet en elevtallsprognose. Denne viste en forventet elevtallsøkning fram til 2020. Det ble utarbeidet en arealnorm som grunnlag for å vurdere kommunens og den enkelte skoles elevkapasitet. Norconsult AS var engasjert i utarbeidelse av grunnlaget for plandokumentet.

Utredningen viste at kommunen hadde arealknappe skoler i forhold til sitt elevtall og den arealnorm som ble lagt til grunn. Ut fra dette ble det utarbeidet en analyse av behov for tiltak fram til 2011 og fra 2011 til 2020. Skolekapasitetsplanen ble rullert i 2010. Denne rulleringen tok inn endringer i skolebygg inklusive bygging av Grålum ungdomsskole. I stedet for ny rullering utarbeides nå ny kommunedelplan, som også skal vurdere framtidig skolestruktur.

1.2.2 Oppstartsnotat Skolekapasitetsplan

Oppstartsnotat for Skolekapasitetsplan, Sarpsborg kommune 2013-2020 ble behandlet i Komité for tjenesteutvikling 25.09.2012. I oppstartsnotatet beskrives hensikt og plan for rullering av gjeldende Skolekapasitetsplan 2010-2020.

I det videre planarbeidet ble det bestemt at i stedet for rullering av skolekapasitetsplanen, utarbeides det en kommunedelplan for skolekapasitet og skolestruktur for perioden 2015-2026.

1.2.3 Planprogram for kommunedelplan for skolestruktur og skolekapasitet

Høringsutkast til Planprogram for kommunedelplan for skolekapasitet og skolestruktur ved grunnskolene i Sarpsborgkommune ble behandlet i Komité for tjenesteutvikling 05.02.2013 og utlagt til offentlig ettersyn av Plan- og økonomiutvalget 14.02.2013.

Forslag til planprogram er sendt på høring til berørte parter:

- Samarbeidsutvalgene ved grunnskolene i Sarpsborg kommune
- Ungdommens bystyre
- Berørte arbeidstakerorganisasjoner i Sarpsborg kommune
- Rådet for mennesker med nedsatt funksjonsevne
- Fylkesmannen i Østfold.
- Østfold Fylkeskommune

Høringen er bekjentgjort i lokalpressen og på Sarpsborg kommunes nettside.

Planprogram for kommunedelplan for skolestruktur og skolekapasitet i Sarpsborg kommune ble endelig behandlet i Komité for tjenesteutvikling 21.05.2013 og Plan og økonomiutvalget 30.05.2013. Planprogrammet ble vedtatt og ligger til grunn for det videre planarbeidet.

Planprogrammet til kommunedelplan for skolekapasitet og skolestruktur i Sarpsborg kommune peker på følgende temaer som skal utdypes;

- Oppdatere beskrivelse av grunnskolene i Sarpsborg kommune
- Justering og oppdatering av elevtallsprognoser
- Vurdering av arealnormen og utforming av ny norm basert på erfaringer bl.a. gjennom to ulike byggeprosjekter
- Vurdering av arealeffektive og driftseffektive skolebygg som fremmer læring og kvalitet.
- Ivareta helse- og miljøforskrifter for elever og ansatte
- Vurdere arealbehov med kostnadsoverslag.
- Kartlegge og vurdere skolenes uteareal og infrastruktur i skolenes nærområde
- Vurdere behov for utbygging og ombygging av grunnskolene i Sarpsborg kommune med utgangspunkt i prognoser for elevtall
- Vurdere framtidig skolestruktur i Sarpsborg kommune, sett i lys av kommuneplanens arealdel.

1.3 Organisering av planarbeidet

- Arbeidet med kommunedelplanen er organisert som et oppdrag fra kommunesjef oppvekst og med månedlig rapportering til kommuneledelsen / rådmannens ledergruppe på fremdrift i saken.
- En administrativ arbeidsgruppe har vært oppnevnt for å bistå i arbeidet. Denne er sammensatt med representanter fra skoleledelsen ved barneskoler og ungdomsskoler fra sonene sentrum, øst og vest. Dette ivaretar geografisk spredning, skolestørrelse og skoleslag.
- Det er oppnevnt medsaksbehandlere fra kommuneområdene Eiendom og Samfunn, økonomi og kultur.
- Det er oppnevnt prosessveileder fra enhet plan og utvikling for å medvirke til at plan- og bygningsloven blir fulgt, og sørge for sammenheng mellom planer på ulike nivåer.
- Enhetslederne for kommunens grunnskoler har fungert som referansegruppe.
- Kommuneledelsen (november 2013) og komité for tjenesteutvikling (april 2014) har i prosessen behandlet forslag til justert arealnorm og ny modell for beregning av elevkapasitet. Dette er lagt til grunn for det videre arbeid med saken og vil være grunnlag for beregning av elevkapasitet i skolene.
- Framdriftsplan ble justert for å samkjøre med behandlingen av kommuneplanens arealdel.
- I august 2014 ble det gjort avtale med Norconsult AS om kvalitetssikring og slutføring av planarbeidet.

1.3.1 Planprosess videre

Høringsutkast til Kommunedelplan for skolekapasitet og skolestruktur 2015-2026 er planlagt behandlet i komité for tjenesteutvikling 20.januar og sendes ut på høring av Plan- og økonomiutvalget 29.januar 2015.

Høringsfrist settes til 16.03.2015 med sluttbehandling av kommunedelplan i komité for tjenesteutvikling 14.04.2015, plan- og økonomiutvalget 23.04.2015 og Bystyret 07.05.2015.

1.4 Rammevilkår

1.4.1 Lover og forskrifter for skoleanlegg

Det viktigste regelverket for å ivareta skolemiljøet i driftsfasen er særlig knyttet til fire lover, med tilhørende myndigheter:

- Opplæringsloven av 17. juli 1998 (Kommunens skoleavdeling)
- Kommunehelsetjenesteloven av 19. november 1982 (Kommunehelsetjenesten)
- Arbeidsmiljøloven av 4. februar 1977 (Arbeidstilsynet)
- Plan- og bygningsloven av 1. juli 2009 (Kommunens bygningsmyndighet).

Opplæringsloven

Opplæringsloven ("Lov om grunnskolen og den videregående opplæringen") er en sentral rammefaktor for organisering av opplæringen.

Om skoleanlegg og organisering

§ 9-5 i Opplæringsloven:

"Kommunen skal sørge for tenlege grunnskolar."

"Til vanleg bør det ikkje skipast grunnskolar med meir enn 450 elevar."

Det eksisterer ingen absolutt grense for hvor store skolene kan være. Det er mange eksempler som viser at skoler med god plass og god soneinndeling kan fungere godt med et høyere elevtall enn 450. Hvordan anlegget er lagt til rette, og hvordan dagen er organisert, har mer å si for kvaliteten enn selve elevtallet.

§ 2-3 i Opplæringsloven: (nytt avsnitt i 2005)

"Grunnskolen er delt i eit barnetrinn og eit ungdomstrinn. Barnetrinnet omfattar 1.-7. årstrinn og ungdomstrinnet omfattar 8.-10. årstrinn."

I forbindelse med Kunnskapsløftet er grunnskolen igjen blitt todelt. De naturlige skoletypene vil da være rene barneskoler (1-7), rene ungdomsskoler (8-10) og kombinerte barne- og ungdomsskoler (1-10).

§ 8-2 i Opplæringsloven: (1. august 2009)

I opplæringa skal elevane delast i klassar eller basisgrupper som skal vareta deira behov for sosialt tilhør. For delar av opplæringa kan elevane delast i andre grupper etter behov. Til vanleg skal organiseringa ikkje skje etter fagleg nivå, kjønn eller etnisk tilhør. Klassane, basisgruppene og gruppene må ikkje vere større enn det som er pedagogisk og tryggleiksmessig forsvarleg.

Klassen eller basisgruppa skal ha ein eller fleire lærarar (kontaktlærarar) som har særleg ansvar for dei praktiske, administrative og sosialpedagogiske gjeremåla som gjeld klassen eller basisgruppa og dei elevane som er der, mellom anna kontakten med heimen.

De strenge kravene til delingstall, f.eks. maksimalt 28 elever i en klasse på barnetrinnet og 30 elever i en klasse på ungdomstrinnet, er opphevet. Dette åpner for en langt mer fleksibel organisering av undervisningen. Kommunene kan imidlertid ikke bruke dette punktet alene til å spare utgifter på skoledriften. Intensjonen med endringen er å gjøre det mulig for kommunene og skolene å utnytte ressursene på en bedre måte til beste for alle elevene.

Om fysisk miljø: § 9a

I 2003 vedtok Stortinget en lovendring i Opplæringsloven (§9a), som gir alle elever rett til et godt fysisk og psykososialt miljø som fremmer helse, trivsel og læring. Endringen gjelder både for nye og gamle skoler. § 9a i Opplæringsloven: (utdrag fra § 9a-2 om fysisk miljø):

Skolane skal planleggjast, byggjast, tilretteleggjast og drivast slik at det blir teke omsyn til tryggleiken, helsa, trivselen og læringa til elevane.

Det fysiske miljøet i skolen skal vere i samsvar med dei faglege normene som fagmyndighetene til kvar tid anbefaler. Dersom enkelte miljøtilhøve avvik frå desse normene, må skolen kunne dokumentere at miljøet likevel har tilfredsstillande verknad for helsa, trivselen og læringa til elevane.

Alle elevar har rett til ein arbeidsplass som er tilpassa behova deira. Skolen skal innreiast slik at det blir teke omsyn til dei elevane ved skolen som har funksjonshemmingar.

Kommunehelsetjenesteloven

Kommunehelsetjenesteloven fikk i 1987 et tillegg om miljørettet helsevern (Kap.4a). Til denne loven hører og et sett med forskrifter som stiller krav til miljøet i ulike bygningstyper, bl.a. skolebygg.

For skoler og barnehager er det en egen "Forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler m. v". Denne forskriften er hjemlet i kommunehelsetjenesteloven, og trådte i kraft 1.1.1996. Den blir ofte omtalt som barnas "arbeidsmiljølov". Det er utarbeidet en ny veileder for Miljø og helse i skolen i 2014.

Forskriften inneholder krav til det fysiske og sosiale miljøet, og stiller krav til bl.a. ansvarsforhold, internkontroll, plikt til opplysning og informasjon, tilsyn, sanksjoner og klage. Målet med forskriften er å medvirke til at miljøet i barnehager og skoler fremmer helse og trivsel, gode sosiale og miljømessige forhold og forebygger sykdom og skade.

Det er skoleeiers ansvar å legge forholdene til rette og å etablere et internkontrollsystem ved den enkelte skole i samsvar med gjeldende myndighetskrav. I denne sammenheng bør spesielt nevnes "Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter" (Internkontrollforskriften), og "Forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler mv" (§4), hvor det bl.a. står: "...Virksomhetens eier skal påse at det er etablert et internkontrollsystem". Dette er en viktig ansvarsfunksjon som er lagt til eier, og derfor blir det viktig å få avklart hvem som er definert som eier i denne sammenheng i kommunen. Leder av virksomheten (rektor/enhetsleder) har ansvaret for å se til at internkontrollen blir gjennomført i praksis i skolen.

I Sarpsborg har det vært gjennomført et planmessig arbeid de senere årene for å ivareta nettopp de krav som er stilt til kommunens skoleanlegg etter kommunehelsetjenesteloven. Den tidligere skolebruksplanen var i hovedsak innrettet mot dette. Det betyr igjen at Sarpsborg kommune har

evnet å bringe skolene opp på det nivå som er nødvendig i henhold til forskrift om miljørettet helsevern i skoler og barnehager.

Arbeidsmiljøloven

På tilsvarende måte som nevnt ovenfor kan Arbeidstilsynet gripe inn for å ivareta de ansatte sine miljøkrav, etter Arbeidsmiljøloven.

Plan og bygningsloven

Plan og bygningsloven med tilhørende byggeforskrift inneholder også omfattende krav til det fysiske miljøet, men dette lovverket kommer til vanlig først til anvendelse i sammenheng med planlegging og oppføring av nye skolebygg og rehabilitering av eksisterende bygg.

1.4.2 Kommune, regionale og nasjonale planer

Listen viser de viktigste kommunale, regionale og nasjonale planene har innvirkning på kommunedelplan for skolekapasitet og skolestruktur:

- Kommunal planstrategi 2013-2016 for Sarpsborg m/planstrategi for Nedre Glomma. Vedtatt av bystyret 13. desember 2012.
- Kommuneplan 2011-2023 – Samfunnsdelen. Vedtatt av Sarpsborg bystyre 16. juni 2011.
- Kommuneplanens arealdel 2015-2026, Sarpsborg kommune. Høringsperiode avsluttet 26. sept. 2014. Skal behandles av bystyret i forkant av behandlingen av kommunedelplan for skolekapasitet og skolestruktur
- Kommunedelplan skolefritidsordning 2012-2024.
- Kommunedelplan Fysisk aktivitet. Satsingsområder 2014-2025. Handlingsplan 2014-2017.
- Kommunedelplan for barnehageområdet 2011-2023
- Skolebruksplan for Østfold fylkeskommune 2015-2026.
- Nasjonal transportplan 2014-2023: Dobbeltspor jernbane til Sarpsborg innen 2026.

2 Elevtallsprognoser

2.1 Prognoseforutsetninger

Elevtallsprognosen er utarbeidet av Enhet plan og samfunnsutvikling i Sarpsborg kommune høsten 2014.

Det er utarbeidet befolkningsprognoser og elevtallsprognoser på skolekrets nivå i Kompas. Kompas er kommunenes plan- og analysesystem, og befolkningsprognosene er basert på tilbudsmodellen. I den tilbudsbaserte modellen fordeles innflytterne til kommunen proporsjonalt med den beregnede boligmengden i skolekretsen. Internflytterne fordeles til sonene (skolekretsene) proporsjonalt med boligtilbudet. For hvert år i beregningsperioden settes boligtilbudet lik boligbyggeprogrammet pluss omsetning. Det omsettes i overkant av 1000 boliger årlig i kommunen.

Nytt for årets prognoser er at det er lagt inn en prosentvisvekst fremfor ekstern nettoflytting når det gjelder befolkningsendringer. Prognosene kjøres med en befolkningsvekst på 1,2 prosent, som tilsvarer forventet befolkningsvekst i perioden i henhold til gjeldende samfunnsplan.

Prognosene strekker seg frem til 2026. Når det skal utarbeides langsiktige prognoser, må det legges en del forutsetninger til grunn. Disse berører forventninger knyttet til fødselsrater, økning i levealder, konjunkturutvikling, boligbygging og nettoflytting.

Til grunn for prognosene benyttes fødselsfrekvenser for 2011. Dette tilsvarer en samlet fruktbarhet på 1.864. Denne er noe høyere enn for årene før, men sett i forhold til bl.a. tilflyttergruppen til kommunen vurderes dette å være riktig.

Beregninger om forventet levealder er basert på framskrevne dødssannsynligheter for Østfold fra Statistisk sentralbyrå (SSBs middelalternativ). Dødssannsynlighetene gir en økning i forventet levealder for menn fra 79,6 år i 2013 til 81,6 år i 2026. Tilsvarende utvikling for kvinner er fra 83,5 år i 2013 til 85,3 år i 2026.

Det er gjort justeringer på alders og kjønnskorrigerende av døde i de kretsene hvor det er sykehjem: Kurland, Lande, Sandbakken, Hafslund og Grålum.

Det forutsettes ingen store endringer i konjunktorene.

Lokalisering av boligfelt og utbyggingstakt har betydning for prognosene på skolekrets nivå. Boligfeltene i rådmannens forslag til kommuneplanens arealdel for 2015-2026 er lagt til grunn for prognosen. Rekkefølgen i boligbyggingen (utbyggingstakten) er basert på fremdriften i reguleringsplanarbeid, GAB-registeret (igangsatte boliger, godkjent igangsatt), samt markedsvurderinger.

Kommuneplanens arealdel 2015-2026 har vært ute til offentlig ettersyn høsten 2014 og er pr oktober 2014 er ikke vedtatt. Det knytter seg derfor stor usikkerhet til antagelser om boligbygging og fremdriften i prosjekter. Det knytter seg flere innsigelser til arealplanen og to store utbyggingsområder på vestsiden (Skredderberget og Opstadvjellet) kan ikke bygges ut før tilfredsstillende transportsystem for kollektiv, sykkel og gange og personbil er utbygd. Det er imidlertid viktig å være oppmerksom på at omsetning (flytting) innenfor bruktboligmarkedet har langt større betydning for befolkningsutviklingen på skolekrets nivå enn nybyggingen. Det omsettes i overkant av 1000 boliger i bruktboligmarkedet pr. år, mens nybygging i snitt ligger på 350 boenheter.

Boligstørrelse har betydning for familiestørrelse/husholdsstørrelse og tall fra folke- og bolig tellingen i 2001 er lagt til grunn for prognosene. Husholdsstørrelse for 1-roms er 1 person, 2-roms er 1.3 personer, 3-roms er 2 personer, 4-roms er 2.5 personer, 5-roms er 3 personer og 6-rom 3.2 personer. Gjennomsnittlig husholdsstørrelse fra folke- og bolig tellingen i 2001 (SSB) var 2.2 personer pr. hushold. Dominerende boligstørrelse i boligprogrammet er 3-4 roms.

De minste geografiske områdene det finnes befolknings- og boligstatistikk for er grunnkretser. Hver skolekrets i Sarpsborg består av mange grunnkretser. Noen skolekretser består også av delte grunnkretser. Borgen barneskolekrets består kun av delte grunnkretser. Delte grunnkretser gir en ekstra usikkerhet i beregningene fordi vi ikke vet om barna bor jevnt fordelt i grunnkretsen eller om de bor i bestemte områder innenfor kretsen. Skolene er rådspurt der grunnkretser skal fordeles mellom flere skoler.

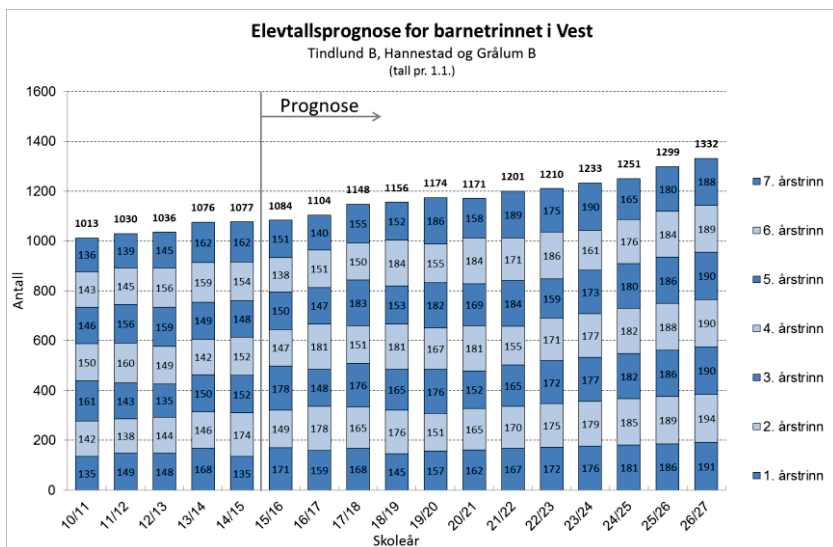
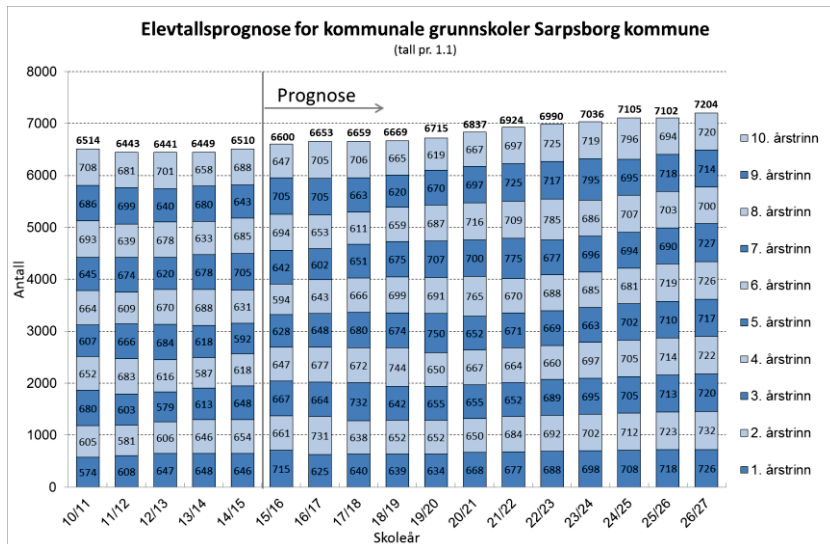
Ikke alle barn går på skole i den kretsen de bor i. For eksempel sokner barna på Hevingen naturlig til Borgen skole men de har til nå gått på Hafslund barneskole. Det betyr at Borgen barneskole har færre skolebarn enn det som bor i kretsen, mens det er motsatt situasjon for Hafslund. Prognosene til Hafslund barneskole og Borgen skole er justert for at elevene fra Hevingen fra og med skoleåret 2014 fases inn på Borgen skole, ett årstrinn av gangen. Noen skoler har også innføringstilbud eller forsterkede avdelinger som rekrutterer elever fra flere skolekretser.

Forholdet mellom antall barn som bor i kretsen og antall barn som går på skole i kretsen regnes ut ved bruk av befolkningstall pr. 1.1.2014 og GSI-tall pr. 01.10.2013. Forholdstall beregnes for hvert klassetrinn. Med utgangspunkt i dette, beregnes forholdstall for hvert år, hvert klassetrinn og hver skole fremover.

GSI-tall for skoleåret 2014/15 er lagt inn i prognosetabellene i etterkant av prognosekjøringen. Prognosene er ikke justert for de nye elevtallene. På enkelte skoler er det derfor et hopp i elevtallet fra mellom dette skoleåret og skoleåret 2015/16. Dette gjelder spesielt for Alvimhaugen barneskole, som har et lavere elevtall enn forventet skoleåret 2014/15.

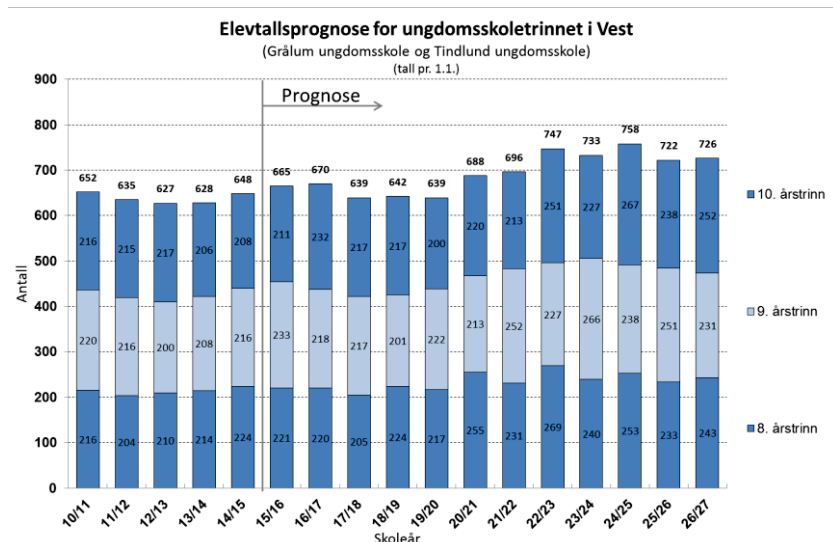
2.2 Elevtallsutvikling i hele kommunen og i sentrum, øst og vest

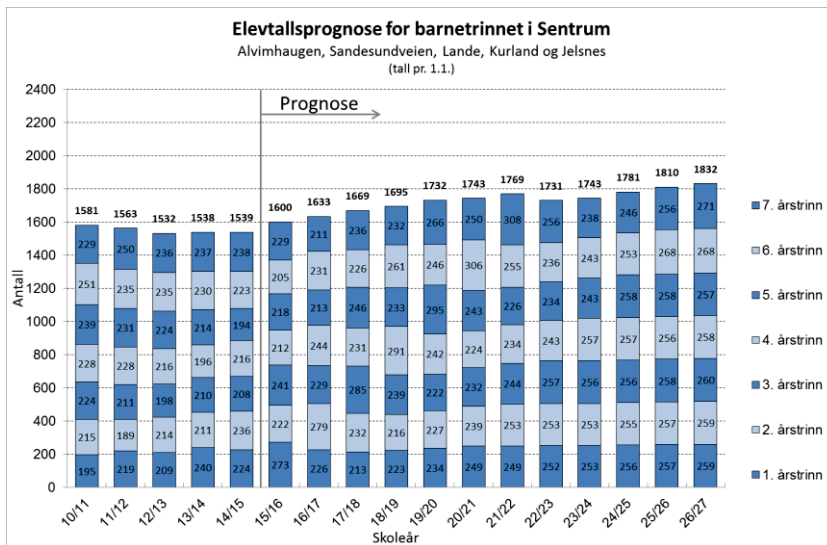
Prognosen viser at Sarpborg kommune samlet sett kan vente et økende antall elever gjennom hele prognoseperioden.

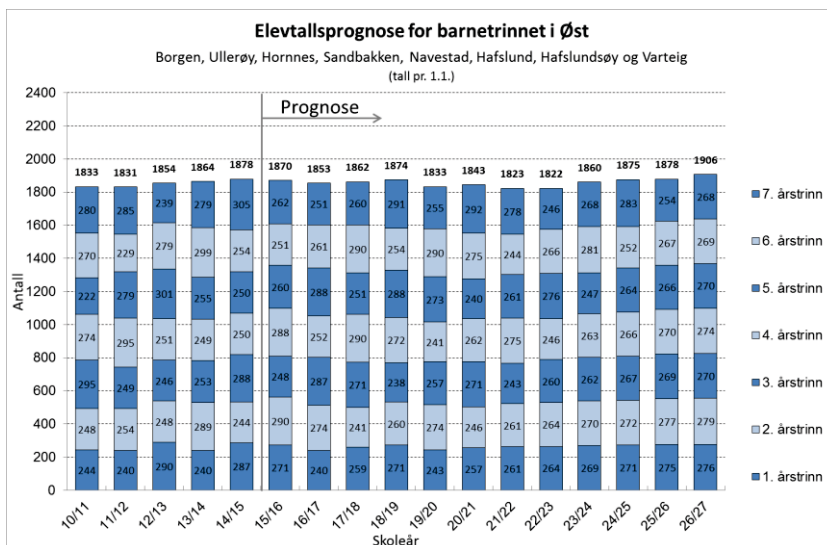
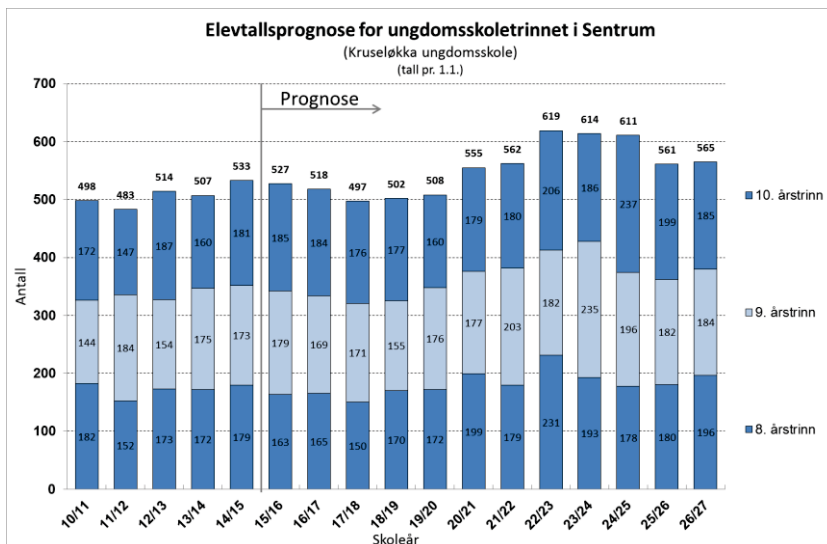
Vest i kommunen angir prognosen sterk vekst i hele perioden. Det er noe forskjell i veksten mellom barneskolene, men det er ventet vekst på alle skolene.

På ungdomstrinnet i vest er det også ventet vekst i elevtallet, med en topp rundt 2022-25 grunnet ett stort årskull som kommer inn i 2022/23.

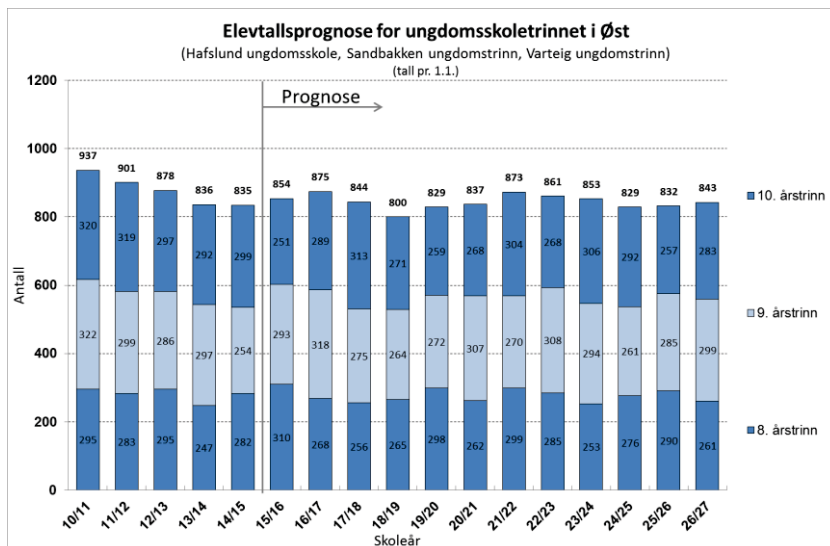

For sentrumsområdet er det ventet en jevn økning i elevtallet. På ungdomstrinnet vises den samme toppen i elevtallet seg i 2022/23 som i vest, grunnet ett stort elevkull. Ellers fremstår elevtallet på ungdomstrinnet som mer svingende enn på barnetrinnet. Dette kommer av at det er færre årskull og færre elever totalt på ungdomstrinnet enn på barnetrinnet og variasjoner i enkeltkull vises tydeligere i figuren.

Øst i kommunen er elevtallet ventet å holde seg rimelig stabilt. For de enkelte skoler er noen ventet å få reduksjon i elevtallet, mens andre kan vente økning.

Prognoser for de enkelte skolene blir presentert i kapittel 3, sammen med kapasitetsvurderinger.

3 Arealnorm og kapasitet

3.1 Føringer for areal i skoleanlegg

Det foreligger ikke egne statlige arealkrav for skoleanlegg, slik som det f.eks. gjør for barnehagebygg. I ny veileder til Miljørettet helsevern utgitt 03/2014 er størrelsen på innearealene til grunnskoler og videregående skoler presisert (<http://www.helsedirektoratet.no/publikasjoner/miljo-og-helse-i-skolen/Sider/default.aspx>).

I den nye veilederen for Miljøretta Helsevern står dette om innearealene:

«Undervisningsrom/Klasserom: Ved beregning av maksimale elevtall i et undervisningsrom, bør det tas hensyn til hele læringsarealet som klassen/elevgruppen disponerer. Det må også tas hensyn til rommenes utforming, innhold og ventilasjonsforhold. Læringsarealet til en klasse/elevgruppe skal legges til rette for varierte arbeidsformer og tilhørende utstyr.

Når en klasse/elevgruppe disponerer tilleggsarealer (grupperom, formidlingsrom eller andre rom) i nærheten av klasserommet/hovedrommet, må klasserommet/hovedrommet planlegges etter en arealnorm på minimum 2 m² pr. elev. Så lenge inneklimate er tilfredsstillende og aktiviteten i rommet er tilpasset, kan elevtallet i enkeltrom (som f.eks. formidlingsrom og auditorier) gjerne være høyere enn normen på 2 m² pr. elev tilsier. Dersom klassen/elevgruppen ikke disponerer tilleggsarealer i nærhet til klasserommet/hovedrommet, bør arealet være større, helst opp mot 2,5 m² pr. elev.

Areal for ansatte kommer i tillegg til arealnormen i avsnittet over.

Spesialiserte læringsareal: Spesialiserte læringsarealer er rom som er innredet med tanke på andre aktiviteter enn de det er lagt til rette for i klasserommet eller hovedrommet til en klasse eller elevgruppe, og som disponeres av flere klasser/elevgrupper. Eksempel på slike rom er rom til naturfag, musikk, kroppsøving, kunst og håndverk og mat og helse. I videregående skole vil spesialiserte læringsarealer også omfatte verksteder og spesialutstyrte rom for ulike utdanningsprogram.

Det kan ikke settes et bestemt arealkrav til slike rom fordi det vil variere etter hvilket utstyr og inventar som er nødvendig og hvilke aktiviteter som skal foregå.

Vurderingene av disse arealene må basere seg på om sikkerheten og krav til inneklimate som luft, lys og akustikk er ivarettatt (jf. § 14).»

Dette kapitlet og arealanalysene hensyntar de nye føringene i ny veileder for Miljørettet Helsevern.

3.2 Grunnlag for arealnorm

Skolekapasitetsplanen for Sarpsborg kommune ble utarbeidet i 2008. Det ble valgt å bruke Trondheim kommune sin arealnorm for grunnskoler som veiledende arealnorm. I revisjon av planen i 2010 ble denne arealnormen videreført uendret. Når planen nå gjøres om til en kommunedelplan, er det fortsatt valgt å legge samme modell til grunn. Det er imidlertid foretatt justering av normen for enkelte arealer. Dette er gjort for å tilpasse planen til erfaringer med planlegging av to skolebygg i kommunen, Grålum ungdomsskole og nye Sandesundsveien barneskole. Det er også tatt hensyn til nye behov etter læreplan K-06 og endrede forskrifter og pålegg.

Arealnormen definerer hvilke rom en skole bør ha, hvor store areal det bør være ut fra elevtallet ved skolen, og i hvilken grad den enkelte skole tilfredsstiller denne arealnormen. Modellen angir et kvalitetsnivå for skolebygg i Sarpsborg kommune. Den bør benyttes som mal for nybygg av skoler, med de tilpasninger som er nødvendig for å ivareta lokale behov. En utvidet funksjon for å fylle en nærmiljøfunksjon er et eksempel på dette. Malen bør også benyttes når skoler skal rehabiliteres for å nå det kvalitetsnivå som er satt.

Den største problemstillingen i skolesektoren i Sarpsborg, er at skolebyggene gjennomgående er tradisjonelle med tydelig oppdeling av klasserom, grupperom og spesialrom langs korridorer. Dette gir liten fleksibilitet. Mange skoler har areal til klasserom, grupperom og spesialrom nært opp til arealnorm, mens det gjennomgående mangler fellesarealer og elevgarderober.

Tidligere arealnorm baserte seg på areal pr parallell for skoler. Med bakgrunn i klassebegrepet ble det lagt til grunn at det skulle være 25 elever i "klassen" på barnetrinnet og 30 elever i "klassen" på ungdomstrinnet. Opplæringslova ble i 2003 endret og klassesedelingstallet opphevet.

«§ 8-2. Organisering av elevane i klassar eller basisgrupper

I opplæringa skal elevane delast i klassar eller basisgrupper som skal vareta deira behov for sosialt tilhør. For delar av opplæringa kan elevane delast i andre grupper etter behov. Til vanleg skal organiseringa ikkje skje etter fagleg nivå, kjønn eller etnisk tilhør. Klassane, basisgruppene og gruppene må ikkje vere større enn det som er pedagogisk og tryggleiksmessig forsvarleg.

Klassen eller basisgruppa skal ha ein eller fleire lærarar (kontaktlærarar) som har særleg ansvar for dei praktiske, administrative og sosialpedagogiske gjeremåla som gjeld klassen eller basisgruppa og dei elevane som er der, mellom anna kontakten med heimen.»

Dette åpnet for organisering i mer varierte elevgrupper, noe som gav behov for mer fleksible skolebygg. Ny plan tar derfor utgangspunkt i areal pr elev i stedet for areal pr klasse, som tidligere.

Areal for den enkelte skole er vurdert ut fra:

- Netto skoleareal eksklusive areal til kroppsøving. Dette er innvendige areal til alle skolens funksjoner, utenom idrettsareal. Sammenligningen mellom skolens netto skoleareal og arealnormen viser om skolen har areal i tråd med arealnorm, eller om det er behov for ytterligere areal for å nå den norm som Sarpsborg kommune ønsker. I detaljbeskrivelsen av skolen framgår også status og behov for de forskjellige typer areal.
- Netto skoleareal inklusive areal til kroppsøving er tatt med for å vise det totale nettoarealet.

Allment læringsareal:

Inndeling av allment læringsareal i klasserom eller baserom, grupperom og fellesareal er videreført. De fleste skolene i Sarpsborg er fortsatt tradisjonelle skolebygg. Disse beskrives best med en slik videreføring. Nye skoler og eksisterende skoler med omfattende rehabilitering vil se allment areal som et baseareal, med hjemmerom, grupperom og fellesareal mer i sammenheng, slik at det legges til rette for fleksibel organisering av elevgrupper. Det bør likevel tas utgangspunkt i norm for samlet allment læringsareal når slikt baseareal planlegges..

De nye faktorene for beregning av disse basert på elevtall skal gi tilnærmet samme areal som tidligere modell. Klasseromsareal beregnes med 2,5 m² pr elev, som i tidligere arealnrm. Både begrepet og normen er videreført for å være et grunnlag for å fastsette elevkapasitet i eksisterende skoler. For nye skolebygg vil elevkapasitet bli fastsatt etter hva skolen er prosjektert for.

Spesialisert læringsareal:

Normen er i hovedsak videreført fra tidligere modell. Areal til kroppsøving er for de største skolene hevet for å styrke mulighetene til kroppsøving og gi bedre kapasitet til fysisk fostring på barnetrinnet og valgfag på ungdomstrinnet.

Skoleledelse og personalet:

Normen er i hovedsak videreført fra tidligere modell. For personalet er areal til arbeidsplasser og datarom slått sammen, i tråd med hvordan disse nå ønskes organisert. Areal pr årsverk til arbeidsplass for pedagogisk personale er satt til 4,8 m², i tillegg kommer areal til møterom, kopi og lærerbibliotek/lager. Arealene til arbeidsplass, møterom, kopirom og lærerbibliotek/lager summerer seg til 5,9-7,5 m² pr lærer avhengig av skolestørrelse.

I 2005 uttrykte Direktoratet for arbeidstilsynet at normen for gulvareal pr. arbeidsplass i kontorfellesskap i utgangspunktet vil være 6 m² for lærere som for andre. Normen er ikke et forskriftskrav, og direktoratet presiserte at mindre gulvareal pr. arbeidsplasser ville kunne tilfredsstillende kravene i lov og forskrift så fremt andre viktige miljøfaktorer var ivarettatt. Ifølge Arbeidstilsynets juridiske seksjon, er 6 m² ikke et forskriftskrav. Mindre areal vil kunne aksepteres etter en konkret vurdering av den enkelte løsning. Arbeidstilsynet i Østfold godkjenner ikke areal mindre enn 6 m². Oslo kommune bruker 4 m² pr. lærerarbeidsplass og får dette godkjent av Utdanningsdepartementet.

Det er lagt til grunn en lærertetthet på to pedagoger pr 25 elever på barnetrinnet og 2,5 pedagoger pr 30 elever på ungdomstrinnet. Dette er i tråd med tidligere arealnrm, og tilsvarer i hovedsak den faktiske lærerdekingen i Sarpsborg kommune slik den framkommer KOSTRA-tall for gruppestørrelse i Sarpsborgskolene.

Netto og brutto bygningsareal:

Det er i ny plan satt fokus på netto skoleareal både ekskl. og inkl. kroppsøving. Bruttoarealet er areal rundt skolens ytre vegger. Sammenligning mellom nettoarealer og bruttoarealer (brutto/netto-faktor) kan si noe om hvor arealeffektive skolene er, og potensiale for å øke kapasiteten på skolen ved ombygging. Det er for øvrig ikke lagt vekt på dette i planarbeidet. I arealnrm er det lagt inn en brutto/netto-faktor på 1,3. Dette kan være noe knapt, spesielt etter den kommende TEK15. Lav brutto/netto-faktor gir et signal om å bygge arealeffektivt.

Grunnlagstall for arealnormen:

Tabellen viser hvilke arealfaktorer som ligger til grunn for de av arealene i arealnormen som er beregnet ut fra areal pr elev på skoletypen.

Grunnlag		
Klasserom	2,50	m ² pr elev
Grupperom	0,40	m ² pr elev
Fellesareal	0,25	m ² pr elev + en grunnfaktor på 175 på barnetrinn
	0,25	m ² pr elev + en grunnfaktor på 75 på ungdomstrinn
Nærlager	0,20	m ² pr elev på barnetrinn. 75 % av dette på ungdomstrinn
Garderobe m/toalett	1,10	m ² pr elev på barnetrinn. 75 % av dette på ungdomstrinn
Skolefritid 1.-4.-trinn	0,50	m ² pr elev
Antall pedagoger	2,00	pedagoger pr klasse på barnetrinnet
	2,50	pedagog pr klasse på ungdomstrinnet
	4,80	m ² arbeidsplass pr pedagog

3.3 Veiledende arealnorm

Tabellen er basert på arealnorm slik den er beskrevet ovenfor. Det er i oppsettet fortsatt tatt utgangspunkt i en fordeling av elever på paralleller og klasser med 25 og 30 elever. Dette er gjort for å gi et bilde av arealbehovet for store og små skoler og forskjellige typer skoler. Når areal for den enkelte skole skal beregnes, vil det likevel gjøres ut fra det faktiske antall elever ved den enkelte skole. Tabellen vil framstå slik:

Arealnorm		Barneskole				Ungdomsskole						1-10 skoler		
		1 par	2 par	3 par	4 par	2 par	3 par	4 par	5 par	6 par	7 par	b.tr	u.tr	sum
Antall elever		175	350	525	700	180	270	360	450	540	610	350	270	620
A: Allment læringsareal														
Klasseareal	2,5 m ²	438	875	1313	1750	450	675	900	1125	1350	1525	875	675	1550
Grupperom	0,4 m ²	70	140	210	280	60	91	121	151	181	205	140	91	231
Fellesareal		219	263	306	350	120	143	165	188	210	228	263	143	405
Nærlager	0,2 m ²	35	70	105	140	27	41	54	68	81	92	70	41	111
Garderobe m/toalett	1,1 m ²	185	370	555	740	150	225	300	375	450	508	370	225	595
Skolefritid 1.-4.-trinn	0,5 m ²	50	100	150	200							100		100
Sum allment læringsareal		996	1817	2639	3460	807	1174	1540	1906	2272	2557	1817	1174	2991
B: Spesialisert læringsareal		Barneskole				Ungdomsskole						1-10 skoler		
Kunst og Håndverk	K&H 1 (sløyd)	90	90	90	90	90	90	90	90	90	90	0	90	90
	Verksted	20	20	20	20	40	40	40	40	40	40	0	40	40
	Maling/lakk	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	0	10	10
	K&H 2 (tekst/tegn)	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	0	100	100
	Lager	20	20	20	20	20	20	20	20	20	20	0	20	20
	Foto/data/video med mer	20	20	20	20	20	20	20	20	20	20	0	20	20
	K&H 3 (tegn/keramikk)									80	80	80	80	
Lager									10	10	10	10		10
Naturfag	Vekstrom	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	0	10	10
	Natur&Miljøfag 1					80	80	80	80	80	80	0	80	80
	Natur&Miljøfag 2							80	80	80	80	0	0	0
	Lager					20	20	20	20	20	20	0	20	20
Musikk	Musikk/drama 1	80	80	80	80	80	80	80	80	80	80	0	80	80
	Lager/øving	40	40	40	40	40	40	40	40	40	40	0	40	40
Mat og helse	Kjøkken 1	60	60	60	60	60	60	60	60	60	60	0	60	60
	Kjøkken 2							60	60	60	60	0	0	0
	Lager	5	5	5	5	5	5	10	10	10	10	0	5	5
	Kjølrom	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	0	5	5
Bibliotek	Bibl/mediatek/data	60	60	60	60	60	60	60	60	60	60	0	60	60
	kontor bibl	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	0	10	10
Elevkantene					100	125	150	175	200	219	0	125	125	
Kroppsøving	Gymsal	235	235	235	470	235	235	470	470	470	705	235	235	470
	Apparatrom/lager	30	30	30	60	30	30	60	60	60	90	30	30	60
	Garderobe lærer	10	10	10	20	10	10	20	20	20	40	10	10	20
	Garderobe elever	75	75	75	150	75	75	150	150	150	225	75	75	150
	Sum annet gym	115	115	115	230	115	115	230	230	230	355	115	115	230
Sum spesialisert læringareal		880	880	880	1230	1100	1125	1645	1760	1785	2164	440	1125	1565
Sum læringareal		1876	2697	3519	4690	1907	2299	3185	3666	4057	4721	2257	2299	4556
Sum læringareal eks kr.øv		1526	2347	3169	3990	1557	1949	2485	2966	3357	3661	1907	1949	3856

Annet areal:		Barneskole				Ungdomsskole						1-10 skoler		
		1 par	2 par	3 par	4 par	2 par	3 par	4 par	5 par	6 par	7 par	b.tr	u.tr	sum
Antall elever		175	350	525	700	180	270	360	450	540	610	350	270	620
Skoleledelse:														
ekspedisjon		30	30	30	30	30	30	30	30	30	30	0	30	30
kontor 1	sekretær	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	0	10	10
kontor 2	rektor	15	15	15	15	15	15	15	15	15	15	0	15	15
kontor 3	teamleder 1	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	0	10	10
kontor 4	teamleder 2				10	10	10	10	10	10	10	0	10	10
kontor 5	teamleder 3				10	10	10	10	10	10	10	0	10	10
kontor 6	teamleder SFO	10	10	10	10							10		10
kontor 7	rådgiver					10	10	10	10	10	10	0	10	10
kontor 8	sosiallærer					10	10	10	10	10	10	0	10	10
kontor 9	elevråd					10	10	10	10	10	10	0	10	10
arkiv/lager		10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	0	10	10
møterom		10	10	10	15	15	15	15	15	15	15	0	15	15
Sum skoleledelse		95	95	95	120	140	140	140	140	140	140	10	140	150
Personalet:														
møterom		20	20	30	40	20	20	40	40	40	41	0	40	40
arb.plass pedagog	4,8 m ²	67	134	202	269	72	108	144	180	216	244	134	108	242
kopierom		10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	0	10	10
lærerbibl/lager		10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	0	10	10
Sum personalet		107	174	252	329	112	148	204	240	276	305	134	168	302
Annet														
helsesøster		20	20	20	20	20	20	20	20	20	20	0	20	20
vaktmester kontor/lager		40	40	40	40	40	40	40	40	40	40	0	40	40
renhold		10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	0	10	10
personalrom	1,5 m ²	32	63	95	126	27	41	54	68	81	92	63	41	104
garderober /WC	0,5 m ²	11	21	32	42	9	14	18	23	27	31	21	14	35
Sum annet:		112	154	196	238	106	124	142	160	178	192	84	124	208
Sum administrasjon og personal		314	423	543	687	358	412	486	540	594	637	228	432	660
generelt lager		50	100	150	200	100	125	150	175	200	225	50	100	150
Sum nettoareal		2240	3221	4211	5577	2365	2836	3821	4381	4851	5583	2536	2831	5366
Sum nettoareal eks idrett/lager		1840	2771	3711	4677	1915	2361	2971	3506	3951	4298	2136	2381	4516
<i>B/N-faktor</i>		<i>1,3</i>	<i>1,3</i>	<i>1,3</i>	<i>1,3</i>	<i>1,3</i>	<i>1,3</i>	<i>1,3</i>	<i>1,3</i>	<i>1,3</i>	<i>1,3</i>	<i>1,3</i>	<i>1,3</i>	<i>1,3</i>
BTA inkl. idrett		2913	4187	5475	7250	3075	3686	4967	5695	6306	7258	3297	3680	6976
BTA eks idrett		2393	3602	4825	6080	2490	3069	3862	4558	5136	5588	2777	3095	5871

3.4 Metoder for kapasitetsvurdering

Vurderingen av elevkapasitet for skolene gir et anslag på hvor mange elever skolen kan ha plass til, og potensialet for økt kapasitet ved ombygging/utbygging.

Det foreligger ikke en fast standard for beregning av elevkapasitet ved skoler. Noen kommuner har valgt å ta utgangspunkt i en arealnorm for samlet netto undervisningsareal og vurdert hvor mange elever det er plass til dersom denne arealnormen skal oppfylles. Dette gir en presis beregning av elevkapasiteten ut fra en forventet kvalitetsstandard. Ofte gir den et lavere tall enn andre modeller.

Andre kommuner har valgt å ta utgangspunkt i klasseroms- eller basearealet ved skolen og et minimumsareal pr elev. Dette gir en noe grovere beregning av elevkapasiteten, og ofte et høyere tall på elevkapasitet. Enkelte kommuner, som f.eks Oslo, har i sin siste skolebehovsplan lag til

grunn antall klasserom x 28 eller 25 elever for å beregne elevkapasitet. Dette gir et svært grovt anslag siden det ikke tar hensyn til varierende størrelse på klasserommene. Det er grunn til å anta at dette vil gi en enda høyere beregnet elevkapasitet. For Sarpsborg kommune ville dette vært tilfelle.

Klasseromkapasiteten angir hvor mange elever skolen har plass til ved 100 % utnyttning av hvert enkelt klasserom. Det er viktig å peke på at en slik kapasitetsutnyttning er rent teoretisk og vil aldri samsvare med faktisk elevtallsfordeling. Variasjon i elevtallet på de ulike trinnene, hensyn til pedagogisk forsvarlig gruppestørrelse og kapasiteten til byggets tekniske anlegg medvirker til dette. Mange skoleanlegg kan følgelig ha et elevtall som overskrider vurdert elevkapasitet – og drives med overkapasitet – ved for eksempel å benytte spesialrom, auditorium, mv. til generelle læringsareal.

3.5 Kapasitetsvurdering av skolene i Sarpsborg kommune

I forrige skolekapasitetsplan for Sarpsborg kommune ble modell for arealnorm brukt til å vurdere både arealsituasjonen ved skolene og elevkapasiteten. Vurderingen av elevkapasitet la til grunn at totalt netto undervisningsareal ble disponert slik at det i størst mulig grad var tilpasset de forskjellige elementene i arealnормen. De fleste skolene i Sarpsborg har godt med areal til klasserom og grupperom, men mangler fellesarealer og garderober. Det ble forutsatt en tenkt omdisponering fra de arealtype med mye areal til de arealtype med mindre areal. En slik disponering krever noe ombygging og har i liten grad blitt foretatt. Denne modellen har derfor ikke vært et godt redskap for å beregne elevkapasitet ved den enkelte skole og i Sarpsborg kommune som helhet.

Elevkapasitet er i denne planen vurdert ut fra skolenes samlede klasseromareal basert på nåværende standard og areal. Det er så foretatt justeringer ut fra spesielle hensyn. Det er som utgangspunkt beregnet 2,5 m² pr elev i tråd med Forskrift for miljørettet helsevern i skoler og barnehager. Dette angir en elevkapasitet ut fra maksimal utnyttelse av klasseromarealet. Særlig ved de mindre skolene vil ofte elevtallet variere fra klassetrinn til klassetrinn. Det er derfor ikke sannsynlig at arealet kan utnyttes maksimalt, og det er beregnet en fyllingsgrad på 90 % for å ta høyde for dette. En slik beregning vil bety at en skole med 1000 m² klasseromareal har en maksimal elevkapasitet på 400 elever. Justert for variasjon i elevtall til 90 % fyllingsgrad vil elevkapasiteten for skolen vil være 360 elever.

Kapasitet ut fra antall klasserom kan gi uriktig kapasitet dersom grupperom/ formidlingsrom etc. ikke tas med i beregningen. I kapasitetsberegningen for skolene i Sarpsborg har Norconsult gjort en justering av kapasitetsberegningemetoden ut fra antall klasserom, med utgangspunkt i ny tekst i forskrift for miljørettet helsevern (se ovenfor):

- De fleste skolene i Sarpsborg er tradisjonelle klasseromskoler, med relativt få grupperom og andre støttefunksjoner i det generelle læringsarealet. For slike skoler har kapasiteten blitt beregnet ut fra 2,5 m² pr elev pr klasserom på de fleste skolene.
- Noen skoler har flere grupperom, men de ligger ikke direkte tilknyttet klasserom (må ut i korridor og i de fleste tilfeller ha med en voksen for å bruke rommene). Grupperommene gir likevel en fleksibilitet og kapasitet som skolene med få grupperom ikke har. For disse skolene er det derfor gjort en skjønnsmessig justering til 2,2 eller 2,3 m² pr elev pr klasserom.

- Noen skoler har godt med lett tilgjengelige grupperom, eller mer fleksible og moderne generelle læringsarealer. På slike skoler vil det gi et bedre bilde av faktisk kapasitet å beregne 2,1 m² pr elev i klasserom.
- De minste skolene har ikke spesialrom og få grupperom, og det legges derfor til 0,5 m² pr elev i klasserom til spesialromfunksjoner, til sammen 3 m² pr elev i klasserom for å beregne kapasitet.

Med en slik tilnærming vil skolenes kapasitet kunne beskrives relativt godt gjennom denne metoden.

3.5.1 Kapasitetsberegning av antall klasser

For å beregne hvor mange klasser skolen vil få i fremtiden benyttes en gjennomsnittlig klassestørrelse som elevtallsprognosen for hvert årstrinn deles på. Den gjennomsnittlige klassestørrelsen regnes ut ved å dividere maksimalkapasiteten på skolen på antall klasserom.

$$\frac{\text{Maksimal elevkapasitet skole X}}{\text{Antall klasserom skole X}} = \text{Gjennomsnittlig klassestørrelse skole X}$$

$$\frac{\text{Gjennomsnittlig klassestørrelse skole X}}{\text{Elevtallsprognose skole X pr år (pr trinn)}} = \text{Prognose for antall klasser}$$

Dette gir en prognose for antall klasser basert på et gjennomsnittstall for klassestørrelse. **Det må understrekes at klassetallsprognosen gir et matematisk og teoretisk klassetall basert på overnevnte forutsetninger.** Skolene har ofte klasserom av ulik størrelse og vil ha plass til grupper som både er større og mindre enn gjennomsnittet. Gjennomsnittlig klassestørrelse har ikke noe med ressurstildelingsmodellen til Sarpsborg kommune å gjøre.

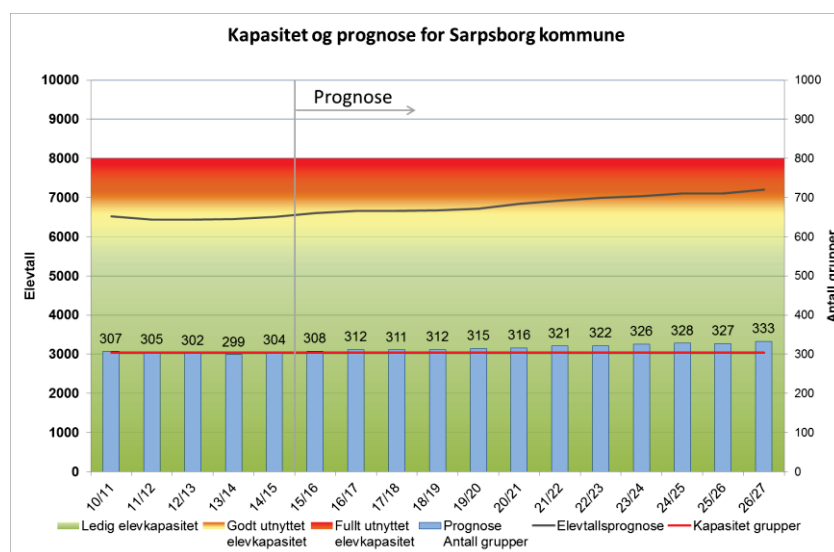
Prognosen for antall grupper er dermed ikke noen fasit for antall klasser, men må leses sammen med elevtallsprognosefiguren som viser størrelsen på årskullene. For en del skoler er det noen få elever på enkelttrinn som ved en slik beregning vil gi et høyere teoretisk antall klasser enn det vil gi i praksis. Klassetallsprognosen gir likevel en viss indikasjon på hvordan skolen er utnyttet kapasitetsmessig. Selv om samlet elevtall angir ledig kapasitet, kan antall klasser og gruppedeling gjøre at skolen likevel sliter med kapasiteten.

3.6 Kapasitetsfigurer

Kapasiteten på skolene er vist i kapasitetsfigurer som sammenstiller flere typer informasjon:

1. Elevtallsprognose for den enkelte skole – totalt elevtall vist som en svart linje.
2. Skolens kapasitet - vist med fargekode i bakgrunnen av figuren. Prognoselinjens plassering over fargebakgrunnen angir hvordan skolen er utnyttet kapasitetsmessig:
 - Grønt: Ledig kapasitet
 - Gult/oransje: Godt utnyttet kapasitet
 - Oransje/rødt: Fullt utnyttet kapasitet.
3. Skolens klassekapasitet, utledet fra antall klasserom på skolen – vist som rød strek

4. Prognose for antall klasser (generert fra prognosen) – vist med blå søyler.

Eksempelfigur: Prognose – og kapasitetsfigur for Sarpsborg kommune samlet.

3.7 Status for skolene skoleåret 2014/2015

Oversikt over arealbehov og elevkapasitet alle skoler basert på elevtall 2014								
	Skole	Elevtall			Normert areal *)	Målt areal *)	Behov for nytt areal *)	Elevkapasitet **)
		Skoleåret 2014/15	Skoleåret 2020/21	Skoleåret 2026/27				
Vest	Grålum barneskole	381	415	494	2945 m ²	2563 m ²	382 m ²	385 elever
	Hannestad barneskole	302	341	333	2516 m ²	2609 m ²	0 m ²	330 elever
	Tindlund barneskole	394	415	505	3014 m ²	2595 m ²	420 m ²	415 elever
	Grålum ungdomsskole	352	355	368	2931 m ²	3953 m ²	0 m ²	400 elever
	Tindlund ungdomsskole	296	333	358	2654 m ²	3026 m ²	0 m ²	285 elever
Øst	Borgen barneskole	300	367	440	2505 m ²	2585 m ²	0 m ²	392 elever
	Hafslund barneskole	413	365	385	3116 m ²	2956 m ²	160 m ²	443 elever
	Navestad barneskole	54	61	65	876 m ²	375 m ²	501 m ²	63 elever
	Hafslundsøy barneskole	255	221	213	2266 m ²	1922 m ²	343 m ²	313 elever
	Hornnes barneskole	255	242	220	2266 m ²	2232 m ²	34 m ²	302 elever
	Ullerøy barneskole	40	32	28	715 m ²	443 m ²	272 m ²	68 elever
	Sandbakken barne- og ungdomsskole	614	589	599	4545 m ²	4648 m ²	0 m ²	658 elever
	Varteig barne- og ungdomsskole	428	418	388	3529 m ²	3525 m ²	5 m ²	508 elever
	Hafslund ungdomsskole	354	385	411	2940 m ²	3203 m ²	0 m ²	388 elever
	Alvimhaugen barneskole	128	170	183	1591 m ²	1833 m ²	0 m ²	187 elever
Sentrum	Jelsnes barneskole	62	54	41	1116 m ²	650 m ²	465 m ²	77 elever
	Kurland barneskole ekskl- Regnbuen	463	524	547	3382 m ²	3393 m ²	0 m ²	510 elever
	Lande barneskole	497	507	515	3562 m ²	3275 m ²	287 m ²	528 elever
	Sandesundveien nye barneskole	389	488	546	3578 m ²	4497 m ²	0 m ²	500 elever
	Kruseløkka ungdomsskole	533	555	565	3917 m ²	4761 m ²	0 m ²	530 elever
	Sarpsborg kommune	6510	6837	7204	53963 m²	55042 m²	2870 m²	7284 elever

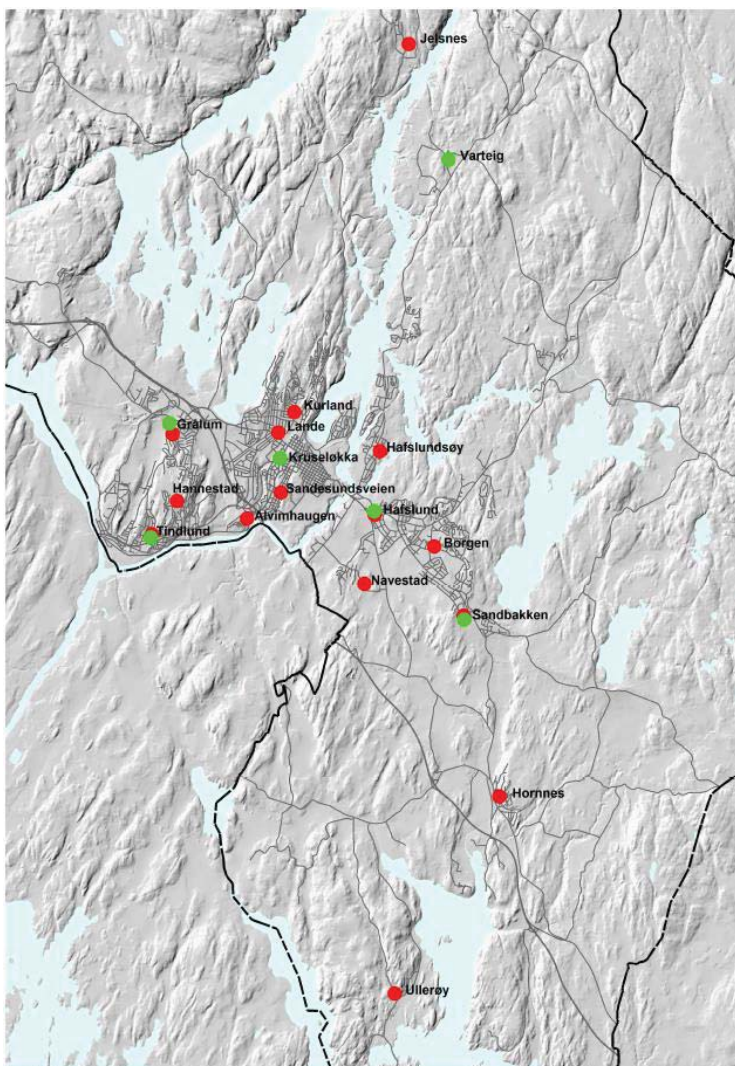
*) samlet netto skoleareal eksklusiv idrett og generelt lager

**) 90 % kapasitetsutnyttelse, eks. Sandesundveien nye barneskole og Gålum ungdomsskole som bør kunne utnyttes 100 %.

4 Skolebeskrivelser med areal- og kapasitetsvurderinger

4.1 Dagens skolestruktur

Sarpsborg kommune har 18 grunnskoler, hvorav 12 er rene barneskoler, 4 rene ungdomsskoler og 2 er kombinertskoler 1-10.trinn. To av barneskolene har underavdelinger med 1.-4.-trinn. Hovedtyngden av skolene er lokalisert i de sentrale delene av kommunen, og det er relativt kort avstand mellom dem.

4.2 Alvimhaugen barneskole

Skoletype	Barneskole	1.-7. årstrinn
Netto skoleareal eks. idrett		1833 m ²
Netto skoleareal inkl. idrett		2214 m ²
Brutto bygningsareal		3867 m ²
Tomteareal		Ca. 9300 m ²

Nøkkeltall for skoleåret 2014/15	
Antall elever	128
Antall barn i SFO	37
Årsverk pedagogisk personale	22,1
Årsverk andre ansatte	7,9

4.2.1 Skoleanlegg

Alvimhaugen barneskole har store og romslige arealer til hjemmebase for elevene. Disse er funksjonelle og legger godt til rette for varierte elevgrupper og arbeidsformer. Spesialisert læringsareal er romslig og godt egnet til aktivitetene. Disse benyttes også som grupperom ved behov.

Arbeidsplassene for personalet og ledelsen er samlokalisert i fine og romslige arealer.

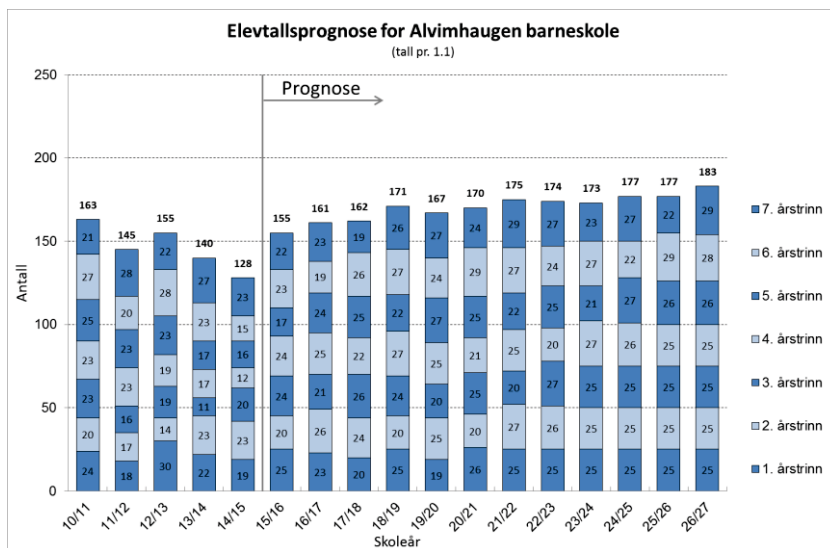
Forsterket avdeling Toppen og Audioavdelingen er knyttet til skolen. Avdeling Toppen vil utvikles fra skoleåret 2015/16.

Den byggetekniske tilstanden på bygningene er meget god. Tilstanden på tekniske anlegg er også meget god.

4.2.2 Elevtallsutvikling

Elevtallet forventes å ha en gradvis økning i hele perioden. Prognosene i årets plan viser omtrent samme elevtall utover i perioden som forrige prognose, men elevtallsveksten er fordelt noe mer utover i tid. Prognosen ligger en god del høyere enn faktisk elevtall i skoleåret 2014/15 og dette vises i en stor økning i elevtallet i 2015/16. Skoleåret 2014/15 kan være et unntaksår mht. elevtall, men trolig vil faktisk elevtall ligge noe under prognosetallene i alle fall i første delen av planperioden.

Alvimhaugen har en «ung» befolkning med en høy andel 25-35 åringer og lav andel over 60 år. Det forutsettes lite boligbygging – kun 5 boenheter. Gjennomsnittlig husholdsstørrelse er lav. Det knytter seg usikkerhet til om flytting inn og ut av kretsen vil innebære at små hushold erstattes av større familier. Alvim har hatt negativ befolkningsvekst de siste årene, tross positiv nettoflytting.

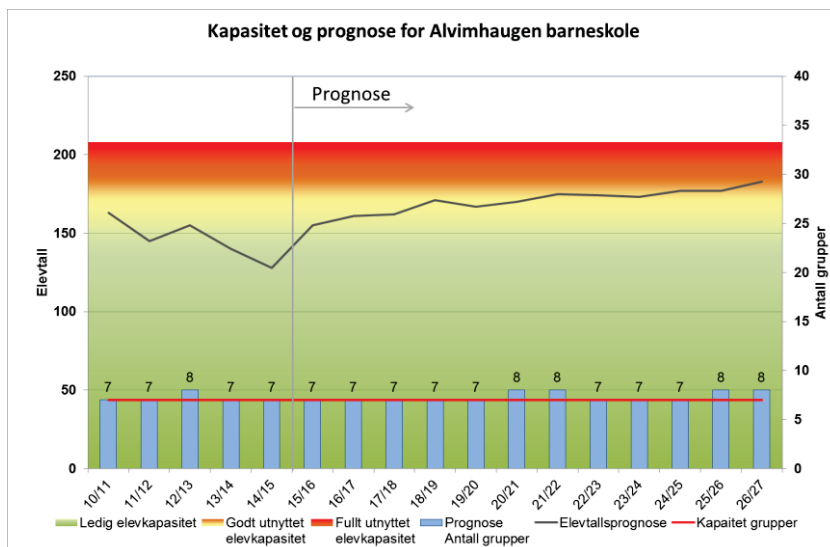

4.2.3 Vurdering av elevkapasitet

Skolen har gode klasserom med mange og lett tilgjengelige grupperom, og det kan derfor forsvares å beregne kapasiteten ut fra 2,1 m² pr elev. Dette gir en gjennomsnittlig gruppestørrelse på 28 elever i ordinære klasserom og 50 elever i storklasserommet. Skolen vil med en slik beregning ha kapasitet til å ta imot 208 elever ved maksimal kapasitetsutnyttelse.

I tillegg har skolen et areal på 382 m², hvorav 132 m² disponeres av forsterket avdeling Audio og 250 m² er areal barnehage, som blir frigjort når ny barnehage i sentrum blir ferdigstilt.

Figuren viser at Alvimhaugen barneskole har kapasitet til å ta imot forventet elevtallsvekst. Selv om det ser ut til at skolen vil få en gruppe mer enn den har kapasitet til enkelte år, kommer dette av gruppedeling grunnet en elev for mye på ett trinn. Skolen har arealer til å håndtere elevgrupper som er større enn gjennomsnittlig gruppestørrelse.

4.3 Borgen barneskole

Skoletype	Barneskole	1.-7. årstrinn
Netto skoleareal eks. idrett		2585 m ²
Netto skoleareal inkl. idrett		2935 m ²
Brutto bygningsareal		3176 m ²
Tomteareal		Ca. 11 000 m ²

Nøkkeltall for skoleåret 2014/15	
Antall elever	300
Antall barn i SFO	100
Årsverk pedagogisk personale	24,0
Årsverk andre ansatte	7,4

4.3.1 Skoleanlegg

Borgen barneskole har god kapasitet til det elevtallet skolen har i dag, men er ventet å få kapasitetsproblemer ettersom elevtallet øker. Skolen er i hovedsak tradisjonelt organisert med klasserom i samme størrelse. Dette gir lite rom for fleksibel organisering av elevene. Det er et behov for bedre muligheter til å ha varierte gruppestørrelser og å drive varierte arbeidsmåter. Skolen har desentraliserte innganger og grupperom i tilknytning til klasserommene. Dette fungerer godt. Spesialisert læringsareal er noe snaut, men dekker de rom og funksjoner en barneskole skal ha. Kroppsøving foregår i Skjeberghallen. Skolen har en gruppe innføringstilbud.

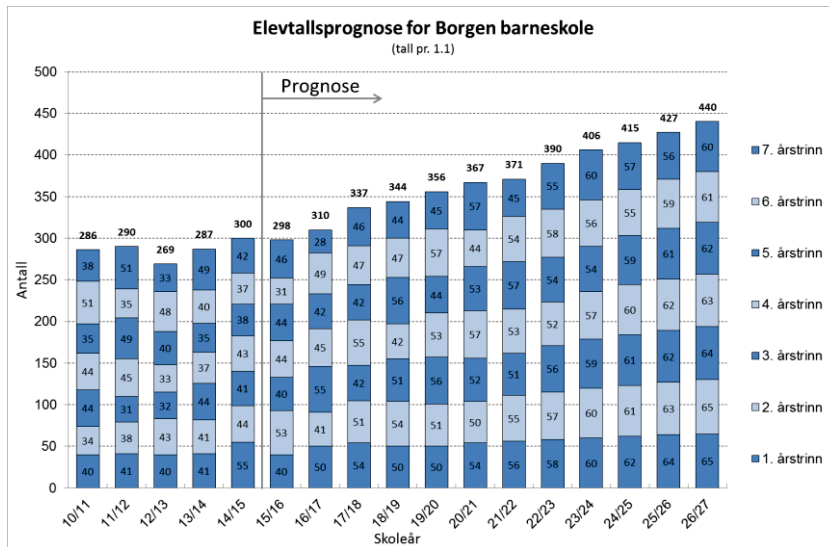
Arbeidsplasser for de ansatte er arealmessig store nok, men er ikke funksjonelt utformet. Kontorer for skoleledelsen er gode.

Skolen har behov for både innvendig og utvendig oppussing/renovering. Det er vannskader på flere tak, noen dører som ikke slutter seg helt til karmene og rustne nedløpsrør. Takene på le-skurene i atriene virker ustabile.

4.3.2 Elevtallsutvikling

Elever fra Hevingen-området i Borgen barneskole sitt inntaksområde har frem til i år gått på Hafslund barneskole. Fra og med skoleåret 2014/15 fases elevene fra dette området inn på Borgen barneskole, ett årstrinn av gangen. Prognosen er justert for dette.

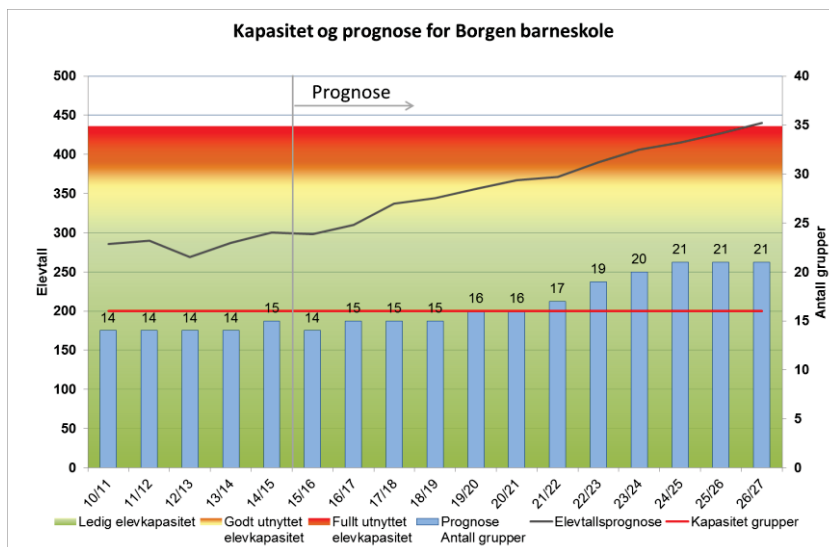
Ny prognoser viser at elevtallet er ventet å øke kraftig i hele prognoseperioden. En del av veksten, særlig de første sju årene kommer pga elevene fra Hevingen. Prognosen forutsetter at det bygges 647 boenheter i planperioden. Det er heftet noe usikkerhet omkring utbyggingstidspunkt for en del av denne boligbyggingen.

4.3.3 Vurdering av elevkapasitet

Skolen har 16 klasserom (ett brukes til innføringstilbud) og 12 grupperom og det kan derfor forsvares å øke kapasiteten i klasserommene ved å beregne kapasitet ut fra 2,2 m² pr elev. Dette gir en gjennomsnittlig gruppestørrelse på 27 elever. Skolen vil med en slik beregning ha kapasitet til å ta imot 436 elever ved maksimal kapasitetsutnyttelse.

Figuren viser at Borgen barneskole har ledig kapasitet pr skoleåret 2014/15, men at den er ventet å få økende kapasitetsproblemer i hele siste del av perioden.

4.4 Grålum barneskole

Skoletype	Barneskole	1.-7. årstrinn
Netto skoleareal eks. idrett		2563 m ²
Netto skoleareal inkl. idrett		3026 m ²
Brutto bygningsareal		4841 m ²
Tomteareal		Ca. 25 000 m ²

Nøkkeltall for skoleåret 2014/15	
Antall elever	381
Antall barn i SFO	138
Årsverk pedagogisk personale	29,3
Årsverk andre ansatte	13,1

4.4.1 Skoleanlegg

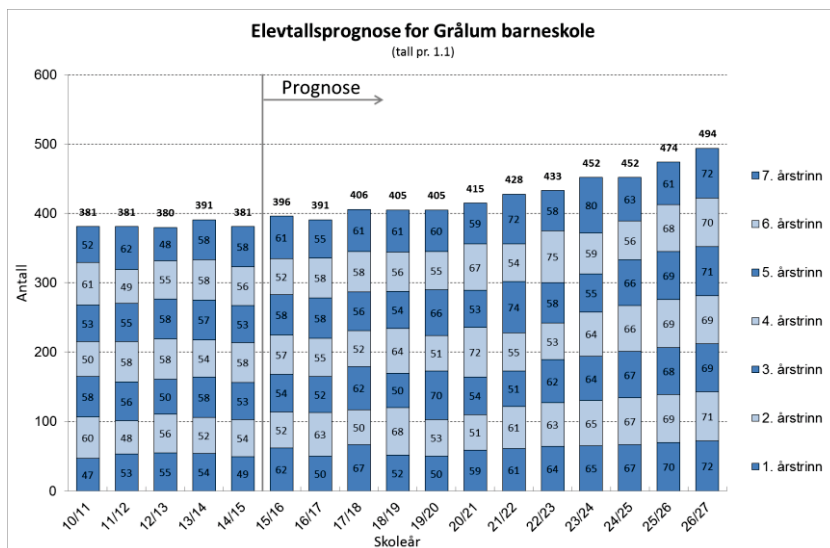
Grålum barneskole har stor mangel på fleksible og funksjonelle arealer. Det gir lite rom for å legge til rette for ulike grupperinger av elever, og gjennom dette gi best mulig læringstrykk. Spesielt er det behov for arealer hvor et helt trinn/større elevgrupper kan samles, samt flere grupperom. Størstedelen av skolen er en tradisjonell utformet klasseromskole, og det er trangt. Noen av de nyere delene av skolen er mer fleksibelt og moderne utformet, med mulighet for aktiv bruk av trafikkareal, foldevegger og lignende. Spesialisert læringsareal er snaut og tradisjonelt utformet. Kunst og håndverksrommene er slitte og til dels mørke.

Arbeidsplassene for de ansatte ved skolen er ikke tilfredsstillende. Det er svært trangt og det mangler i stor grad funksjonelle arenaer for kollegialt samarbeid. Det vil kunne bedres ved flere og mer egnede rom til arbeidsplasser, samt møterom.

Det er foretatt utbedring av fuktskader i vegger og tak. Setningsskader i gulvelementene i flere rom bør utbedres. Sentrale toalettanlegg ble malt i 2009. Ventilasjonsanlegget ser ut til å fungere tilfredsstillende, men det er ønske om nye målinger av inneklimate. På de utvendige vegger er det en del maling som flasser, og kjellerrom/rom i underetasjen burde ha vært malt. Manglende sol- og varmeskjerming på flere klasserom er en utfordring.

4.4.2 Elevtallsutvikling

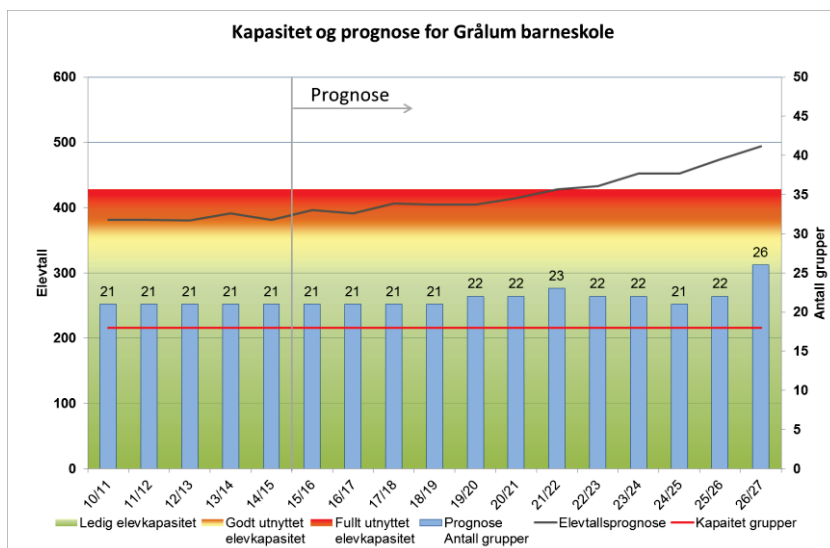
Den nye prognosen viser en økning i elevmassen i hele planperioden. Økningen er kraftig i siste del av prognoseperioden. Ny prognose er høyere enn forrige. Dette skyldes trolig at det er lagt inn betydelig mer boligbygging. Prognosen forutsetter at det bygges 938 boenheter i planperioden. Andelen eldre er noe høyere enn gjennomsnittet for kommunen, og dette vil trolig føre til et generasjonsskifte i planperioden som prognosen ikke fanger opp.

4.4.3 Vurdering av elevkapasitet:

Skolen har 18 klasserom. Grupperommene er få og lite tilgjengelige, og det vil derfor være riktig å beregne kapasitet ut fra 2,5 m² pr elev i klasserom. Dette vil gi en gjennomsnittlig gruppestørrelse på 23 elever. Skolen vil med en slik beregning ha kapasitet til å ta imot 428 elever ved maksimal kapasitetsutnyttelse.

Figuren viser at Grålum barneskole er fullt utnyttet kapasitetsmessig. Siden elevene ikke fordeler seg jevnt på kullene har skolen et kapasitetsproblem med hensyn til antall grupper og må derfor ha flere elever i klasserommene enn arealnormen tilsier. Skolen har ikke kapasitet til å ta imot den forventede elevtallsveksten.

4.5 Grålum ungdomsskole

Skoletype	Ungdomsskole	8.-10. årstrinn
Netto skoleareal eks. idrett		3953 m ²
Netto skoleareal inkl. idrett		4983 m ²
Brutto bygningsareal		5200 m ²
Tomteareal		Ca. 27 000 m ²

Nøkkeltall for skoleåret 2014/15	
Antall elever	352
Årsverk pedagogisk personale	34,0
Årsverk andre ansatte	8,3

4.5.1 Skoleanlegg

Grålum ungdomsskole er en åpen skole. Det første som møter en besøkende til selve skolen, er den store og luftige vestibylen som for en stor del består av et amfi med galleri og scene. Dette er samlingspunktet for hele skolen, men fungerer også som kantine.

Elevenes hjemmeområde i skolen er tre like baser. Her finnes ingen klasserom i vanlig forstand, men helt nye former for læringsarealer: Læringslandskap, formidlings-, gruppe-, møte- og stillerom, møteplasser/torg/basekjøkken, kontorer for lærere og desentraliserte elevgarderober med toaletter og hygienerom.

Skolen har i tillegg egne arealer for kunst og håndverk, musikk, naturfag, mat og helse, bibliotek, og data. Arealene er romslige og funksjonelle. De brukes både i den vanlige opplæringen, i pauser og før og etter skoletid, som er viktig del av elevenes arena.

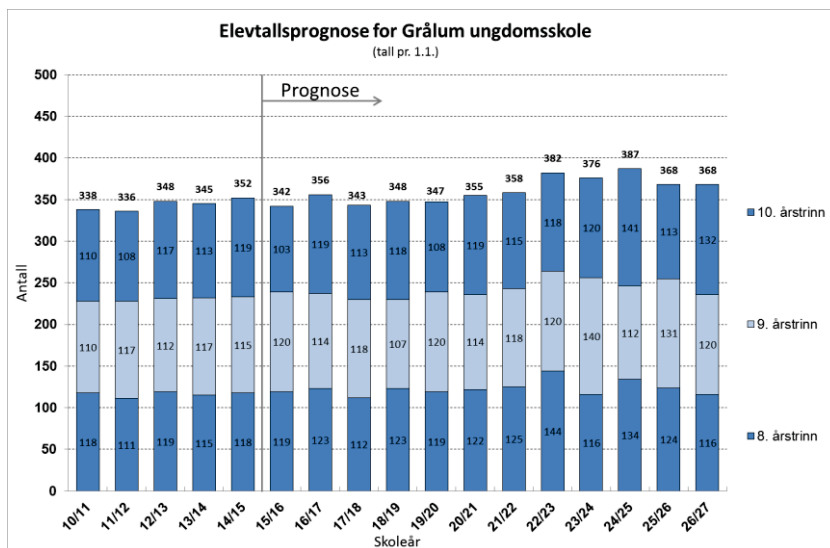
Administrasjonen har individuelle kontor bortsett fra ett, der det er to rådgivere. enhetsleder/rektor, tre trinnledere og tre rådgivere har kontor i samme korridor. Førstesekretær har arbeidsplass i resepsjonen ved inngangen til administrasjonsavdelingen. Personalet har teamrom i tilknytning til elevbasene.

Bygget er nytt og i god stand.

4.5.2 Elevtallsutvikling

Prognosen baseres på at skolen får elever fra Jelsnes (100 %), Grålum (93 %) og Lande (48 %).

Prognosen viser at elevtallet er ventet å holde seg relativt stabilt i første del av perioden, men at det er ventet en svak økning i siste del av perioden. Elevtallet endres avhengig av fordelingen av elever mellom Tindlund, Kruseløkka og Grålum ungdomsskoler.

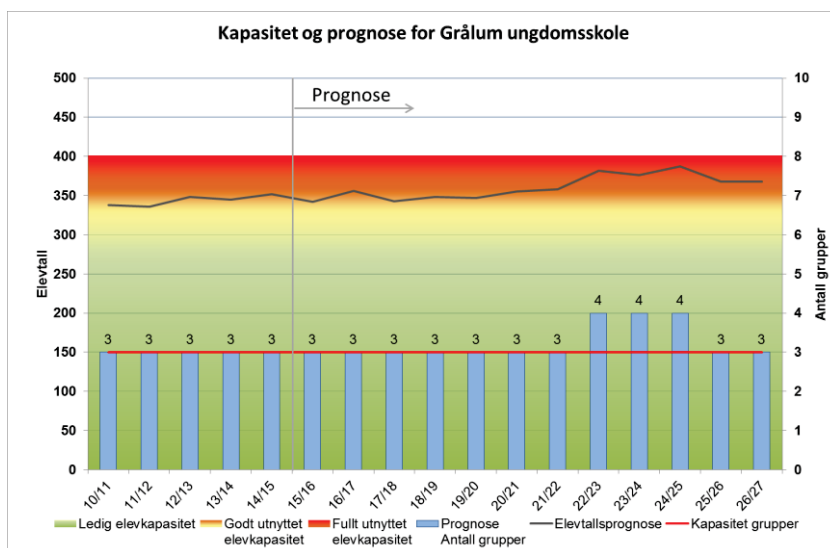

4.5.3 Vurdering av elevkapasitet

Grålum ungdomsskole har et netto skoleareal eks. idrettsareal på 3953 m². Skolen er bygget for 360 elever, men nettoarealet ligger langt over Sarpsborg kommunes arealnorm som er 2691 m² for denne skoletypen.

Skolen har 3 baser, hver med et stort og åpent læringsareal, samt torg, flere grupperom og formidlingsrom. Siden basene inneholder mange grupperom og formidlingsrom kan det forsvares å beregne kapasitet ut fra 2,1 m² pr elev i det åpne læringsarealet (fratrasket 20 % trafikkareal). Med en slik beregning vil skolen ha kapasitet til å ta imot ca 400 elever. Dette gir en gjennomsnittlig gruppestørrelse på ca. 134 elever i hver base.

Figuren viser at skolen er godt utnyttet kapasitetsmessig, men at elevtallet ser ut til å nærme seg maksimalkapasiteten noen år mot slutten av planperioden. Flexibiliteten i basene gjør at skolen har gode muligheter for å utnytte denne kapasiteten maksimalt, og dermed vil være i stand til å håndtere det ventede elevtallet.

4.6 Hafslund barneskole

Skoletype	Barneskole	1.-7. årstrinn
Netto skoleareal eks. idrett		2956 m ²
Netto skoleareal inkl. idrett		3354 m ²
Brutto bygningsareal		5403 m ²
Tomteareal		Ca. 15 500 m ²

Nøkkeltall for skoleåret 2014/15	
Antall elever	413
Antall barn i SFO	101
Årsverk pedagogisk personale	39,5
Årsverk andre ansatte	16,9

4.6.1 Skoleanlegg

Hafslund barneskole er i stor grad en tradisjonell klasseromskole med lukkede rom langs korridor. Arealene er lyse og fine og det er godt med grupperom og spesialrom, noe som åpner for en mer fleksibel organisering av undervisningen, varierte arbeidsmåter og ulike gruppestørrelser. Skolen synes byggene er svært godt tilpasset virksomheten som drives på skolen, med tilfredsstillende arealer til alle funksjoner. Spesialisert læringsareal er snaut og tradisjonelt utformet.

Arbeidsplasser for de ansatte er gode. Det er teamrom og tilfredsstillende arealer til samarbeid. Kontorer for skoleledelsen er gode.

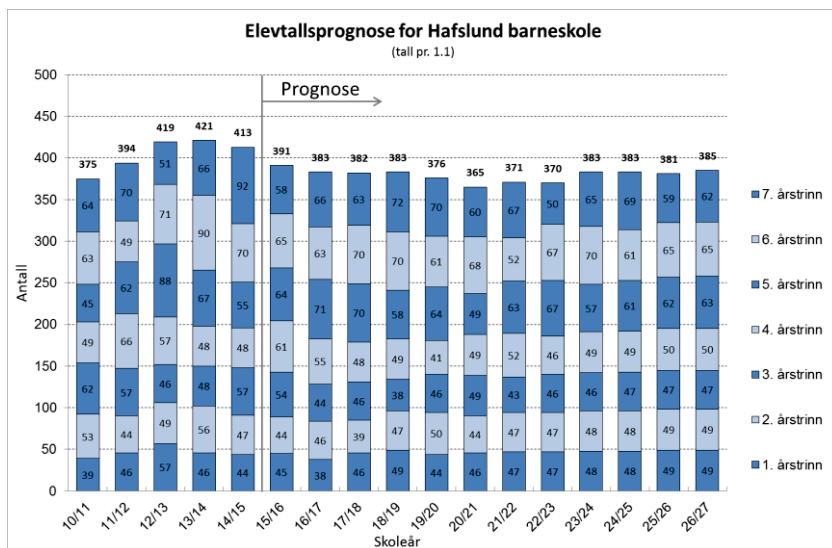
Den nye bygningsmassen binder de to eldre byggene sammen slik at skolen får en funksjonell bygning som skal kunne dekke fremtidens behov.

Vesentlige deler av eksisterende bygningsmasse ble rehabilitert som følge av brann, samtidig med at nybygget ble oppført i 2007. Skolen har gjennomgående god vedlikeholdsstandard. Det er således ikke behov for omfattende vedlikehold, men vinduer i gammel bygning trenger maling både innvendig og utvendig. Den nye delen av skolen har helt nye tekniske anlegg. De gamle delene av skolen har gammelt anlegg og gamle sikringer.

4.6.2 Elevtallsutvikling

Hafslund barneskole har frem til i år fått elever fra Hevingen-området, som ligger i Borgen barneskole sitt inntaksområde. Fra og med skoleåret 2014, fases elevene fra Hevingen-området inn på Borgen barneskole, ett årstrinn av gangen. Prognosen er justert for dette. Hafslund barneskole får tilført elever fra Navestad barneskole på 5.-7.trinn. Prognosen er justert for dette.

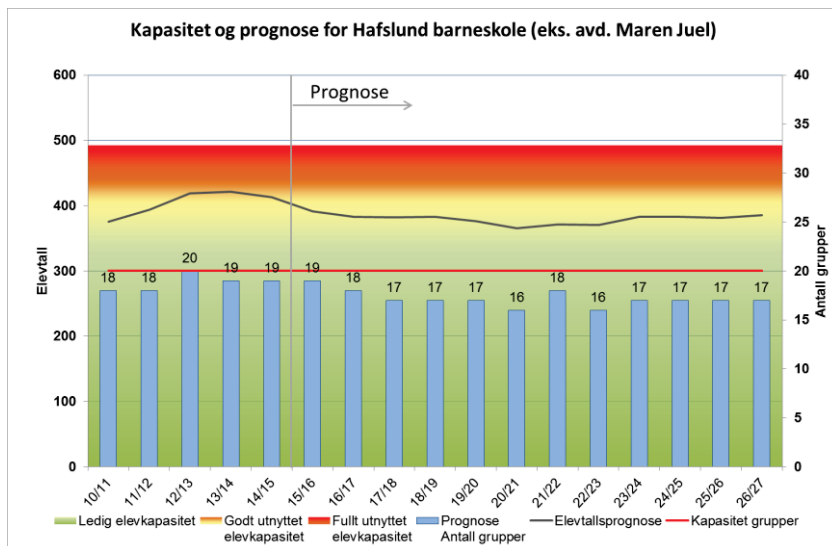
Prognosen viser en relativ stabil utvikling, med en svak nedgang i elevtallet gjennom perioden. Førrige prognose viste en stor økning. Årsaken til forskjellen mellom ny og gammel prognose ligger blant annet i overnevnte justeringer ift Hevingen-området. Ny prognose virker noe mer troverdig enn førrige prognose. Hafslund har en høyere andel eldre over 67 år. Det betyr at kretsen nærmer seg et generasjonsskifte. Dette kan påvirke befolkningsutviklingen i kretsen på en måte som ikke fanges opp av prognosemodellen.

4.6.3 Vurdering av elevkapasitet:

Skolen har 20 klasserom (ett blir benyttet som matte-/naturfagrom). Skolen har tilstrekkelig med grupperom, men en flere av dem ligger ikke i direkte tilknytning til klasserom (må ut i korridor få å nå dem). På grunn av dette vil derfor være riktig å beregne kapasitet ut fra 2,3 m² pr elev i klasserom. Dette vil gi en gjennomsnittlig gruppestørrelse på 25 elever. Skolen vil med en slik beregning ha kapasitet til å ta imot 492 elever ved maksimal kapasitetsutnyttelse. Avdeling Maren Juel er ikke tatt med i kapasitetsberegningen.

Figuren viser at Hafslund barneskoler er godt utnyttet kapasitetsmessig pr skoleåret 2014/15, og vil være det i hele prognoseperioden.

4.7 Navestad barneskole

Skoletype	Barneskole	1.-4. årstrinn
Netto skoleareal eks. idrett		375 m ²
Netto skoleareal inkl. idrett		375 m ²
Brutto bygningsareal		506 m ²
Tomteareal		Ca. 7000 m ²

Nøkkeltall for skoleåret 2014/15	
Antall elever	54
Antall barn i SFO	22
Årsverk pedagogisk personale	4,9
Årsverk andre ansatte	2,1

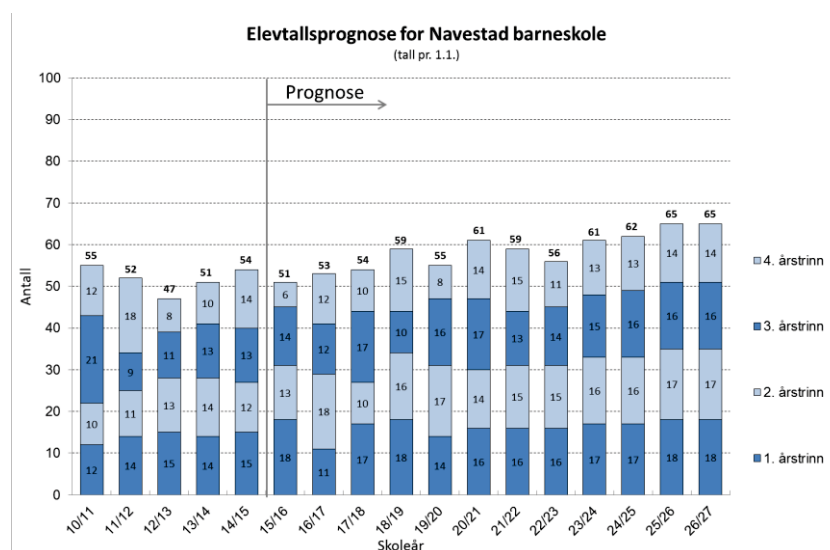
4.7.1 Skoleanlegg

Navestad barneskole har fine og lyse klasserom, men mangler areal til grupperom. Skolen har ikke spesialisert læringsareal. Arbeidsplassene til lærerne har tilstrekkelig areal, men er ikke tilfredsstillende utformet. Skolen har et fint, lite uteområde med gode muligheter for variert lek.

Skolen er en gammel trebygning, men den er forholdsvis greit vedlikeholdt. Bygget har et nyere ventilasjonsanlegg.

4.7.2 Elevtallsutvikling

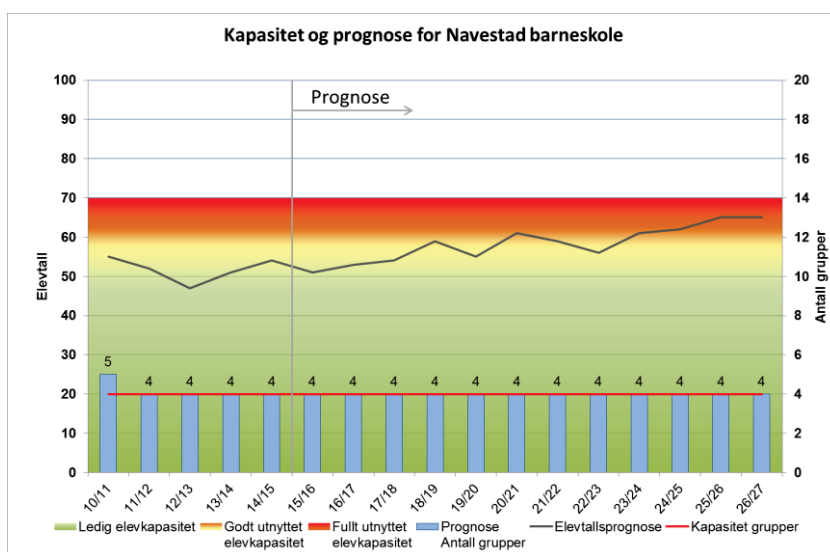
Prognosen viser forventet vekst i elevtallet gjennom perioden. Ny prognose viser noe mindre vekst enn forrige prognose. Dette skyldes trolig at det forutsetter mindre boligbygging i denne planperioden. Navestad har i likhet med Tindlund en ganske ung befolkning med en høy andel 25-35 år og lav andel eldre.

4.7.3 Vurdering av elevkapasitet

Skolen har fire klasserom, men bare ett grupperom og ingen spesialrom. Alle klasserommene fungerer derfor også som sambruksrom/flerfunksjonsrom. For å ta hensyn til dette i beregningen av kapasitet er det på Navestad barneskole lagt til grunn 3 m² pr elev i klasserom. Dette vil gi en gjennomsnittlig gruppestørrelse på 19 elever. Skolen vil med en slik beregning ha kapasitet til å ta imot 70 elever ved maksimal kapasitetsutnyttelse. Skolen har ikke noe kroppsøvingsareal. Også elever på 1.-4.-årstrinn skal ha mulighet for kroppsøving inne, og tilgang til garderobefasiliteter med dusj.

Figuren viser at Navestad barneskole har ledig kapasitet pr i dag, men at kapasiteten er ventet å bli fullt utnyttet mot slutten av planperioden.

4.8 Hafslund ungdomsskole

Skoletype	Ungdomsskole	8.-10. årstrinn
Netto skoleareal eks. idrett		3203 m ²
Netto skoleareal inkl. idrett		3857 m ²
Brutto bygningsareal		5768 m ²
Tomteareal		Ca. 11 000 m ²

Nøkkeltall for skoleåret 2014/15	
Antall elever	354
Årsverk pedagogisk personale	43,5
Årsverk andre ansatte	6,7

4.8.1 Skoleanlegg

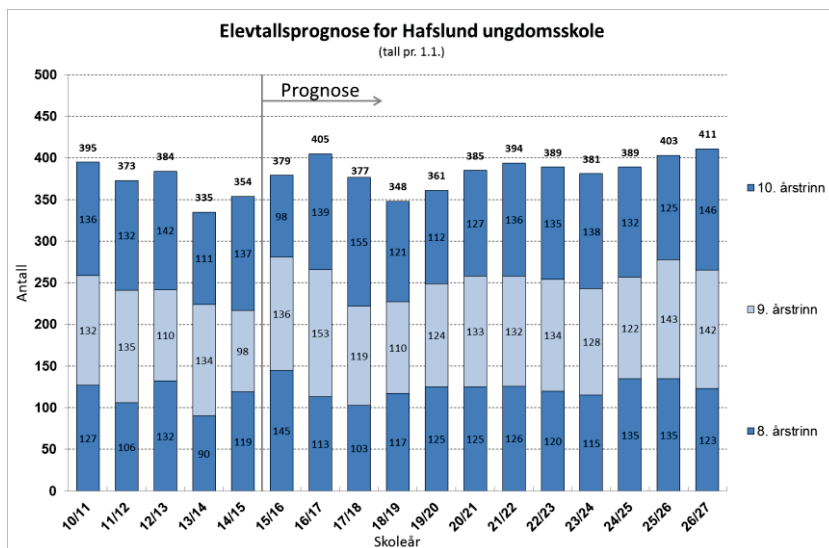
Hafslund ungdomsskole ble i 2006/07 rehabilitert og bygd ut. Skolen er fortsatt en tradisjonell klasseromsskole med eget klasserom til hver klasse. Det er grupperom til de fleste klasserom.

Skolen har spesialrom i tråd med arealnormen for Sarpsborg kommune. Noen er store og gode, andre har mindre areal. Spesialrommene brukes av alle elever. Av nybygde rom nevnes spesielt to auditorier og mediatek. Disse er jevnlig i bruk av de forskjellige klassene og gjør at skolen har mulighet til varierte størrelse på elevgruppene. Studio – en forsterket avdeling og Verdensklassen – sentralt innføringstilbud for flerspråklige nyankomne elever, er tilknyttet skolen. Arbeidsplasser for de ansatte og skolens ledelse er gode.

Skolen fremstår som lys og fin, med god plass til de elevene den har i dag. Den byggetekniske tilstanden på bygningene er meget bra. Tilstanden på teknisk anlegg er bra.

4.8.2 Elevtallsutvikling

Skolen får elever fra Borgen og Hafslund barneskoler. Prognosen viser økning i planperioden, med unntak av en liten nedgang i perioden 2017-2020.

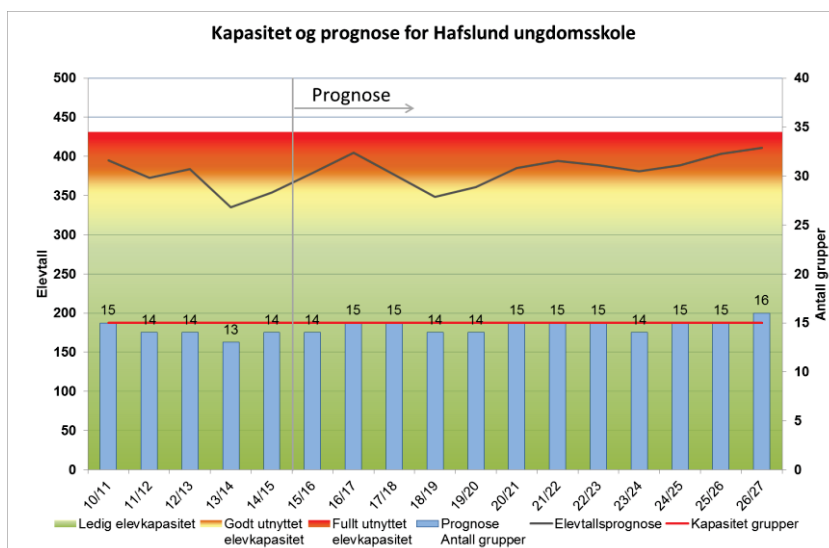

4.8.3 Vurdering av elevkapasitet

Skolen har 15 klasserom (ett brukes til verdensklassen) og tilsvarende grupperom, og det vil derfor være riktig å beregne kapasitet ut fra 2,1 m² pr elev i klasserom. Dette vil gi en gjennomsnittlig gruppestørrelse på 29 elever. Skolen vil med en slik beregning ha kapasitet til å ta imot 431 elever ved maksimal kapasitetsutnyttelse. Forsterket avdeling Studio er ikke tatt med i kapasitetsberegningen. Det er grunn til å peke på at disse arealene er lite egnet til funksjonshemmede elever og det bør derfor på sikt vurderes annen lokalisering av denne avdelingen.

Skolen har en gymsal og to garderobes. Dette gir for liten kapasitet for en skole på denne størrelsen. Kapasitetsproblemer i gymsalen kan avhjelpes noe med bruk av svømmehall/utegymnastikk etc., men dette vil ikke være tilfredsstillende. Garderobekapasiteten er dårlig og bør utbedres.

Figuren viser at skolen vil være godt utnyttet kapasitetsmessig i hele prognoseperioden.

4.9 Hafslundsøy barneskole

Skoletype	Barneskole	1.-7. årstrinn
Netto skoleareal eks. idrett		1922 m ²
Netto skoleareal inkl. idrett		2472 m ²
Brutto bygningsareal		3678 m ²
Tomteareal		Ca. 30 000 m ²

Nøkkeltall for skoleåret 2014/15	
Antall elever	255
Antall barn i SFO	81
Årsverk pedagogisk personale	22,0
Årsverk andre ansatte	9,4

4.9.1 Skoleanlegg

Skolen er en tradisjonell klasseromskole, og er lite tilpasset fleksible og varierte gruppestørrelser og arbeidsmåter. Skolen har klasserom til alle elevene/klasse, men dette har gått ut over tilgangen på spesialrom. Skolens kapasitet er økt med en paviljong. Spesialisert læringsareal er snaut, og skolen mangler musikkrom. Det er behov for oppgradering av disse arealene for å få dem mer funksjonelle og fleksible. Spesialromsituasjonen er derfor ikke tilfredsstillende.

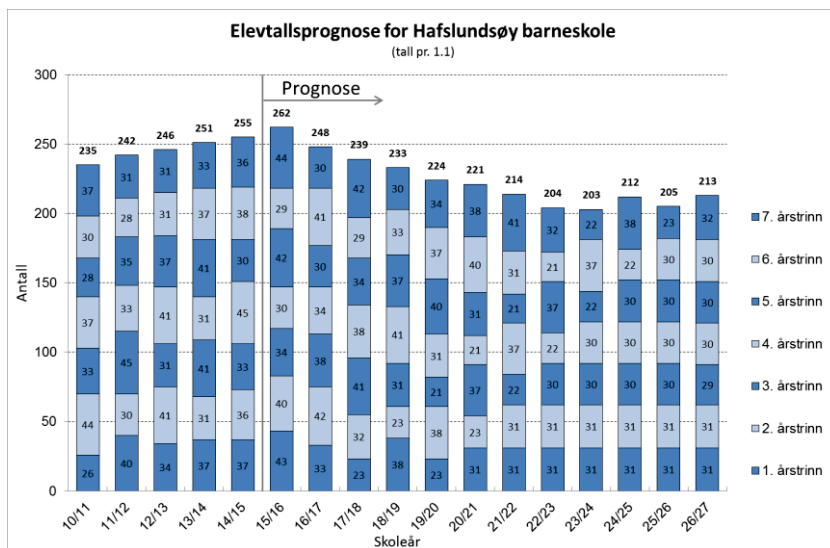
Arbeidsplasser for personalet er ikke funksjonelle. Det er trangt og det mangler møterom. Forholdene for administrasjonen er utbedret.

Skolen har behov for oppussing og rehabilitering, især å fjerne reposene i klasserom. Kunst- og håndverksrommet har til stadighet vannlekkasjer. Det mangler solavskjerming, og det kan derfor bli svært varmt i rommene i øst og sør. Det er dårlig lydisolering mellom førsteklassefløyen og det tidligere musikkrommet under. Ventilasjon og varmeregulering i tilbygget fra 1998 er ikke tilfredsstillende. Det er dårlig ventilasjon i gymsalen og i mat- og helserom. Tilstanden på tekniske anlegg er god, bortsett fra i bygget fra 1998 hvor det er vansker med varmeregulering og ventilasjonen er dårlig.

4.9.2 Elevtallsutvikling

Prognosen viser en nedgang i elevtallet som er større enn i forrige prognose. Forrige prognosen lå lavere enn hva som viste seg å være faktiske tall. Det er derfor grunn til å tro at denne prognosen også viser et for lavt elevtall utover i prognoseperioden.

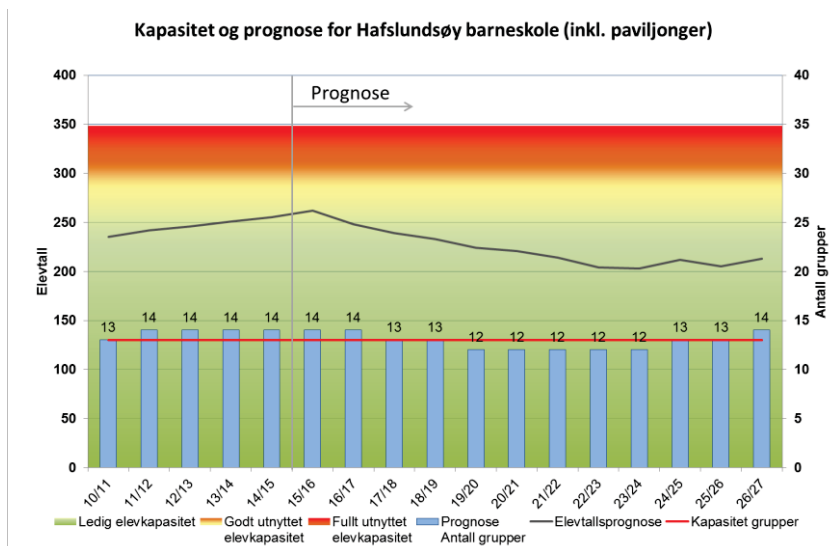
Hafslundsøy har en betydelig høyere andel eldre enn hva som er gjennomsnitt for kommunen. Flyttestatistikk viser at Hafslundsøy har en positiv tilflytting av personer i fertil alder. Prognosen forutsetter at det bygges 220 boenheter.

4.9.3 Vurdering av elevkapasitet

Skolen har 13 klasserom. Grupperommene er få og lite tilgjengelige, og det vil derfor være riktig å beregne kapasitet ut fra 2,5 m² pr elev i klasserom. Dette vil gi en gjennomsnittlig gruppestørrelse på 26 elever. Skolen vil med en slik beregning ha kapasitet til å ta imot 348 elever ved maksimal kapasitetsutnyttelse. Denne kapasiteten forutsetter at reposene i klasserommene fjernes. Skolen har egen gymsal. Denne er noe trang, men kroppsøvingskapasiteten er akseptabel.

Figuren viser at skolen har ledig kapasitet ift totalt elevtall, men kapasiteten på gruppestørrelse setter begrensninger. Dette vil trolig bedre seg mot midten av prognoseperioden.

4.10 Hannestad barneskole

Skoletype	Barneskole	1.-7. årstrinn
Netto skoleareal eks. idrett		2609 m ²
Netto skoleareal inkl. idrett		2942 m ²
Brutto bygningsareal		3975 m ²
Tomteareal		Ca. 27 000 m ²

Nøkkeltall for skoleåret 2014/15	
Antall elever	302
Antall barn i SFO	118
Årsverk pedagogisk personale	21,1
Årsverk andre ansatte	10,1

4.10.1 Skoleanlegg

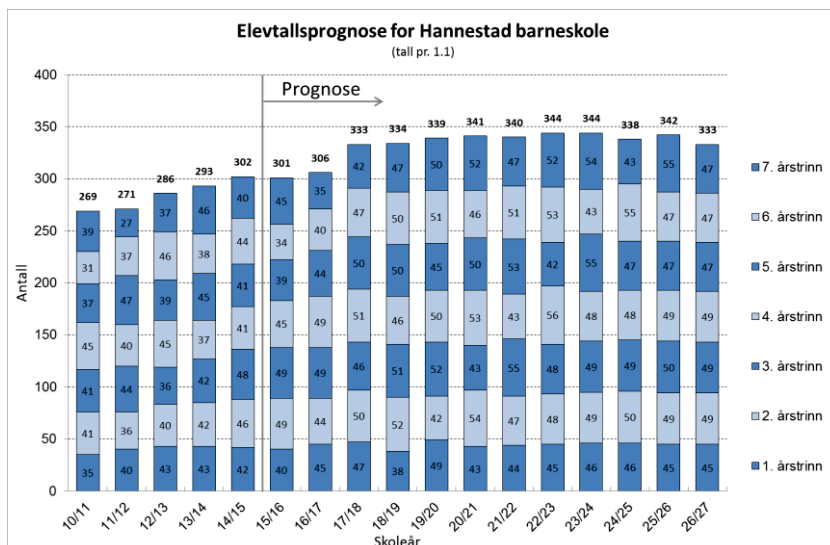
Hannestad barneskole er en tradisjonell klasseromskole med få grupperom og storklasserom, og er på det viset lite tilpasset fleksible og varierte gruppestørrelser, arbeidsmåter og tilpasset opplæring. Spesialisert læringsareal er tilfredsstillende.

Arbeidsplasser for de ansatte og skolens ledelse er tilfredsstillende.

Innvendig har skolen litt vedlikeholdsbehov. Skolen ble malt sommeren 2010. Nytt røstet tak ble lagt på store deler av skolen høsten 2011. Lokalene til ungdomsklubben har problemer knyttet til mugg. Tilstand på tekniske anlegg er god. Det er montert ny heis.

4.10.2 Elevtallsutvikling

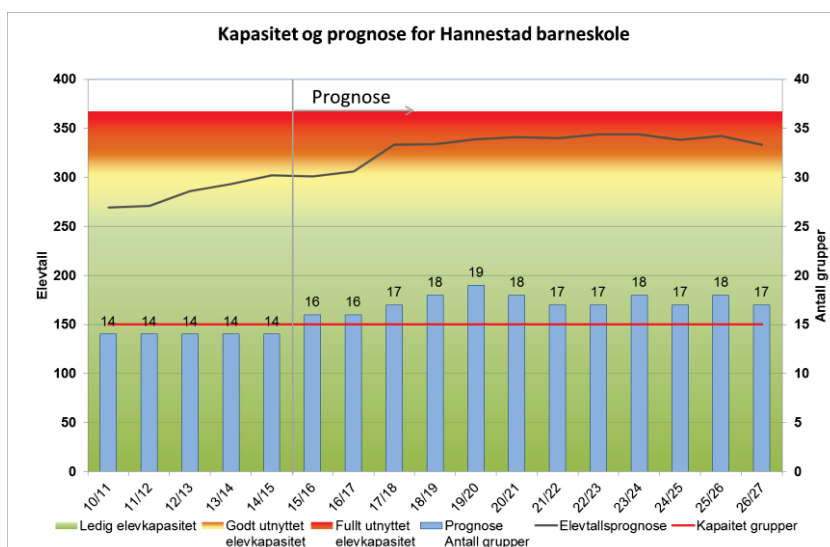
Prognosen tilsier en liten økning i elevtallet de første årene av planperioden. Deretter stabiliserer elevtallet, og holder seg relativt stabilt resten av planperioden. Ny prognose er noe høyere enn den forrige. Prognosen forutsetter bygging av 390 boenheter, det er noe mer boligbygging enn tidligere. Aldersgruppen 50-64 er høyere enn gjennomsnittet for kommunen. Hvis dette er gruppen som etterspør leiligheter i sentrum, kan det bety at kretsen nærmer seg et generasjonsskifte. Dette kan påvirke befolkningsutviklingen på en måte som ikke fanges opp av prognosemodellen.

4.10.3 Vurdering av elevkapasitet.

Skolen har 15 klasserom. Grupperommene er få og lite tilgjengelige fra klasserom, og det vil derfor være riktig å beregne kapasitet ut fra 2,5 m² pr elev i klasserom. Dette vil gi en gjennomsnittlig gruppestørrelse på 24 elever. Skolen vil med en slik beregning ha kapasitet til å ta imot 367 elever ved maksimal kapasitetsutnyttelse. Skolen har egen gymsal. Denne er noe trang, men kroppsøvningskapasiteten er akseptabel.

Figuren viser at Hannestad barneskole pr 2014/15 har godt utnyttet kapasitet, men at skolen vil få kapasitetsproblemer når elevtallet øker utover i prognoseperioden. Figuren viser svært mange klasser for mye ift. kapasitet, men i realiteten vil skolen kunne håndtere noen klasser med mer enn 24 elever, og klassetallet vil derfor trolig bli noe lavere enn figuren viser.

4.11 Hornnes barneskole

Skoletype	Barneskole	1.-7. årstrinn
Netto skoleareal eks. idrett		2232 m ²
Netto skoleareal inkl. idrett		2792 m ²
Brutto bygningsareal		4662 m ²
Tomteareal		Ca. 30 500 m ²

Nøkkeltall for skoleåret 2014/15	
Antall elever	255
Antall barn i SFO	99
Årsverk pedagogisk personale	21,5
Årsverk andre ansatte	6,2

4.11.1 Skoleanlegg

Hornnes barneskole er en tradisjonell klasseromskole, som består av flere ulike bygninger fra ulike tidsepoker. Klasserommene er små og gir begrensede muligheter for å drive fleksibel organisering med varierte arbeidsmåter og gruppestørrelse. Det er mangel på grupperom. Spesialisert læringsareal er tilfredsstillende.

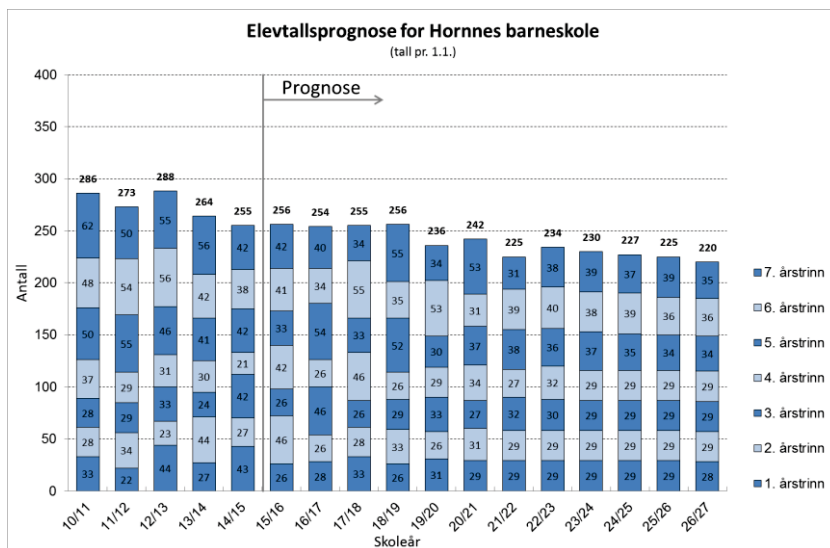
Arbeidsplasser for de ansatte og skolens ledelse er tilfredsstillende.

Skolen har et stort og fint uteområde, med mange muligheter for aktivitet. Dette er en berikelse for skoleanlegget.

Omfattende utbedringer av el-anlegg, ventilasjon og varme er nylig gjennomført, og vinduer i den eldste bygningen er skiftet. Det er fortsatt behov for renovering både utvendig og innvendig, spesielt i den eldste delen.

4.11.2 Elevtallsutvikling

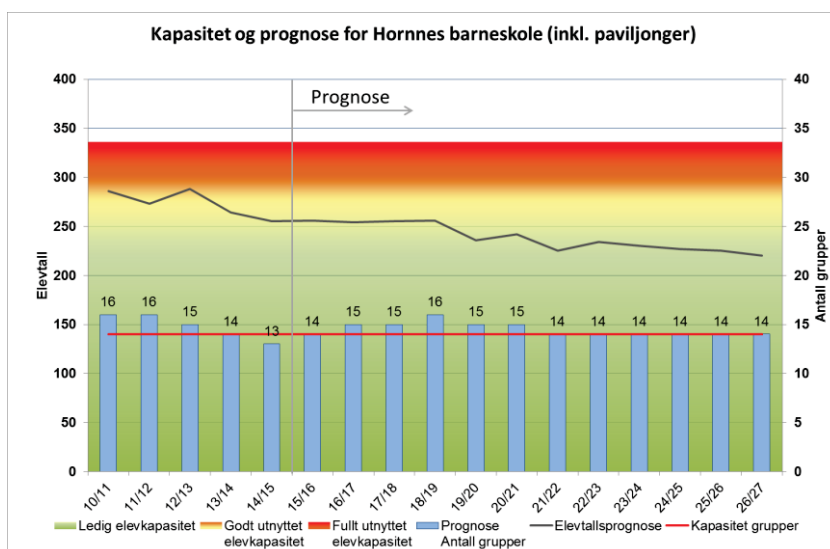
Trenden med reduksjon i elevtallet er ventet å fortsette. Den nye prognosen er noe lavere enn den gamle. Det forutsettes en boligbygging på 145 boenheter. Kretsen har ikke høy andel fertile, andelen eldre er heller ikke høy, og kretsen står ikke overfor et generasjonsskifte. Forrige prognose stemte bra, og det taler for at den nye prognosen også vil gjøre det. Skolen får elever fra Ullerøy barneskole på 5.-7.trinn. Prognosen er justert for dette.

4.1.1.3 Vurdering av elevkapasitet:

Skolen har 14 klasserom. Grupperommene er få og lite tilgjengelige fra klasserom, og det vil derfor være riktig å beregne kapasitet ut fra 2,5 m² pr elev i klasserom. Dette vil gi en gjennomsnittlig gruppestørrelse på 24 elever. Skolen vil med en slik beregning ha kapasitet til å ta imot 336 elever ved maksimal kapasitetsutnyttelse.

Figuren viser at Hornnes barneskole har greit utnyttet kapasitet pr. i dag. Selv om det kan se ut som skolen har flere grupper enn den har kapasitet til å ta imot, viser prognosefiguren ovenfor at dette henger sammen med gruppedeling pga. noen elever for mye i forhold til gjennomsnittlig gruppestørrelse på 24 elever pr gruppe. Skolen har klasserom av varierende størrelse og vil ha rom til å håndtere noen litt større grupper.

4.12 Ullerøy barneskole

Skoletype	Barneskole	1.-4. årstrinn
Netto skoleareal eks. idrett		443 m ²
Netto skoleareal inkl. idrett		473 m ²
Brutto bygningsareal		734 m ²
Tomteareal		Ca. 3600 m ²

Nøkkeltall for skoleåret 2014/15	
Antall elever	40
Antall barn i SFO	24
Årsverk pedagogisk personale	4,9
Årsverk andre ansatte	2,4

4.12.1 Skoleanlegg

Skolen er gammel, men velholdt. Læringsarealene fremstår som lyse og fine, med gode arealer. Skolen mangler imidlertid grupperom/ verkstedsfunksjoner/ arealer hvor elevene kan deles i mindre grupper og drive ulike typer arbeidsoppgaver. Skolen har heller ikke spesialisert læringsareal, og ikke noe sted å ha gymnastikkaktiviteter under tak. Elevbiblioteket er plassert på personalrommet, hvor det også er en lærerarbeidsplass.

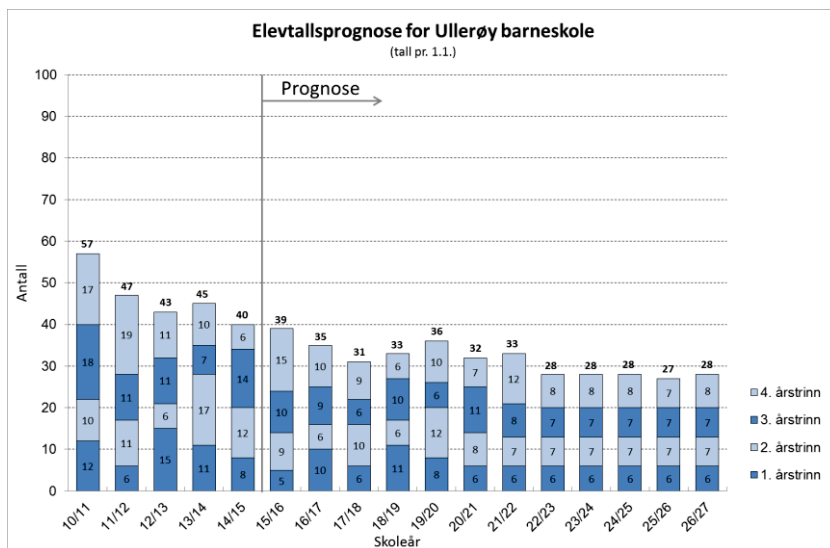
Lærerarbeidsplassene er trange og lite tilfredsstillende, men vi ser et potensiale for arbeidsplasser på det ubenyttede areal i 2. etg, loftet.

Tilstanden på byggene er tilfredsstillende, men tekniske anlegg er gamle og bør undersøkes nærmere.

Ullerøy barneskole ligger i naturskjønne omgivelser med uteområder som gir mulighet for varierte, allsidige aktiviteter.

4.12.2 Elevtallsutvikling

Ullerøy har elever fra 1.-4.-klasse. Prognosen angir reduksjon i elevtallet de første ti årene av perioden, før elevtallet er ventet å stabilisere seg rundt 25 elever i sistedel av perioden. Det forutsettes bygging av 24 boenheter. Kretsen har hatt negativ nettoflytting de siste årene.

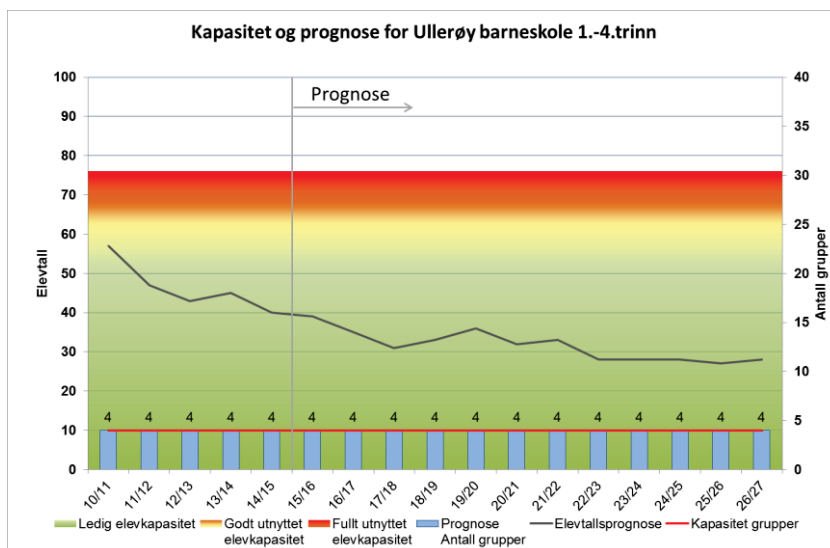

4.12.3 Vurdering av elevkapasitet

Skolen har fire klasserom, men ingen grupperom eller spesialrom. Alle klasserommene fungerer derfor også som sambruksrom/flerfunksjonsrom. For å ta hensyn til dette i beregningen av kapasitet er det på Ullerøy barneskole lagt til grunn 3 m² pr elev i klasserom. Dette vil gi en gjennomsnittlig gruppestørrelse på 19 elever. Skolen vil med en slik beregning ha kapasitet til å ta imot 76 elever ved maksimal kapasitetsutnyttelse.

Skolen har ikke noe kroppsøvsingsareal. Også elever på 1.-4.-årstrinn skal ha mulighet for kroppsøving inne, og tilgang til garderobefasiliteter med dusj.

Figuren viser at Ullerøy barneskole har mye ledig kapasitet og vil ha få enda mer ledig kapasitet ettersom elevtallet reduseres gjennom prognoseperioden.

4.13 Jelsnes barneskole

Skoletype	Barneskole	1.-7. årstrinn
Netto skoleareal eks. idrett		650 m ²
Netto skoleareal inkl. idrett		930 m ²
Brutto bygningsareal		1183 m ²
Tomteareal		Ca. 36 500 m ²

Nøkkeltall for skoleåret 2014/15	
Antall elever	62
Antall barn i SFO	34
Årsverk pedagogisk personale	6,9
Årsverk andre ansatte	3,5

4.13.1 Skoleanlegg

Jelsnes barneskole er en fådelt skole. Skolen er 4-delt med store deler av undervisningen i aldersblandede grupper. Alle klassetrinn har egen base, nesten alle klasserommene er flerbruksrom, og benyttes både som allment og spesialisert læringsareal. På den måten har skolen plass og utstyr til å dekke alle behov for forskjellige læringsaktiviteter og undervisningsmåter.

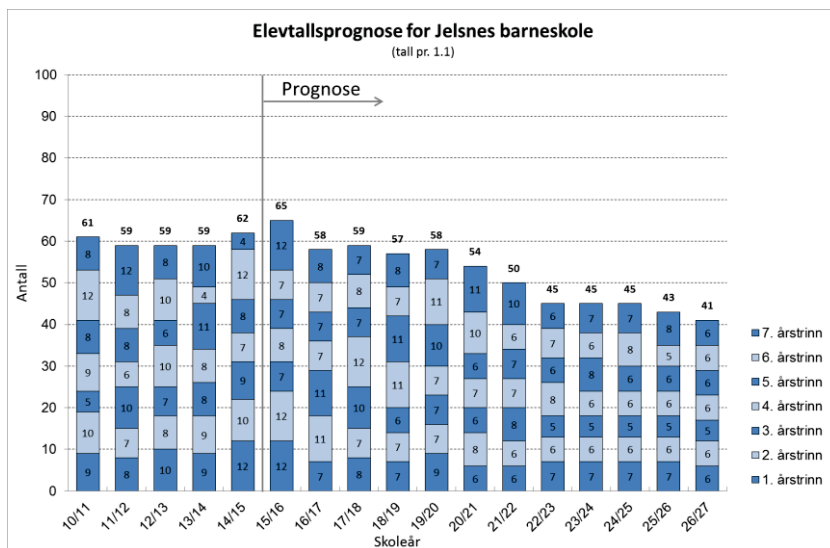
Arbeidsplassene for personalet og skoleledelsen ved skolen er ikke tilfredsstillende. Det er trangt, og det mangler i stor grad funksjonelle arenaer for kollegialt samarbeid. Det vil kunne bedres ved flere og mer egnede rom til arbeidsplasser, samt møterom.

Undervisningsrommene er lyse og innbydende. Det er installert ventilasjonsanlegg, og skolen ble malt sommeren 2007. Skolen har noen fukt- og frostskafer som bør utbedres.

4.13.2 Elevtallsutvikling

Prognosene viser reduksjon i elevtallet frem mot 2026, ned mot 40 elever i 2026. Forrige prognose anslo økning i elevtallet. Nedgangen i den nye prognosen kan skyldes at kretsen har hatt en negativ nettoflytting de siste årene.

Jelsnes har en ung befolkning og gruppen over 60 år er betydelig lavere enn gjennomsnittet for kommunen. Flyttedata viser også at det er stor utflytting i kretsen i aldersgruppen 20-24 år, 45-49 år og 60-64 år.

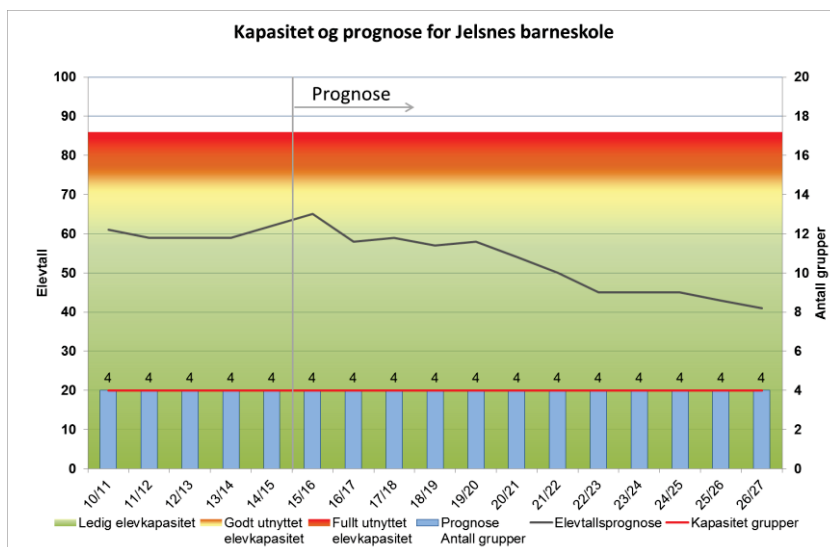

4.13.3 Vurdering av elevkapasitet:

Skolen har sju flerfunksjonsrom/sambruksrom og alle brukes som base for ett årstrinn. Skolen er firedelt, men har valgt å bruke sine arealer på en fleksibel måte for å kunne ha mulighet for å dele i sju. Skolen har egen gymsal, og kroppsøvingsskapasiteten er tilfredsstillende.

Når kapasiteten skal beregnes vil det slå galt ut å regne alle rom som klasserom. Det er derfor tatt et valg om å beregne kapasitet ut fra areal i fire rene klasserom. Mat og helse-rommet, musikkrom og SFO er dermed ikke regnet som klasserom i denne sammenhengen. Grupperommene på skolen er få og det vil derfor være riktig å beregne kapasitet ut fra 2,5 m² pr elev i klasserommene. Dette vil gi en gjennomsnittlig gruppestørrelse på ca. 22 elever. Skolen vil med en slik beregning ha kapasitet til å ta imot 86 elever ved maksimal kapasitetsutnyttelse.

Figuren viser at Jelsnes barneskole vil ha ledig kapasitet gjennom hele prognoseperioden.

4.14 Kruseløkka ungdomsskole

Skoletype	Ungdomsskole	8.-10. årstrinn
Netto skoleareal eks. idrett		4725 m ²
Netto skoleareal inkl. idrett		5645 m ²
Brutto bygningsareal		9642 m ²
Tomteareal		Ca. 14 000 m ²

Nøkkeltall for skoleåret 2014/15	
Antall elever	533
Årsverk pedagogisk personale	54,0
Årsverk andre ansatte	4,8

4.14.1 Skoleanlegg

Skolen har godt med areal, men er en tradisjonell klasseromsskole med mange og lange korridorer. Dette gir trolig relativt høy brutto/nettofaktor mht. arealutnyttelse. Skolen er lite tilpasset varierte gruppestørrelser og arbeidsmåter. Klasserommene er trange i forhold til antall elever i klassene/gruppene (27-28 elever), noe som gir utfordringer ved bruk av IT-utstyr og varierte arbeidsformer.

Skolen har arealmessig godt med grupperom, men har også behov for slike rom ut over arealnorm pga. stort behov for tilpasset opplæring og spesialundervisning. Grupperommene er i stor grad omdisponerte klasserom. Dette gir ikke optimal utforming. Toalett forhold for elevene er ikke tilfredsstillende.

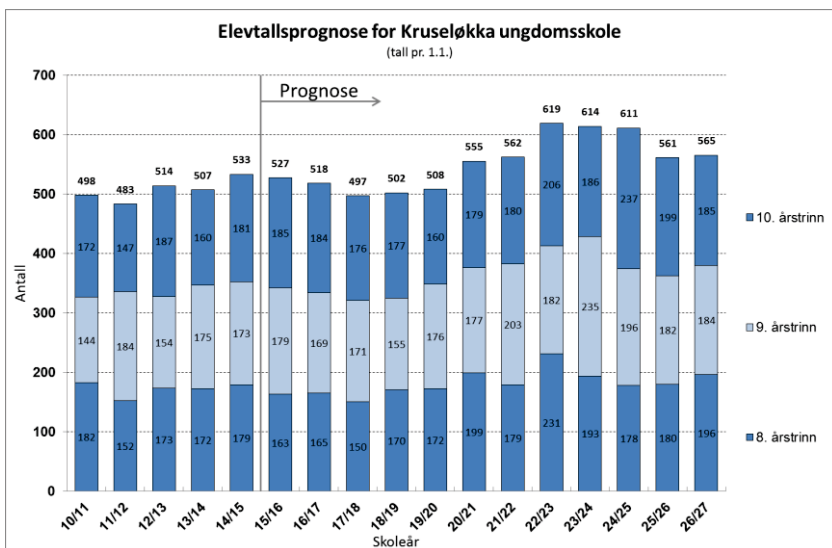
Skolen har tilfredsstillende spesialisert læringsareal på alle områder unntatt kroppsøving. Disse dekker ikke behovet. Areal til kroppsøving er for lite og dekker ikke behovet.

Areal for ledelsen og personalet er tilfredsstillende. Garderobe- og toalettforhold er ikke tilfredsstillende

Det er et generelt behov for oppussing. Spesialromsfløyen har blitt oppgradert. Solavskjermingen må bedres på deler av skolen. Spesielt skjerming av personalrom bør prioriteres. Det er muggproblemer og dårlig murpuss i garderober. Toalettene til elevene er i svært dårlig forfatning og må utbedres. Skolen fikk nytt ventilasjonsanlegg i 2005. Oppvarmingen av skolen fungerer dårlig i perioder.

4.14.2 Elevtallsutvikling

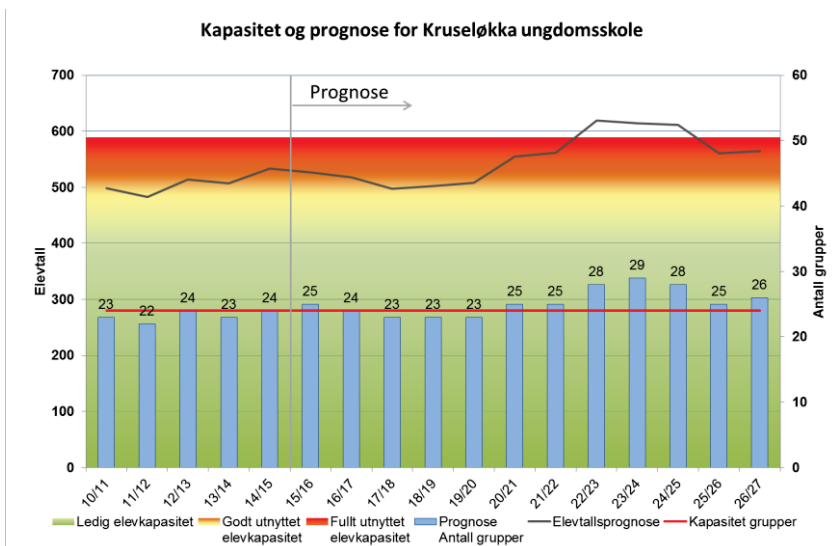
Prognosen baseres på at skolen får elever fra Alvimhaugen (100%), Sandesundsveien (100%), Kurland (100%) og Lande (48%). Prognosen viser totalt sett en økning i elevtallet fra ca. 520 elever til snau 550 i 2026, men at det er ventet en topp i elevtallet rundt 2022.

4.14.3 Vurdering av elevkapasitet:

Skolen har 24 klasserom og greit med grupperom (mye areal til grupperom og IKT) og det vil derfor kunne forsvares å beregne kapasitet ut fra 2,3 m² pr elev i klasserom. Dette vil gi en gjennomsnittlig gruppestørrelse på 25 elever. Skolen vil med en slik beregning ha kapasitet til å ta imot 589 elever ved maksimal kapasitetsutnyttelse. Skolen har for liten kapasitet i gymarealene.

Figuren viser at Kruseløkka ungdomsskole er godt utnyttet kapasitetsmessig, men at skolen med dagens arealdisponering ikke vil ha kapasitet til å ta imot forventet elevtall i siste del av planperioden.

4.15 Kurland barneskole

Skoletype	Barneskole	1.-7. årstrinn
Netto skoleareal eks. idrett		3393 m ²
Netto skoleareal inkl. idrett		4113 m ²
Brutto bygningsareal		5875 m ²
Tomteareal		Ca. 22 000 m ²

Nøkkeltall for skoleåret 2014/15	
Antall elever	463
Antall barn i SFO	175
Årsverk pedagogisk personale	48,5
Årsverk andre ansatte	16,7

4.15.1 Skoleanlegg

Bygningene er tilpasset tradisjonell klasseromsundervisning og gir lite fleksibilitet når det gjelder varierte arbeidsformer og gruppestørrelse. Alle klassene har eget klasserom når paviljongene medregnes. Skolen har spesialrom i tråd med arealnorm, men rommene er noe små. Det er også stort press på gymsalen. Dette kompenseres med bruk av svømmehallen. Avdeling Regnbuen er knyttet til skolen.

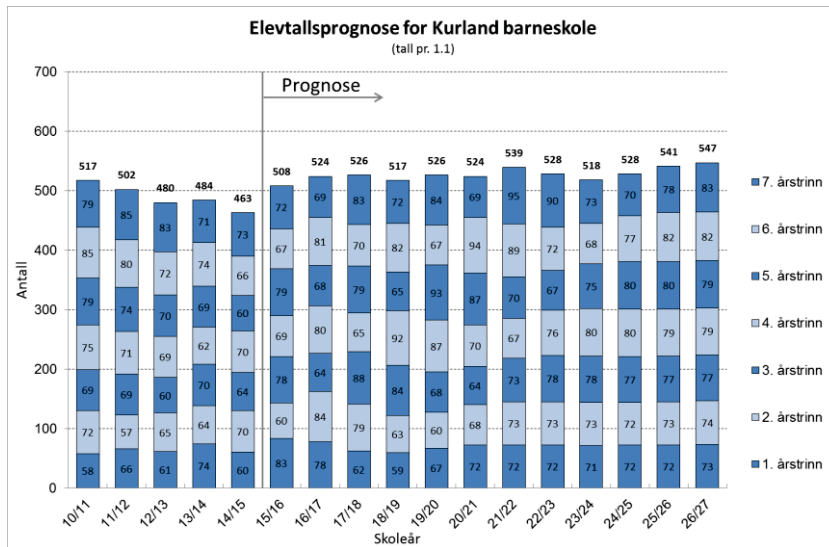
Arbeidsrommene i den ordinære skolen har blitt bra etter ombyggingen høsten 2013.

Den byggetekniske tilstanden på skolebygget er tilfredsstillende, men det er behov for renovering utvendig. Gymsal/svømmehall har også behov for utvendig maling. Bygget er rehabilitert mht. setningsproblemer (dårlige grunnforhold). Paviljonger med grupperom, klasserom og SFO er i god stand. Tilstanden på tekniske anlegg er tilfredsstillende.

4.15.2 Elevtallsutvikling

Prognosen viser en liten økning i begynnelsen og slutten av planperioden, men ellers er prognosen relativt stabil. Den nye prognosen er noe høyere enn forrige, mens den forrige prognosen var høyere enn faktisk utvikling. At ny prognose er enda høyere skyldes trolig mer boligbygging og en positiv flyttetrend.

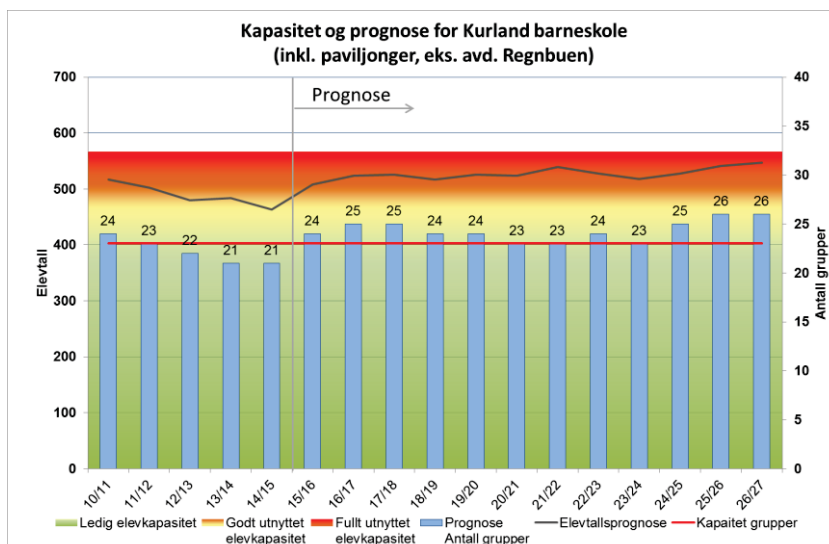
Tidligere prognoser tilsier at Kurland er en vanskelig krets i prognosesammenheng, det knyttes derfor noe usikkerhet også til ny prognose. Prognosen forutsetter en boligbygging på 359 boenheter i planperioden.

4.15.3 Vurdering av elevkapasitet:

Skolen har 23 klasserom. Grupperommene er få og lite tilgjengelige fra klasserom, og det vil derfor være riktig å beregne kapasitet ut fra 2,5 m² pr elev i klasserom. Dette vil gi en gjennomsnittlig gruppestørrelse på 25 elever. Skolen vil med en slik beregning ha kapasitet til å ta imot 567 elever ved maksimal kapasitetsutnyttelse. Kroppsøvingskapasitet er ikke tilfredsstillende, men akseptabel når svømmehall kan benyttes i tillegg til gymsal.

Figuren viser at Kurland barneskole har godt utnyttet kapasitet pr i dag, men at skolen kan vente å få utfordringer med hensyn til gruppedeling dersom elevtallet øker. Skolen har tre klasserom som har plass til klasser med mer enn 25 elever, og kan trolig håndtere elevtallet i første del av perioden dersom elevene fordeler seg omtrent som i prognosen. Avdeling Regnbuen er ikke tatt med i beregningen av kapasiteten i klasserom.

4.16 Lande barneskole

Skoletype	Barneskole	1.-7. årstrinn
Netto skoleareal eks. idrett		3275 m ²
Netto skoleareal inkl. idrett		3950 m ²
Brutto bygningsareal		4637 m ²
Tomteareal		Ca. 14 000 m ²

Nøkkeltall for skoleåret 2014/15	
Antall elever	497
Antall barn i SFO	151
Årsverk pedagogisk personale	42,0
Årsverk andre ansatte	11,2

4.16.1 Skoleanlegg

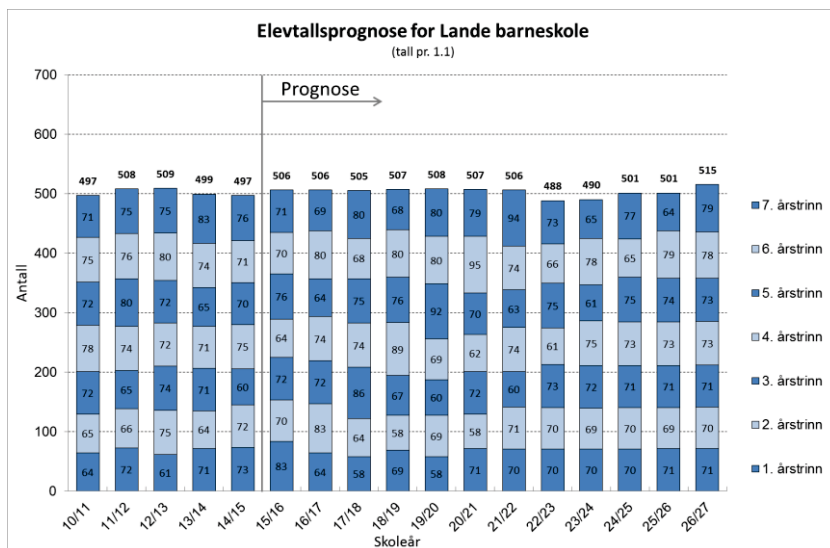
Lande barneskole er en tradisjonell klasseromskole, med en blanding av gammel og ny, rehabilitert og slitt bygningsmasse. I de to nyeste bygningsdelene, fra 1997 og 2006, er arealene noe mer moderne og fleksibelt tilrettelagt enn i de gamle delene av skolen. Spesialisert læringsareal er snaut og tradisjonelt utformet. Areal til kroppsøving sammen med bruk av svømmehall er tilfredsstillende. Arbeidsplassene for de ansatte ved skolen er gode.

Småskolebygg, midtfløy og "Lysthuset" trenger oppgradering, vedlikehold og renovering. Spesielt gjelder dette gymgarderober, lysthuset og svømmeavdelingen. Gymsalen og svømmehallen er ikke tilfredsstillende ventilert. Tilstanden på tekniske systemer er tilfredsstillende i nytt tilbygg. Tekniske anlegg i småskolefløy og i midtfløy trenger oppgradering. Dette gjelder spesielt sikringsskap og kapasitet på strømkurser.

4.16.2 Elevtallsutvikling

Prognosen viser stabilt elevtall gjennom hele prognoseperioden. Den nye prognosen ligger noe over forrige prognose. Den forrige prognosen var noe lavere enn faktiske tall, dette gir grunn til å tro mer på den nye prognosen.

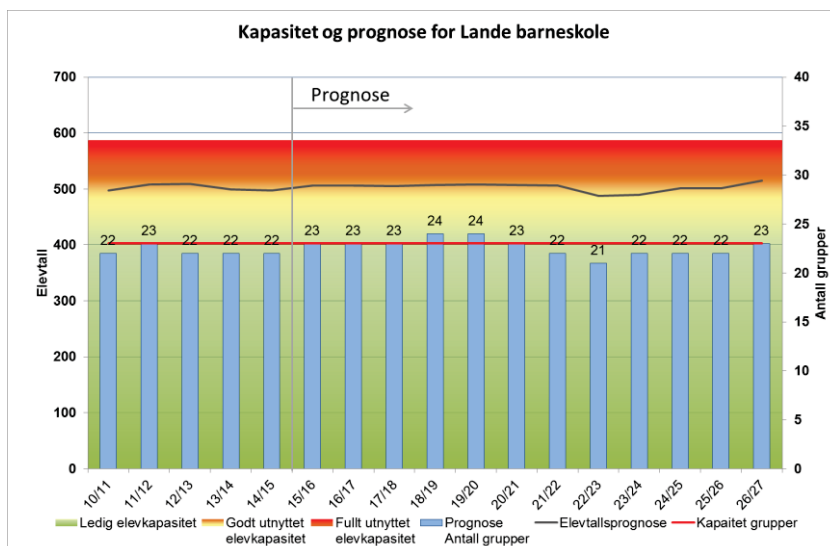
Prognosen forutsetter at det bygges 89 boenheter i planperioden. Lande har en høyere andel eldre enn det som er gjennomsnittet for kommunen. Står kretsen overfor et generasjonsskifte vil dette kunne påvirke befolkningsutviklingen på en måte som ikke fanges opp av prognosemodellen.

4.16.3 Vurdering av elevkapasitet:

Skolen har 23 klasserom og godt med grupperom, mange av dem lett tilgjengelig i fra klasserom. Det vil derfor være riktig å beregne kapasitet ut fra 2,2 m² pr elev i klasserom. Dette vil gi en gjennomsnittlig gruppestørrelse på 25 elever. Skolen vil med en slik beregning ha kapasitet til å ta imot 587 elever ved maksimal kapasitetsutnyttelse. Skolen har egen gymsal og svømmebasseng, og kroppsøvingkapasiteten er tilfredsstillende.

Figuren viser at Lande barneskole er godt/fullt utnyttet kapasitetsmessig og er ventet å være det i hele prognoseperioden. Skolen kan få utfordringer med for mange klasser enkelte år i midten av perioden.

4.17 Sandbakken barne- og ungdomsskole

Skoletype	Kombinertskole	1.-10. årstrinn
Netto skoleareal eks. idrett		4648 m ²
Netto skoleareal inkl. idrett		5511 m ²
Brutto bygningsareal		8954 m ²
Tomteareal		Ca. 70 000 m ²

Nøkkeltall for skoleåret 2014/15	
Antall elever	614
Antall barn i SFO	78
Årsverk pedagogisk personale	46,0
Årsverk andre ansatte	8,4

4.17.1 Skoleanlegg

Barnetrinnet rommer en tradisjonell klasseromsskole, med lukkede klasserom langs korridor. Strukturen i bygget gir liten mulighet for varierte og fleksible arbeidsmåter og ulike gruppestørrelser. Barneskoledelen av skolen er nedslitt og har generelt en dårlig standard. Det er behov for oppussing og rehabilitering av bygningsmassen. Spesielt gjelder dette klasseromsfløyen, hvor det lekker gjennom vegger ved kraftig regnvær, og flere elever er/blir plaget av luftveisplager. To klasserom har fremdeles en forhøyning foran tavla. Det er få garderobeplasser for de yngste elevene som har mye skift. Tilstand på teknisk anlegg er middels godt.

Ungdomstrinnet har renoverert allment læringsareal. Dette er romslig og legger godt til rette for fleksibel organisering og varierte arbeidsformer. Tilstand på teknisk anlegg er godt etter renovering. Skolen har godkjent ventilasjonsanlegg.

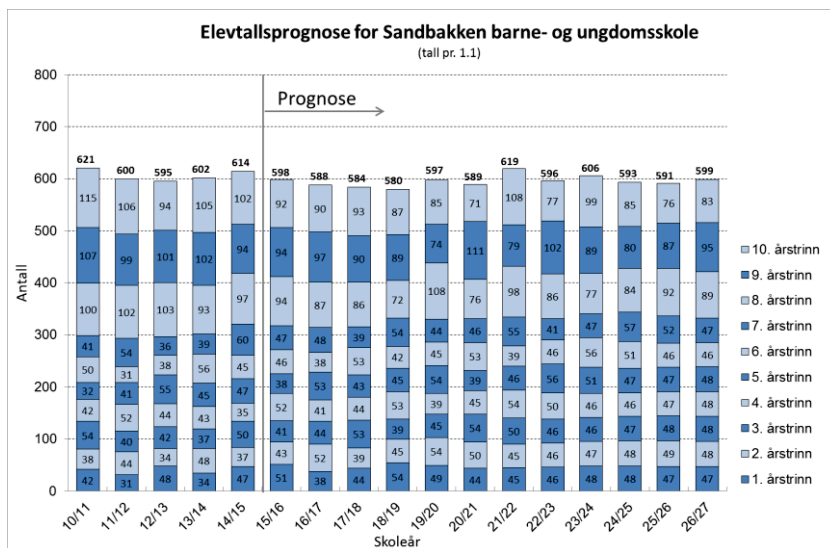
Spesialisert læringsareal er felles for skolen. Dette arealet er romslig, og dekker skolens behov ut fra nåværende elevtall. Skolen har gymsal og svømmehall, men mangler noe kroppsøvingsareal. Areal til spesialrom og gymsal/garderober er slitt og krever renovering.

Arbeidsplasser for skolens ledelse og personalet er nyrenoverte og romslige og funksjonelle.

4.17.2 Elevtallsutvikling

Prognosen viser at det er ventet et stabilt elevtall på Sandbakken barne- og ungdomsskole i hele prognoseperioden. På ungdomstrinnet får skolen elever fra Hornnes og Sandbakkens barnetrinn.

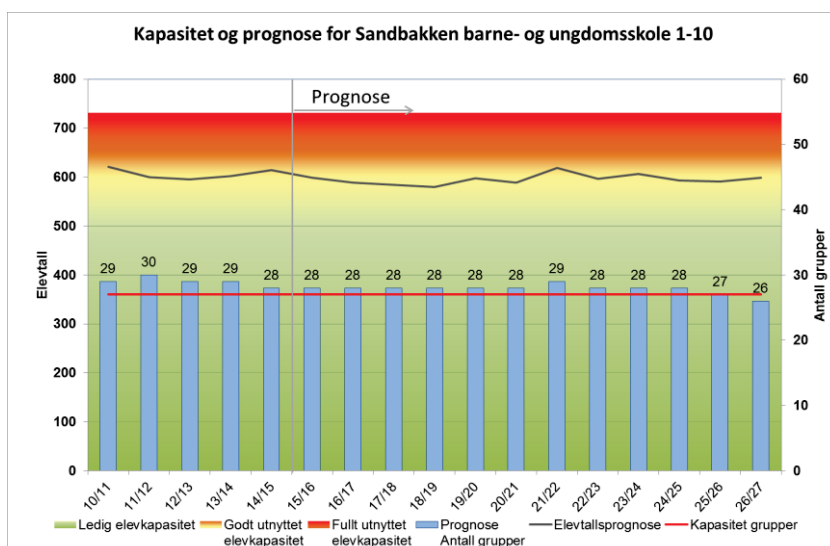
Det forutsettes en boligbygging på 130 boenheter i planperioden. Kretsen har en høyere andel eldre, dette kan bety at kretsen nærmer seg et generasjonsskifte i løpet av planperioden.

4.17.3 Vurdering av elevkapasitet:

Skolen har 27 klasserom, 13 i ungdomsskoledelen og 14 i barneskoledelen. I ungdomsskoledelen er det godt med lett tilgjengelige grupperom, mens det i barneskoledelen er svært få grupperom. På Sandbakken vil det derfor være riktig å beregne kapasitet ut fra 2,2 m² pr elev i klasserom i ungdomsskoledelen og 2,5 m² pr elev i klasserom i barneskoledelen. Dette vil gi en gjennomsnittlig gruppestørrelse på 27 elever, men med noe større grupper på ungdomstrinnet og mindre grupper på barnetrinnet. Skolen vil med en slik beregning ha kapasitet til å ta imot 731 elever ved maksimal kapasitetsutnyttelse. Skolen har en gymsal og svømmebasseng. Kapasiteten til kroppsøving er ikke tilfredsstillende selv om denne kan avlastes med bruk av svømmehall og uteanlegg.

Figuren viser at Sandbakken har godt utnyttet kapasitet og er ventet å ha det i hele prognoseperioden.

4.18 Sandesundsveien nye barneskole

Skoletype	Barneskole	1.-7. årstrinn
Netto skoleareal eks. idrett		4497 m ²
Netto skoleareal inkl. idrett		4848 m ²
Brutto bygningsareal		7500 m ²
Tomteareal		Ca. 15 000 m ²

Nøkkeltall for skoleåret 2014/15	
Antall elever	389
Antall barn i SFO	100
Årsverk pedagogisk personale	38,5
Årsverk andre ansatte	10,6

4.18.1 Skoleanlegg

Sandesundsveien barneskole vil framstå som en funksjonell skole med fleksible romløsninger.

Det allmenne læringsarealet er organisert i en base med et arbeidsfellesskap for hvert trinn. Dette er ganske skjermet for de yngste elevene, mer åpent for de eldre elevene. Samlingsrom og fellesarealer er sentralt plassert i skolebygget.

Det spesialiserte læringsarealet er organisert rundt skolens fellesareal. Det er organisert som fagkjerner med felles arbeidsareal med ulike typer verksteder rundt. Dette dekker fagområdene musikk, mat og helse, kunst og håndverk naturfag/utforsking.

Areal for skoleledelsen og personalet er svært funksjonelt.

Skolen har nærmiljøstatus, og det skal være en møteplass for nærmiljøet. Det er lagt til rette for andre brukere på kveldstid, både av kjerneområdene og flerbrukshallen.

Bebyggelse og konstruksjoner preges av god kvalitet, form, materialbehandling og estetikk. Det tas spesielt hensyn til vedlikeholdsvennlige materialer.

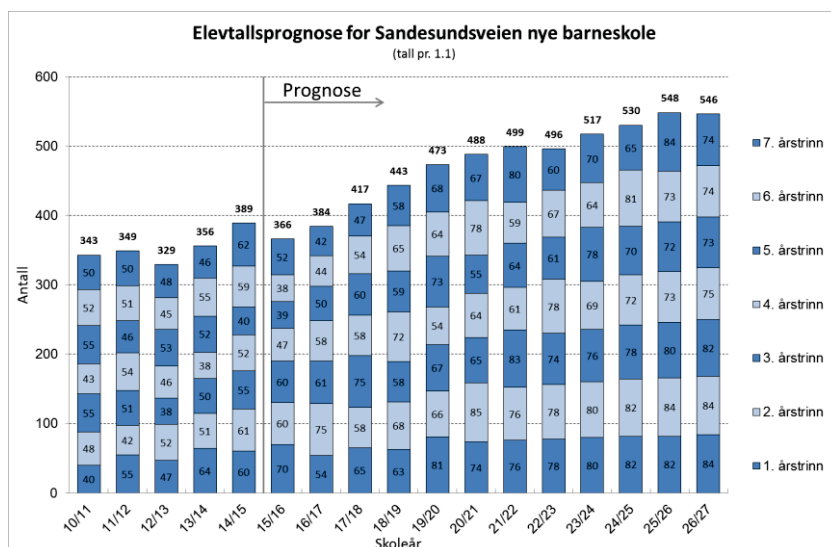
4.18.2 Elevtallsutvikling

Elevtallet forventes å øke kraftig gjennom hele planperioden.

Det er knyttet noe usikkerhet til prognosen, siden den skiller seg relativt mye fra historisk elevtallstrend for skolen, hvor elevtallet har ligget på omkring 350 elever. Sentrumssoner er generelt vanskelige å treffe på med befolkningsprognoser. Det er gjort tre prognosekjøringer (naturlig framskrivning, prognose uten boligbygging og prognose med boligbygging). Alle viser samme resultat – at sentrum er ventet å få en sterk vekst, selv uten boligbygging. Generelt har omsetning av bruktboliger større betydning for befolkningsutviklingen enn nybygg.

Prognosen forutsetter bygging av 580 boenheter. Selv om ny boligbygging i sentrum de senere årene har rekruttert godt voksne beboere, har kretsen totalt sett en høyere andel fertile (25-35 år)

enn det som er gjennomsnittet i kommunen. Kretsen har mange barn i førskolealder og de nye elevkullene er større enn de utgående kullene.

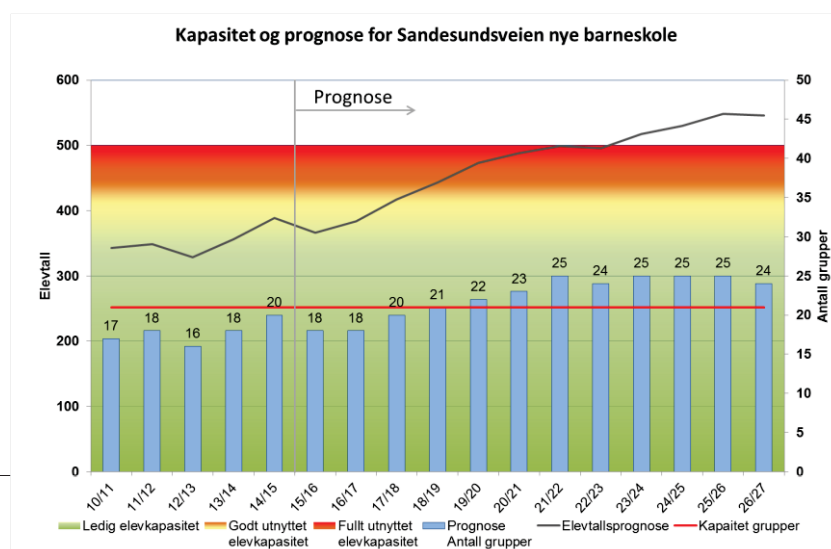

4.18.3 Vurdering av elevkapasitet:

Den nye barneskolen vil få et netto bygningsareal på 4497 m². Skolen har 7 elevbaser med ulike typer rom. For en skole som nye Sandesundsveien barneskole er den pedagogiske grunntanken for bygget med på å fordele arealet på en annen måte enn i de tradisjonelle skolebyggene i kommunen. Det vil her være riktig å legge netto allment læringsareal til grunn ved beregning av elevkapasitet. Krav til universell utforming ved nybygg er hensyntatt og SFO-areal er for nye Sandesundsveien barneskole integrert i allment læringsareal for å oppnå en funksjonell sambruk mellom læringsareal og SFO-areal.

Skolen er dimensjonert for et elevtall på 500 elever, men vil trolig være i stand til å håndtere et noe høyere elevtall enn dette.

Figuren viser at dersom prognosen slår til vil kapasiteten på Sandesundsveien nye barneskole være oversteget etter 2020. Det er heftet en del usikkerhet til denne prognosen, og trolig vil ikke elevtallet øke så kraftig og raskt som prognosen angir. Skolen har også trolig kapasitet til å håndtere et noe høyere elevtall enn det som er angitt som maksimal kapasitet. Det vil også være mulig å justere grensene mot Alvimhaugen barneskole – som har noe ledig kapasitet og mulighet for utvidelse.

4.19 Tindlund barneskole

Skoletype	Barneskole	1.-7. årstrinn
Netto skoleareal eks. idrett		2595 m ²
Netto skoleareal inkl. idrett		2953 m ²
Brutto bygningsareal		2700 m ²
Tomteareal		Ca. 12 500 m ²

Antall elever	394
Antall barn i SFO	121
Årsverk pedagogisk personale	32,8
Årsverk andre ansatte	12,6

4.19.1 Skoleanlegg

Tindlund barneskole er en tradisjonell klasseromskole, med få grupperom. Skolen er tilpasset tradisjonell klasseromsundervisning, men lite egnet for varierte og fleksible arbeidsmåter, og ulike gruppestørrelser. Areal til midlertidig barnehage som ble lagt til skolen i august 2014, bedret arealsituasjonen og økte elevkapasiteten. Skolen har imidlertid fortsatt for få rom til å kunne gi et godt tilbud til elever med spesielle behov.

Spesialisert læringsareal er snaut og tradisjonelt utformet. Skolen har dekket de viktigste fagområdene.

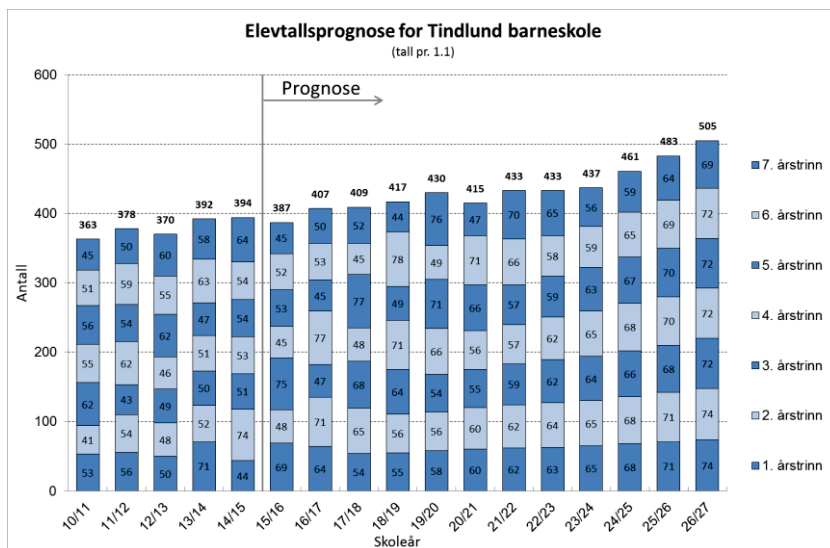
Arbeidsplasser for de ansatte ved skolen er trange.

Fysisk framstår skolen som noe nedslitt. Skolen fikk nytt ventilasjonsanlegg i 2005, men ellers er det ikke utført noen større arbeider på bygget etter byggeår. Elevtoalettene er lite tiltalende og bør renoveres. De nye paviljongene er i meget god stand.

4.19.2 Elevtallsutvikling

Prognosen viser en økning i elevtallet gjennom hele prognoseperioden, men kraftigst økning mot slutten av perioden. Den nye prognosen ligger noe høyere enn forrige. Dette skyldes trolig mer boligbygging i denne planperioden og en positiv flyttetrend de siste årene. Prognosen forutsetter 674 nye boenheter i perioden. Det er lagt inn mye boligbygging i slutten av planperioden.

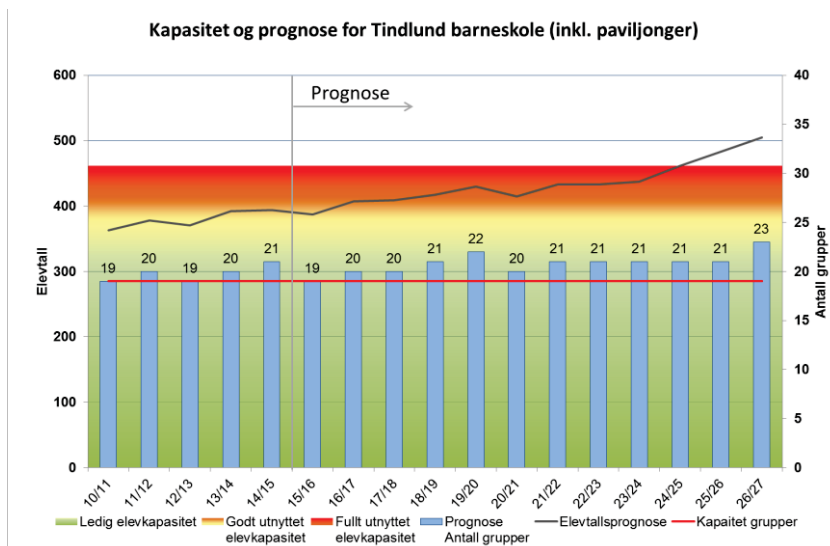
Kretsen har en «ung» befolkning med en høy andel fertile og lav andel eldre.

4.19.3 Vurdering av elevkapasitet:

Skolen har 19 klasserom og ikke nok tilgjengelige grupperom. Det vil derfor være riktig å beregne kapasitet ut fra 2,5 m² pr elev i klasserom. Dette vil gi en gjennomsnittlig gruppestørrelse på 24 elever. Skolen vil med en slik beregning ha kapasitet til å ta imot 461 elever ved maksimal kapasitetsutnyttelse. Skolen har god kroppsøvingskapasitet i Tindlundhallen.

Figuren viser at Tindlund barneskole har godt utnyttet kapasitet pr i dag, men at skolen vil få problemer med å håndtere elevtallet mot slutten av planperioden. De fleste klasserom er av lik størrelse og skolen vil derfor kunne få problemer med gruppedeling slik figuren viser.

4.20 Tindlund ungdomsskole

Skoletype	Ungdomsskole	8.-10. årstrinn
Netto skoleareal eks. idrett		3026 m ²
Netto skoleareal inkl. idrett		4175 m ²
Brutto bygningsareal		3686 m ²
Tomteareal		Ca. 24 500 m ²

Nøkkeltall for skoleåret 2014/15	
Antall elever	296
Årsverk pedagogisk personale	32,5
Årsverk andre ansatte	3,1

4.20.1 Skoleanlegg

Tindlund ungdomsskole er en tradisjonell klasseromsskole som er godt tilpasset ordinær klasseromsundervisning, men som egner seg dårlig for bruk av varierte og fleksible arbeidsmåter, og ulike gruppestørrelser. Klasseromsfløyen er delt i tre soner der 8. og 10 trinn har sine områder i 2.etg og 9. trinn er lokalisert i første etasje. Dette for å legge til rette for økt samarbeid mellom klasser og økt fleksibilitet. Målet er at dette vil øke mulighetene for å nå målet og mer praktisk og variert undervisning.

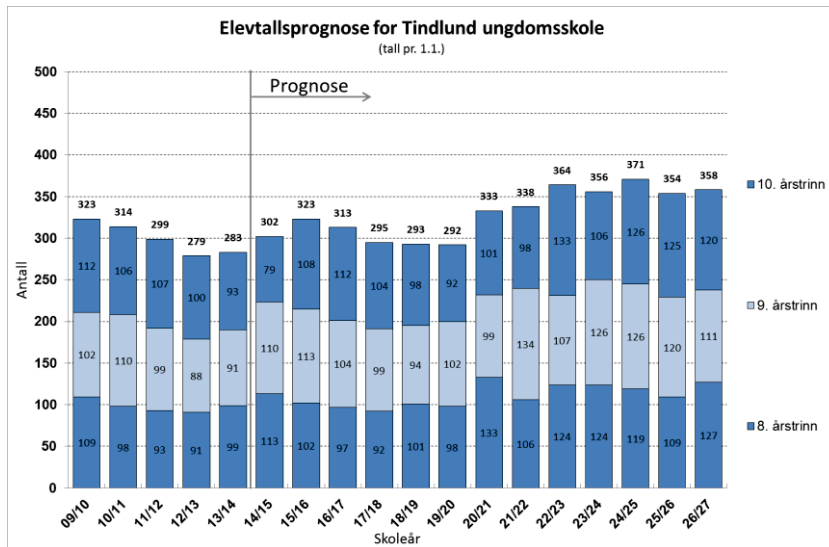
Spesialisert læringsareal er noe tradisjonelt utformet. Det er store rom til alle aktiviteter. Areal til personalet og skoleledelsen er gode. Uteområdet er lite utfordrende, og ikke tilrettelagt for fysisk aktivitet.

Tilstanden på bygninger og tekniske anlegg er brukbar. Det er behov for økt vedlikehold. Innvendig har skolen mursteinsvegger. Disse er gjennom årene blitt skitnet til, og det er behov for rengjøring. Innvendige dører er også slitte. Merking på dører stemmer ofte ikke overens med rommets funksjon. Det er også behov for utvendig oppussing og rehabilitering.

4.20.2 Elevtallsutvikling

Prognosen baseres på at skolen får elever fra Tindlund barneskole (100 %), Hannestad (100%) og Grålum (7%).

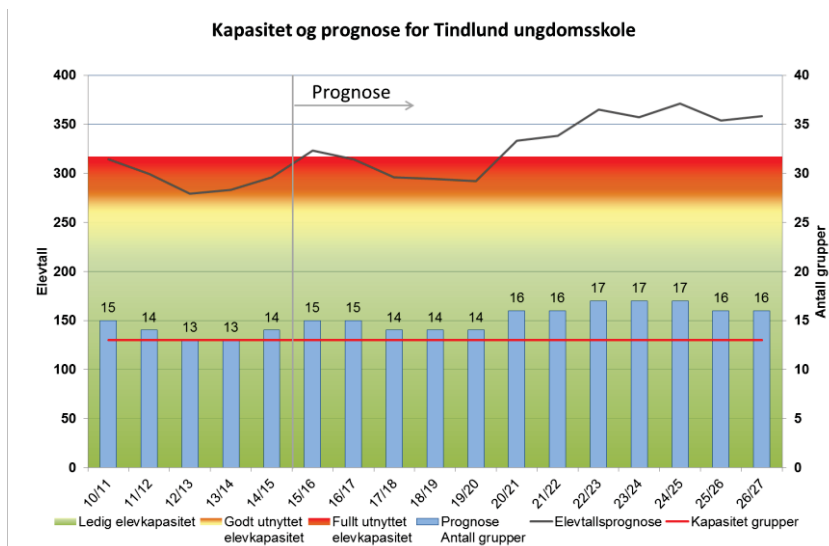
Prognosen viser økning i elevtallet frem mot 2026, med størst økning i siste del av perioden.

4.2.0.3 Vurdering av elevkapasitet

Skolen har 13 klasserom og få grupperom. Det vil derfor være riktig å beregne kapasitet ut fra 2,5 m² pr elev i klasserom. Dette vil gi en gjennomsnittlig gruppestørrelse på 24 elever. Skolen vil med en slik beregning ha kapasitet til å ta imot 317 elever ved maksimal kapasitetsutnyttelse. Skolen har god kroppsøvingsskapasitet i Tindlundhallen.

Figuren viser at Tindlund ungdomsskole er godt utnyttet kapasitetsmessig pr. skoleåret 2014/15, men at skolen ikke vil ha kapasitet til å håndtere elevtallsveksten som er ventet i prognoseperioden. Skolen vil få kapasitetsproblemer alt etter få år.

4.21 Varteig barne- og ungdomsskole

Skoletype	Kombinertskole	1.-10. årstrinn
Netto skoleareal eks. idrett		3525 m ²
Netto skoleareal inkl. idrett		4211 m ²
Brutto bygningsareal		6339 m ²
Tomteareal		Ca. 22 000 m ²

Nøkkeltall for skoleåret 2014/15	
Antall elever	428
Antall barn i SFO	77
Årsverk pedagogisk personale	40,9
Årsverk andre ansatte	9,3

4.21.1 Skoleanlegg

Varteig barne- og ungdomsskole har klasserom langs korridor. Skolen er lagt til rette for tradisjonell klasseromsundervisning, og er lite egnet til varierte og fleksible arbeidsmåter, og ulike gruppestørrelser. Særlig barnetrinnet har små klasserom med tradisjonell utforming. Allment undervisningsareal på ungdomstrinnet er mer fleksibelt, med mulighet for elevgrupper i forskjellig størrelse. Det er ingen fellesarealer eller lignende i bygningsmassen, og det er også få grupperom.

Det er nok spesialrom med til dels stor nok kapasitet til dagens antall elever. Det er for liten kapasitet i gymsalene.

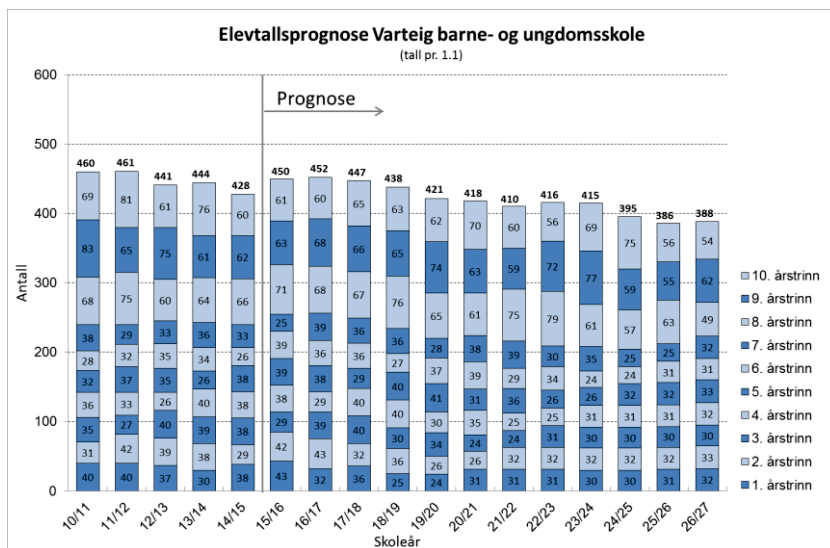
Areal til arbeidsplasser for de ansatte er tilfredsstillende, men det er samlet i store fellesrom. Dette gir ikke optimale arbeidsforhold. Kontorer for skoleledelsen er gode.

Skolen fremstår som nedslitt. Det er behov for omfattende oppussing av klasserom og korridorer. Skolekjøkkenet er nylig pusset opp, og fungerer godt. Setningsskader og taklekkasje i deler av fløy 5 fra 1984 er utbedret sommeren 2012. Det elektriske anlegget er underdimensjonert i forhold til dagens behov. Hovedtavlen i den gamle delen av bygget er byttet ut. Problemer med sikringsskap/ledningsnett til datarom gir ofte sikringsbrudd. Uteareal til barnetrinnet er tilfredsstillende, men det er behov for oppgradering på ungdomstrinnet.

4.21.2 Elevtallsutvikling

Prognosen angir et stabilt elevtall de første årene, før en reduksjon i elevtallet er ventet i ca. 2019/20 og deretter igjen mot slutten av perioden. På ungdomstrinnet får skolen elever fra Hafslundsøy og Varteig barneskoler.

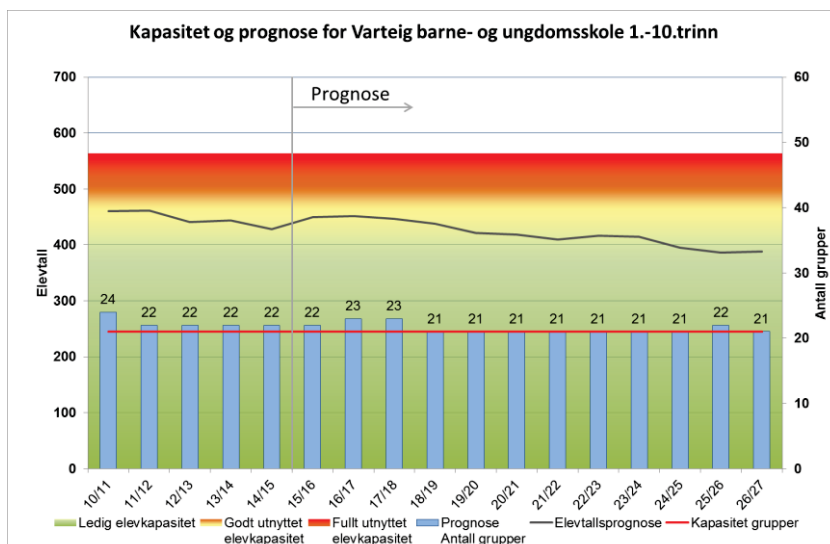
Den nye prognosen legger seg noe høyere enn gammel prognose i begynnelsen av perioden, deretter jevner dette seg ut. Førrige prognose stemte godt, det er derfor grunn til å også tro på ny prognose. Det forutsettes bygging av 94 boenheter.

4.21.3 Vurdering av elevkapasitet

Skolen har 21 klasserom, 12 i barneskoledelen og 9 i ungdomsskoleledelen. Skolen har få grupperom. Det vil derfor være riktig å beregne kapasitet ut fra 2,5 m² pr elev i klasserom. Dette vil gi en gjennomsnittlig gruppestørrelse på 27 elever. Skolen vil med en slik beregning ha kapasitet til å ta imot 564 elever ved maksimal kapasitetsutnyttelse. Skolen har egen gymsal, delt i en stor og en liten sal. Den store salen fungerer tilfredsstillende. Den lille salen kan kun benyttes til avlastningsaktiviteter. Kroppsøvingkapasiteten er ikke tilfredsstillende, selv med gode muligheter for uteaktiviteter.

Figuren viser at Varteig barne- og ungdomsskole har greit utnyttet kapasitet ift. totalt elevtall, men at skolen har flere grupper enn antall klasserom. Dette er ventet å bedre seg utover i prognoseperioden.

5 Viktige moment og fokusområder ved valg av fremtidig skolestruktur

Sarpsborg kommune tar mål av seg å gi gode og effektive grunnskoletjenester til sine innbyggere. Det er helt opp til kommunen selv å avgjøre lokaliseringen og organiseringen av den kommunale grunnskolen. Skolestruktur er utelukkende et lokalpolitisk valg. Det betyr at kommunen står fritt til å prioritere skolestørrelse, skoletyper og skolested.

Kommunedelplanen skal danne et beslutningsgrunnlag for å ta valg angående utviklingen av de kommunale grunnskoletjenestene i fremtiden. Derfor er det sentralt at behandlingen og prosessen før et eventuelt valg om endring i skolestrukturen baseres på vurderinger som prøver å sortere de viktigste fokusområdene. Ut fra dette kan lokale beslutningstakere enklere vekte, prioritere og sortere de ulike momentene og vurderingene.

Kommunedelplan for skolekapasitet og skolestruktur er først og fremst en plan som vurderer kvaliteten og bruken av skolebyggene – ikke kvaliteten og innholdet i undervisningen. Samtidig vurderes det noen prinsipper og forutsetninger som bør ligge til grunn for det videre utrednings- og strukturarbeidet. Kapittelet gjør et forsøk på å spisse og avgrense hvilke moment og faktorer som skal være mest styrende for valg av framtidig skolestruktur.

Det er også slik at valg av løsninger og tiltak på en skole påvirker mulighetene for løsninger på naboskolen. Derfor er det viktig å vurdere tiltakene som helhetlige tiltakskjeder, slik at alle konsekvensene blir belyst.

Dette kapittelet prøver å gi en oppsummering av moment og fokusområder som er sentrale i valget av skolestrukturer for fremtiden. For en vekst-kommune som Sarpsborg, vil det å sikre nok skolekapasitet til elever og ansatte være en hovedutfordring. Det store spørsmålet er hvordan denne kapasiteten skal og kan sikres gjennom en best mulig organisering, dimensjonering og lokalisering av de kommunale grunnskolene.

For vekst- og bykommuner kan hovedutfordringen litt enkelt omtales i tre hovedpunkter:

Rett bygg – på rett sted – til rett tid (og gjerne til rett pris)

Kapittelet er ikke uttømmende på fokusområder, men prøver å kategorisere de mest sentrale hovedmomentene som bør prege det faglige og politiske ordskiftet ved vurderingen av fremtidig lokalisering av de kommunale grunnskoletjenestene. Fem hovedfokus blir omtalt i dette kapittelet slik:

- 6. Behovs- og kapasitetsfokus** - Hvordan sikre nok skolekapasitet på rett sted med langsiktige utviklingsmuligheter på skoletomtene

7. **Organisatorisk og pedagogisk fokus** - Hva er hensiktsmessige størrelser på skole-, fag- og elevmiljø – eller hvor store kan grunnskolene i Sarpsborg være i fremtiden?
8. **Økonomisk fokus (investering og driftskostnader)** - Hvilke løsninger er mest økonomisk fordelaktige og som sikrer effektive årlige driftsbudsjetter?
9. **Bygningsmessig fokus** - Hvilke skoleanlegg bør vi ta med oss inn i framtiden – Hvilke skoleanlegg bør endres / fases ut? Hvordan sikre at framtidige investeringer minimaliserer vedlikeholdsetterslepet?
10. **Folkehelse- og nærmiljøfokus** - Hvilken rolle spiller skolen som fellesarena og identitetsbygger i sine respektive nærmiljø?

5.1 Behovs- og kapasitetsfokuset

Lokal skolestruktur handler om hvordan kommunen skal organisere sine grunnskoletjenester på en mest mulig effektiv og kvalitativ måte til det beste for elevene og sine ansatte. Sarpsborg kommune ønsker å sikre en optimal utnyttelse av sine skolebygg, slik at hver skole betjener det elevtallet som skolen er bygd og dimensjonert for.

En skole hvor elevene bor og kommer til å bo – ikke der de har bodd

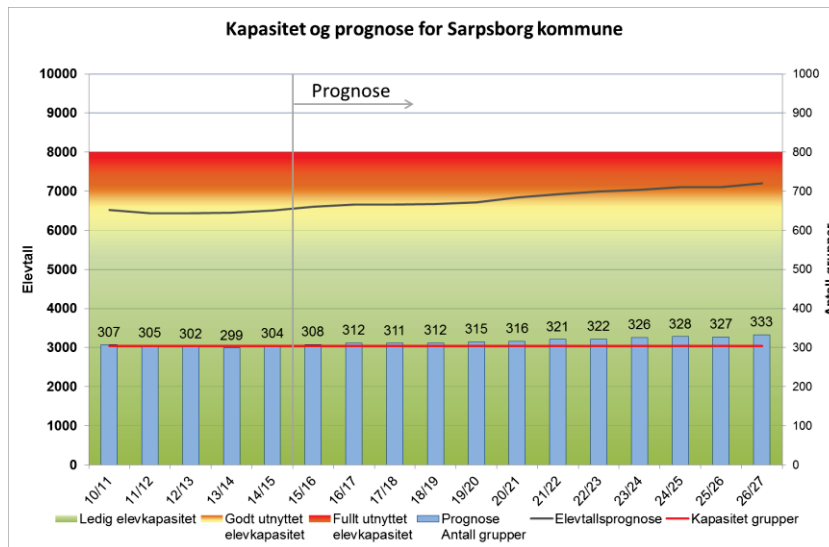
Lokal skolestruktur må samsvare med føringene i Kommuneplanen. I prognosene er det hensyntatt et ambisiøst utbyggingsprogram som tilsvarer 350 nye boenheter pr. år innover i planperioden. Disse er fordelt til skolekretsene etter dagens kunnskap om godkjente kommunedelplaner, regulerings- og utbyggingsplaner og utbyggingspotensialet i kommuneplanen. Videre må skolestrukturen også vurderes opp mot endringer i utbyggingsmønster, infrastruktur og annet offentlig planarbeid (nye kollektive løsninger, dobbeltspor, veibygging, gang- og sykkelvei, mv.).

I framtiden kan behovene for skoleplasser endre seg i takt med skiftende utbyggingsmønster, økt sentralisering, arbeidsplassutvikling, demografiske endringer og andre samfunnsendringer. Dagens skolestruktur ble etablert i en tid med andre samfunnsmessige krav og behov. Det er sentralt at de kommunale tjenestene er etablert der hvor innbyggerne bor og lever.

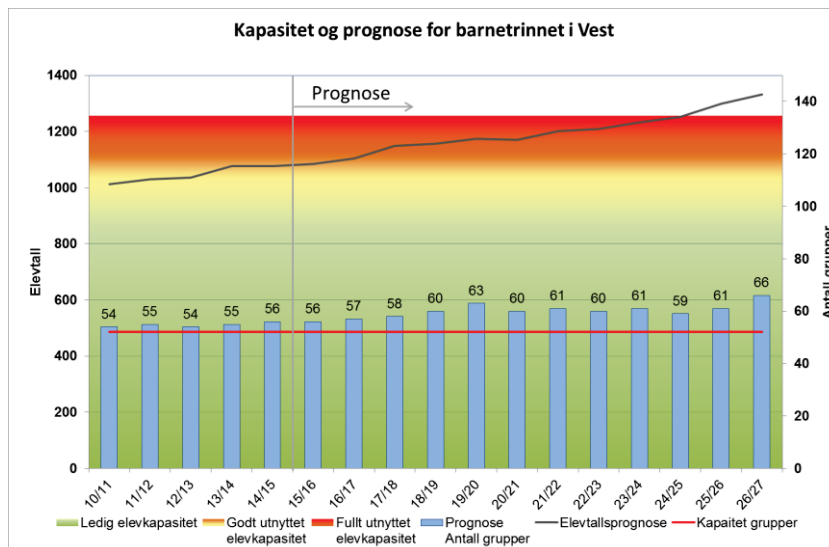
Utnytte eksisterende og funksjonell skolekapasitet

Strukturutredninger handler i første rekke om å finne løsninger som utnytter og optimaliserer eksisterende skoleanlegg i kombinasjon med ny kapasitetsutbygging. I Sarpsborg kommune er det en høy utnyttelsesgrad av skoleanleggene og det er liten tilgjengelig ledig kapasitet i de store skoleanleggene.

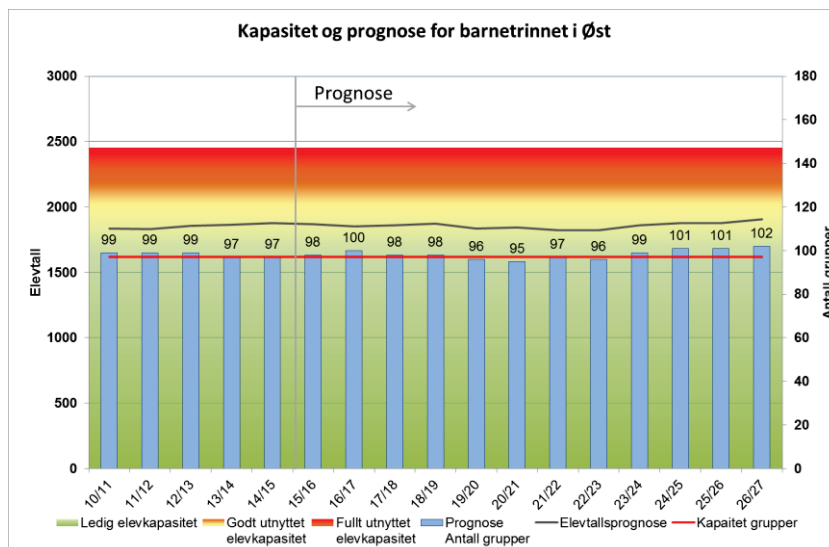
Det er noe ledig skolekapasitet ved Borgen, Hafslundsøy, Varteig, Jelsnes, Alvimhaugen, Ullerøy og delvis ved Hornnes barneskole. Dette er alle små og mellomstore skoler. Ved de største skolene er kapasiteten fra godt til fullt utnyttet og flere skoleanlegg vil ha behov for kapasitetsutbygging i framtiden for å møte elevtallsveksten i eget skoleområde.

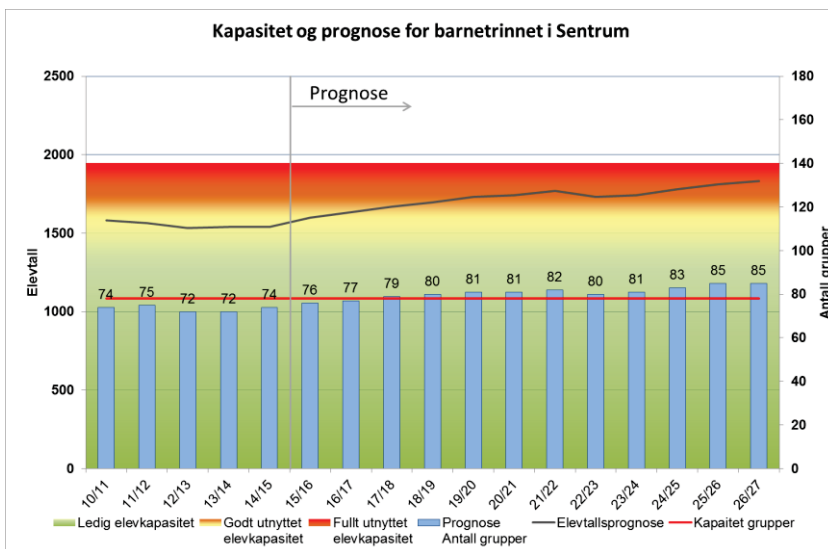
I figuren til venstre vises en sammenstilling av elevtallsutviklingen samlet i kommunen og den vurderte skolekapasiteten for alle de kommunale grunnskolene. Det er en god samlet kapasitetsutnyttelse av de totalt 20 grunnskolene i kommunen. Kommunen ligger tett opp til «rød sektor» i kapasitetsutnyttelsen og det er godt samsvar mellom antall klasser og tilgjengelig klasserom. Deler av denne kapasiteten inkluderer bruk av paviljonger.

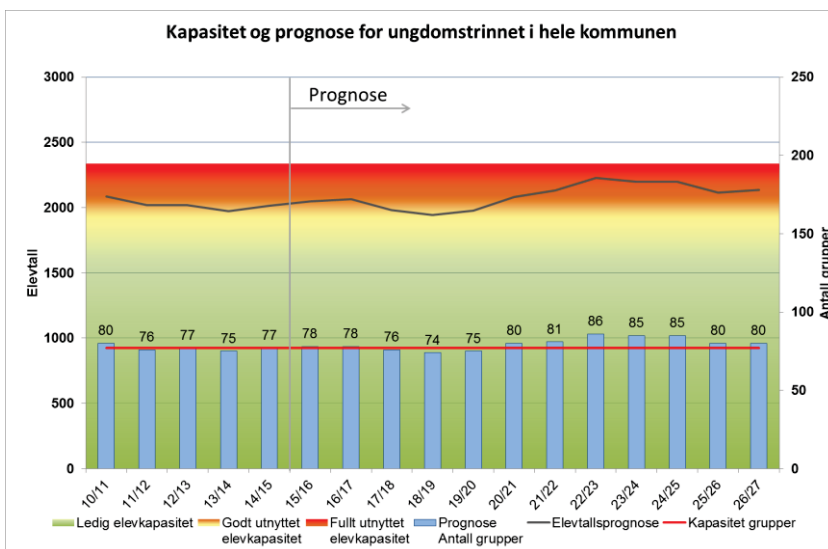
I skoleområde Vest ser vi at det er svært lite ledig skolekapasitet samlet og at kapasiteten er fullt utnyttet. Dette skoleområdet vil på kort sikt ha behov for kapasitetsutbygging og fornyelse av den bygningsmessige funksjonaliteten. Her kommer den prosentvise største elevtallsveksten.

I skoleområde Øst er det noe mer ledig skolekapasitet samlet sett. Også her er det en god utnyttelse av kommunens grunnskoler. Det er godt samsvar mellom tallet på tilgjengelige klasserom og behovet for klasserom innover i prognoseperioden.

I skoleområde Sentrum er det god balanse mellom tilgjengelig skolekapasitet og elevtallsutviklingen samlet sett. For enkelte skoler vil dette selvfølgelig variere. Behovet for antall klasserom og prognosens utslag på antall klasser innover i prognoseperioden gir en fullt utnyttet kapasitet. Sandesundsveien nye barneskole øker kapasiteten i dette skoleområdet på kort og mellomlang sikt. Denne er medregnet i kapasitetsberegningen.

På ungdomstrinnet er det samlet sett godt utnyttet kapasitet, men for enkeltskoler ser situasjonen annerledes ut. Det er ventet ett stort årskull som begynner på ungdomsskolen i 2022/23, dette vil gi noen utfordringer disse årene, før elevtallet går tilbake til normal vekst igjen.

Justering av skolekretser som virkemiddel for å fordele elevene til skoler med ledig kapasitet

For kommunen er det avgjørende å ha mulighet til å justere skolegrensene for å fordele elevene hensiktsmessig og i samsvar til kapasitetsutfordringene. Dette er regulert gjennom egen lokal forskrift. Dersom denne planen viser at det er behov for å endre forutsetningene i forskriften, vil dette komme som egen politisk sak (prosess) i etterkant av planbehandlingen.

Slike grensejusteringer må være i samsvar med nærskoleprinsippet i opplæringslova.

I Opplæringslovens § 8-1 heter det;

«Grunnskoleelevene har rett til å gå på den skolen som ligg nærast eller ved den skolen i nærmiljøet som dei soknar til. Kommunen kan gi forskrifter om kva for skole dei ulike områda i kommunen soknar til.»

I Sarpsborg kommune er det vedtatt egen forskrift som regulerer skolenes inntaksområder. Gjeldende kommunal forskrift om skoletilhørighet med inntaks- og utjevningssområder for barne- og ungdomsskolene i Sarpsborg kommune ble fastsatt i bystyret 25.09.2014.

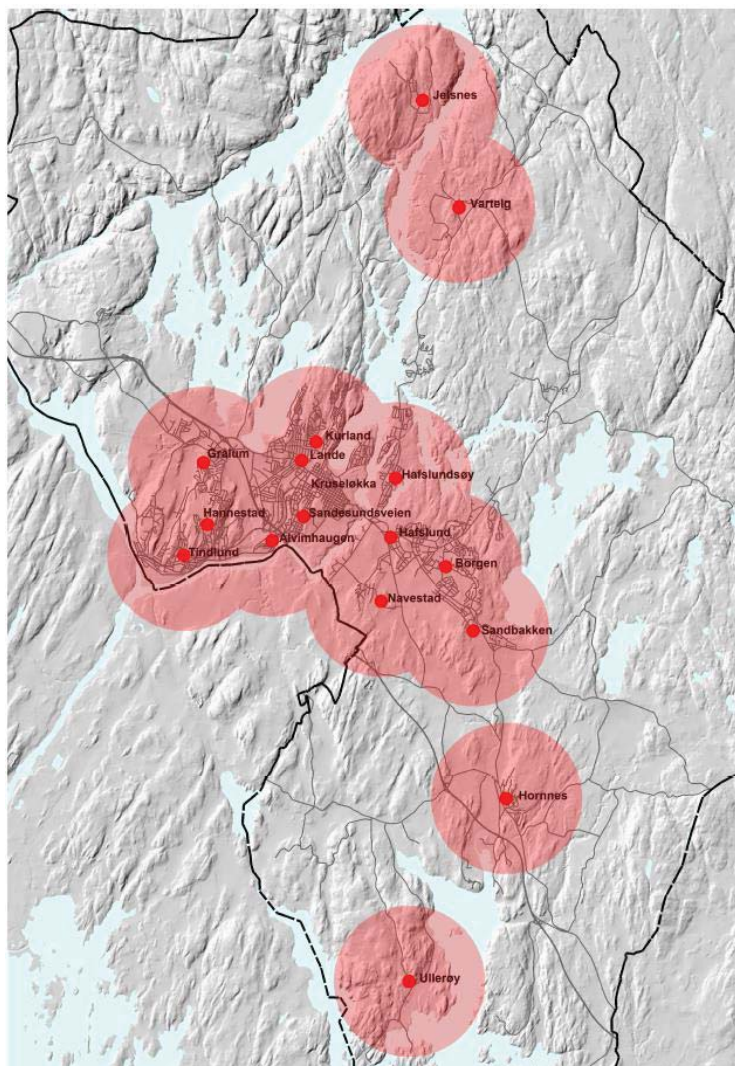
Forskriften skal være grunnlag for enkeltvedtak om skoleplass for elever, både ved innskriving og ved flytting. Forskriften skal gi forutsigbarhet for foresatte om hvilken skole elevene sogner til.

Inntaksområdene definerer hvilken skole som er nærscole, og som eleven sogner til. For å ivareta hensynet til skolenes kapasitet og regulere hvordan inntak skal foretas når en skole er full, er det innført definerte utjevningssområder.

Sammenbygging av skoleområder – visker ut de tradisjonelle skolegrensene

I store deler av Sarpsborg tilsier boligutbyggingen at flere skoleområder i praksis er ferd med å vokse sammen. Det er en tiltagende utvikling at nye boligfelt etableres i randsonene og vokser mot hverandre.

Kartet viser barneskolene i Sarpsborg med 2 km radius markert med rødt rundt hver skole. Kartet illustrerer hvor tett skolene ligger i de sentrale delene av Sarpsborg kommune, og at boligområdene (illustrert av veier) i stor grad er sammenhengene mellom skolene.

5.2 Pedagogisk, organisatorisk og sosialt fokus: Sikre grunnskolene som kunnskapsformidlere og lærende organisasjoner

Skolestørrelser

Et sentralt moment i vurderingen av forslag til nye helhetlige skolestrukturer i Sarpsborg, er vurderingen av hvor store grunnskolene skal være i framtiden. Det er fullt mulig å etablere store barneskoler med ca. 1 000 – 1 100 elever i enkelte skoleområder. Det har vært avgjørende å søke løsninger som samtidig gir større og mer homogene grunnskoler i kommunen, men det ønskes som hovedregel ikke å etablere grunnskoler større enn 600 elever.

På den annen side må det også vurderes og drøftes hvor små grunnskoler kommunen skal drifte i framtiden. Ullerøy barneskole får et drastisk fall i elevtallet og blir rundt 25 elever på mellomlang sikt, selv når et ekspansivt boligbyggeprogram ligger til grunn for prognosen – hvor flere årstrinn består av fem elever. Videre vil både Navestad og Jelsnes barneskole ha et elevtall innover i prognoseperioden mellom 45 – 65 elever. Denne planen tar initiativ til å vurdere overføring av elevene i de minste skolene til andre skoleområder.

Hva kjennetegner en stor og hva kjennetegner en liten skole

I internasjonal sammenheng er skoler med 300-900 elever skoler av middels størrelse (nedre grense er gjerne avhengig av årstrinn), mens man i Norge kaller dette for store skoler. I dag er det bare videregående skoler som har flere enn 1000 elever i Norge, men dette er relativt nytt og man kan fremdeles telle på fingrene skoler av denne størrelsen.

I internasjonal forstand regnes imidlertid vanligvis skoler opp til 300 elever på barnetrinnet (og 900 på "high school nivå") som små skoler, mens man må over 1000, og på høyere klassetrinn over 1500, for at skolene skal betraktes som store. Resultatene fra internasjonal forskning må forstås i lys av dette. Den norske forskningen om skolestørrelse har derimot ofte tatt utgangspunkt i svært mye mindre skoler (skoler med under 50 elever og aldersblandede grupper i fådelte skoler) i små bygder.

Vurderingen av skolestørrelse, og hva som er "stort" og hva som er "lite", varierer sterkt fra land til land og region til region. Den offisielle statistikken over opplysninger om grunnskolen i Norge (GSI) gir en pekepinn om hva som vurderes som stort eller lite. Oversikten under viser sammensetning av ulike skolestørrelser, landet sett under ett i 2012:

Skolestørrelse GSI-tall 12/13	%-andel skoler	%-andel elever
0-99 elever	32,2 %	7,5 %
100-299 elever	40,1 %	37,5 %
300-449 elever	19,5 %	34,1 %
Over 450 elever	8,2 %	20,9 %

55 % av elevene i Norge går på en skole med over 300 elever.

Den nasjonale debatten om betydningen av skolestørrelse for kvaliteten i skolen blusser opp fra tid til annen, også i forskningsmiljøene. Forskningsdebatten oppstod på ny i 2007 da professor Thomas Nordahl ved Høgskolen i Hedmark offentliggjorde resultatene fra en av sine undersøkelser. Undersøkelsen henter sitt materiale fra en enkelt kommune. Resultatene i undersøkelsen viser at elever i ungdomsskolen som kom fra små bygdebarneskoler i mindre grad enn de andre elevene utviste selvkontroll, trivdes dårligere på ungdomsskolen, hadde et mer negativt syn på skolegang. Undersøkelsen sier ikke noe om effekter av skolestørrelse i seg selv, den påpeker bare at det er sammenhenger mellom skolestørrelse og elevenes sosiale og faglige utbytte i akkurat dette forskningsmaterialet.

Thomas Nordahl (Høgskolen i Hedmark) presenterte i en kartleggingsundersøkelse fra 2007 - resultatene om elever i og fra små og store skoler fra en kommune:

Sammendraget fra kartleggingsundersøkelsen er gjengitt i sin helhet:

"Sammendrag: Denne rapporten bygger på en kartleggingsundersøkelse blant 9600 elever i grunnskolen. Her har vi analysert elever fra fire små bygdeskoler i en kommune og senere identifisert elever fra disse små skolene når de går på en større ungdomsskole der de kommer sammen med andre elever fra større barneskoler. I dataanalysene har vi sett på elevenes skolefaglige prestasjoner, sosiale ferdigheter, atferdsproblemer, relasjoner til medelever, relasjoner til lærere, arbeidsinnsats og opplevelse av undervisningen. **Resultatene viser at elever fra de små skolene skårer systematisk dårligere enn de øvrige elevene.**"

I Sarpsborg er det Ullerøy, Jelsnes og Navestad som har et elevtall under 65 elever og som er små grunnskoler – også i nasjonal sammenheng.

De lokale strukturdrøftingene må særlig vurderes opp mot fordelene og ulempene med noe større fag- og elevmiljø ved enkeltskoler. Kommunen kan gjennom strukturelle grep, etablere større skoler i visse deler av kommunen. Større skoler og fag- og elevmiljø kan ha fordeler innen:

- ❖ Økt robusthet, mindre sårbar og mer fleksibel
- ❖ Felles og bedre kompetanseutvikling
- ❖ Utvikle pedagogisk fagkompetanse

Det finnes generelt lite empirisk forskning i Norge om betydningen av skolestørrelse. Et forskningsmiljø knyttet til Nordlandsforskning har i noen grad forsket på temaet. Denne forskningen har imidlertid ofte sett på og vektlagt andre sammenhenger enn hva Nordahl har gjort i studien over, som sammenhengen mellom skolestørrelse på den ene siden og hensynet til å bevare levende bygder og akademiske arbeidsplasser i mindre sentrumsnære strøk på den andre siden. De har også vurdert små bygdeskoler ut fra muligheten til å følge opp læreplanens mål om å integrere lokalmiljøet på en god måte i opplæringen i skolen (Sollien 2008).

Forskning fra Nordland (Solstad 2006) samt en doktorgradsavhandling fra Høgskolen i Volda (Kvalsund 1995) konkluderer at små skoler er viktige sosiale arenaer i mindre bygdesamfunn fordi det er mange lokale aktiviteter knyttet til skolen. Små skoler i bygdesamfunn har potensialet i seg selv til å skape læringsaktiviteter som er godt forankret i lokalbefolkningen, lokal natur og lokalt næringsliv, og derigjennom tilpasse opplæringen på en god måte.

Det finnes ikke forskningsmessig belegg av betydning for å si at skolestørrelse har betydning for læringsmiljø og elevenes sosiale kompetanse. Kvalsund dokumenterer i sin doktoravhandling fra 1995 rikdommen i mangfoldet av sosialisering ved små skoler, og pekte på fordeler i sosial læring. Til tross for en generell tilfredshet ved de små skolenes evne til å bidra til elevenes sosialisering er det grunn til å vektlegge den sårbarhet som ligger i et lite miljø. Ensomme barn og voksne finner man både i tettbygde og i spredtbygde strøk, men i tettbygde strøk har man som regel mulighet for å finne en erstatning dersom man skulle komme i en konfliktsituasjon med sitt etablerte miljø.

Det finnes ingen forskning eller tilgjengelige nasjonale data som sier noe om sammenhengen mellom skolestørrelse og samarbeid skole-hjem. Det finnes noe forskningsmessig belegg for å si at små bygdeskoler gir noe bedre muligheter for godt samspill mellom skole og lokalsamfunn og for å integrere lokalsamfunnet i skolens læringsaktiviteter. Den norske forskningen på dette området har imidlertid i stor grad omhandlet skoler under 50 elever.

Skoletyper – Rene barnetrinn 1.-7., rene ungdomstrinn 8.10 og kombinerte 1.-10. skoler.

Denne planen tar til orde for å følge opp det nasjonale rådet i Kunnskapsløftet om at kommunene i størst mulig grad bør etablere fulldelte og rene 1.-7. skoler på barnetrinnet, egne ungdomsskoler 8.-10. eller kombinerte 1-10 skoler. Som hovedregel skal det ikke etableres nye 1-4-skoler.

Hovedstrukturen for grunnskoletjenestene i Sarpsborg er godt tilpasset de demografiske og geografiske forholdene i kommunen.

5.3 Økonomisk fokus: Sikre strukturer som gir økonomisk handlingsrom, likeverdige driftsvilkår og kostnadseffektive skoletjenester

Sammenhengen mellom skolestørrelse og størrelsen på kostnadene

Grunnskole drift følger vanlige bedriftsøkonomiske termer om at det er en sammenheng mellom antall skoler, størrelsen på skolene, antall klasser, antall elever i klassene – og størrelsen på kostnadene. Store skoler har flere elever å fordele kostnaden på – og blir derfor rimeligere å drifte enn mindre skoler. På mange måter er det de store skolene som gir kostnadseffektive grunnskoler – fordi pedagogisk personale underviser flere elever enn på skoler med mindre skolestørrelse.

KOSTNADSOVERSIKT Grunnskoler i (Skoleåret 2013/14)	Undervisning NETTO inkl. spes.ped.	Antall elev grupper / klasser	Antall elever	Skyss netto	Skyss pr elev
Alvimhaugen skole	11 417 172	7	140	29 809	213
Borgen skole	17 416 260	14	287	44 221	154
Grålum skole	21 839 934	19	391	784 734	2 007
Hafslund skole	24 092 388	19	421	959 010	2 278
Navestad skole	3 692 213	4	51	15 800	310
Hafslundsøy skole	15 897 170	13	251	18 880	75
Hannestad skole	17 859 538	14	293	1 644	6
Hornnes skole	17 281 964	13	264	1 453 755	5 507
Ullerøy skole	3 061 756	4	45	346 013	7 689
Jelsnes skole	5 811 402	4	59	189 594	3 213
Kurland skole	28 426 797	21	487	181 638	373
Lande skole	28 699 986	21	499	11 693	23
Sandesundsveien skole	20 534 895	15	356	29 534	83
Tindlund skole	22 204 211	19	392	259 204	661
Sandbakken barne- og ungdomsskole	37 030 346	25	602	2 160 763	3 589
Varteig barne- og ungdomsskole	28 025 253	21	444	3 158 740	7 114
Grålum ungdomsskole	23 004 475	12	345	582 016	1 687
Hafslund ungdomsskole	24 440 848	12	335	442 858	1 322
Kruseløkka ungdomsskole	33 497 605	20	507	228 112	450
Tindlund ungdomsskole	19 558 783	12	283	34 006	120
Sum barneskoler	kr 238 235 686	187	3 936	kr 4 325 529	
Sum ungdomsskoler	kr 100 501 711	56	1 470	kr 1 286 992	
Sum kombinerte 1-10 skoler	kr 65 055 599	46	1 046	kr 5 319 503	
Sum grunnskolen	kr 403 792 996	289	6 452	kr 10 932 024	

Sarpsborg kommune brukte 403 mill. kroner på undervisning (inkl. spes.ped. og skoleskyss – ekskl. spes.ped. i forsterkede avdelinger) i 2013 – fordelt på 289 elevgrupper. Skoleskyssen

utgjorde 11 mill. kroner i 2013 eller 2,5 % av de totale kostnadene. Nesten halvparten av kostnadene til skoleskyss skyldes skyss ved de to kombinerte 1-10 skolene.

På barnetrinnet ble det etablert 187 elevgrupper / klasser til en kostnad av 238 mill. kroner. Dette gir en kostnad på **1,27 mill. kroner** pr klasse på barnetrinnet.

På ungdomstrinnet ble det etablert 56 elevgrupper / klasser til en kostnad av 101 mill i 2013. Dette gir en kostnad på **1,79 mill. kroner** pr klasse på ungdomstrinnet. Elevgruppene på ungdomsskolen er mer kostbare enn elevgrupper på barnetrinnet. Dette skyldes at det er mer undervisning på ungdomstrinnet og lærertettheten er større på ungdomsskolene.

De kombinerte skolene hadde en gjennomsnittlig kostnad på **1,41 mill. kroner** pr. klasse/elevgruppe.

I planen, blir de gjennomsnittlige klassekostnadene lagt til grunn ved modelleringen av de aggregerte kostnadene i hvert strukturkonsept, selv om Sarpsborg kommune har en ressurstilodelingsmodell som for en stor del følger eleven.

I tillegg kommer årlige kostnader til drift og vedlikehold av bygningene. Her er det benyttet tall fra KOSTRA-rapporteringen.

Like og rettferdige skoletilbud og grunnskoletjenester

Elevene er hovedmålgruppen for grunnskoletjenestene, og læring, trygghet og trivsel for barn og unge har hovedfokus. I kommunal tjenesteproduksjon bør målet være å tilby like og rettferdige tjenester til alle brukerne. En helhetlig struktur gjennomgang bør derfor ha et sterkt fokus på å gi elever gode utviklingsmuligheter i et fysisk læringsmiljø som forsterker skolens formidlingsarbeid. Et godt fysisk læringsmiljø tilpasset den pedagogiske virksomheten vil derfor være avgjørende for kvaliteten i kommunens samlede opplæringstilbud.

I skolesammenheng har diskusjonen om likeverdige driftsvilkår ofte vært koblet til innholdet i undervisningen, framfor fordelingen av lærertetthet og skoleanleggenes kvalitet, som måleenhet for sammenligning av grunnskoletjenestene. En må derfor stille spørsmål om hvilke betydning skoleanleggets utforming har for lærernes mulighet til gjennomføre en variert og tilpasset undervisning. Videre må det tas stilling til om det er framtidsrettet og hensiktsmessig å utjevne lokale forskjeller mellom eksisterende skoler for å sikre en mer lik grunnskoletjeneste.

5.4 Bygningmessig fokus: Sikre funksjonelle og gode fysiske skoleanlegg for alle elever og ansatte

5.4.1 Fysisk likeverdige læringsmiljø

Et sentralt mål med kommunedelplanen og planarbeidet, er å sikre likeverdige fysiske rammer for elever og ansatte. Kommunens arbeid med arealnormen, skolebeskrivelsene og de foreslåtte tiltakene senere i planen har som mål å sikre like fysiske rammer for Sarpsborgskolen i alle de vurderte strukturkonseptene.

Det er selvsagt ikke slik, at skoler som ikke oppfyller normen skal automatisk få utbygging. Arealnormen legges til grunn når kommunen har vedtatt utbygging og prosjektet går inn i en ordinær planleggingsfase.

5.4.2 Hvilke skoleanlegg bør det satses på i fremtiden

Det er også skolebygg som må vurderes om de er hensiktsmessige å videreføre som tjenlige anlegg for framtidens pedagogiske virksomhet. I tiltaks- og handlingsdelen i denne planen, er det hele eller deler av skolebygg som blir foreslått sanert og revet, fordi byggene har dårlig bygningsmessig standard, lite hensiktsmessig bygningsstruktur og er tungdrevne bygninger med tanke på pedagogisk virksomhet.

5.4.3 Muligheter for kjøp / overdragelse av Borg videregående skole og «Ingeniørhøgskolen»

Østfold fylkeskommune har utarbeidet forslag til ny skolebruksplan for den fremtidige tilbudsstrukturen i de videregående skolene i Østfold. Dette planforslaget er pt. (oktober 2014) ute på offentlig høring. I de alternative forslagene til fremtidige tilbudsstrukturer, er Borg videregående skole foreslått overført til andre skoler i Sarpsborg og Østfold. Det betyr at dette skoleanlegget, avhengig av valg av alternativ, kan frigjøres til andre formål. Derfor er det senere i denne planen, vurdert en etterbruk / kjøp av denne bygningssmassen til kommunale grunnskoleformål.

Bygningen til «ingeniørhøgskolen» er lagt ut for salg. Denne ligger i nærheten til Lande barneskole og kan vurderes inn i kommunens tiltaksstrategi – dersom Lande barneskole må relokaliseres som følge av arealbehovet til nytt dobbeltspor for jernbanen gjennom Østfold.

5.5 Nærmiljøfokus: Sikre skolene som felles samlingspunkt og nærmiljøanlegg

5.5.1 Skolene som nærmiljøanlegg og identitetsbyggere i skoleområdene

Grunnskolene i Sarpsborg skal være ressursentre i sine respektive nær- og lokalmiljø. Skolene blir brukt som nærmiljøanlegg av lag- og foreninger, skolene arrangerer egne sosiale samlinger og framføringer. Dette utvikler felles stedsidentitet og knytter innbyggerne i skolekretsen sammen.

Skolene skal først og fremst være en utdannings- og læringsarena. Etablering av nye skoler og eventuelt nedleggelse av andre skoler kan føre til endringer i det sosiale miljøet og den etablerte sosiale strukturen i et skoleområde. En skolenedleggelse vil innebære at elevene må overføres til andre naboskoler.

Videre vil mange påstå at skolene, særlig de som er bosatt i de minste skolekretsene som Navestad, Ullerøy og Jelsnes, er viktige motiver for i det hele tatt å etablere seg i utkantstrøkene av Sarpsborg. Disse skolene synliggjør en politisk vilje til å prioritere kommunale tjenester også til «skattebetalere» i de mindre befolkede utkantstrøkene av kommunen. Noen mener også at eventuelle skolenedleggelse vil påvirke boligprisene i disse skoleområdene.

Det er lite forskning som kan understøtte at en grunnskole alene – kan sikre en bærekraftig utvikling av det enkelte lokalsamfunn. Skolen blir ofte sett på som «siste skanse» - legger kommunen ned skolen – legger de samtidig ned bygda og lokalsamfunnet. Mange mener at fordelene med større skoler og bedre økonomi ikke bør tillegges for stor vekt i vurderingen av de minste skolene. Selv om kostnadene ved de minste skolene er større enn ved de større skolene, mener mange at kommunen bør ta seg råd til denne desentraliserte skoletjenesten.

5.5.2 Skyss, avstand og reisetid

En økt sentralisering av skolestrukturen vil som oftest gi behov for økt skoleskyss. Mange foreldre er bekymret over at en eventuell skolenedleggelse innebærer lengre og mer risikoutsatte skolereiser.

I Sarpsborg kommune er det små avstander mellom skolene. Mange skoler har en allerede utstrakt bruk av skoleskyss – også på de minste skolene.

I tabellene under er det vist avstand og netto reisetid mellom skolene uten stopp. Det er svært små avstander mellom skolene og veiene er trygge med tanke på busskyss.

Skoleområde Vest	Grålum barneskole	Grålum barneskole				
	Hannestad barneskole	3 km / 6 min	Hannestad barneskole			
	Tindlund barneskole	3 km / 5 min	1 km / 4 min	Tindlund barneskole		
	Grålum ungdomsskole		3 km / 7 min	4 km / 7 min	Grålum ungdomsskole	
	Tindlund ungdomsskole	3 km / 5 min	1 km / 4 min		6 km / 6 min	Tindlund ungdomsskole

Skoleområde Øst	Borgen barneskole	Borgen barneskole								
	Hafslund barneskole	2 km / 4 min	Hafslund barneskole							
	Navestad barneskole	4 km / 7 min	4 km / 5 min	Navestad barneskole						
	Hafslundsøy barneskole	4 km / 7 min	2 km / 3 min	5 km / 6 min	Hafslundsøy barneskole					
	Hornnes barneskole	7 km / 9 min	9 km / 10 min	8 km / 8 min	11 km / 13 min	Hornnes barneskole				
	Ullerøy barneskole	15 km / 17 min	15 km / 15 min	14 km / 14 min	20 km / 18 min	9 km / 10 min	Ullerøy barneskole			
	Sandbakken barne- og ungdomsskole	3 km / 4 min	4 km / 6 min	5 km / 8 min	6 km / 8 min	5 km / 6 min	13 km / 14 min	Sandbakken 1-10		
	Varteig barne- og ungdomsskole	13 km / 14 min	10 km / 12 min	13 km / 15 min	8 km / 10 min	19 km / 21 min	25 km / 27 min	14 km / 17 min	Varteig 1-10	
	Hafslund ungdomsskole	2 km / 4 min		4 km / 5 min	2 km / 3 min	9 km / 10 min	15 km / 15 min	4 km / 5 min	10 km / 11 min	Hafslund ungdomsskole

Skoleområde Sentrum	Alvimhaugen skole	Alvimhaugen skole					
	Jelsnes barneskole	15 km / 18 min	Jelsnes barneskole				
	Kurland barneskole	4 km / 7 min	10 km / 13 min	Kurland barneskole			
	Lande barneskole	4 km / 6 min	11 km / 15 min	1 km / 2 min	Lande barneskole		
	Sandesundveien nye barneskole	2 km / 3 min	13 km / 17 min	3 km / 4 min	2 km / 4 min	Sandesundveien nye barneskole	
	Kruseløkka ungdomsskole	3 km / 4 min	12 km / 15 min	2 km / 2 min	1 km / 2 min	1 km / 2 min	Kruseløkka ungdomsskole

Kilde: 1881.no / Kart

I reisetiden til elevene medregnes gangtid, ventetid og reisetid – fra eleven drar hjemmefra og til skolens ordinære starttid. Reiseveien måles fra dør til dør og langs korteste farbare gang- og sykkelsti eller vei. Det er kommunen som vurderer om skoleveien er særlig farlig eller vanskelig – og dermed gir elevene rett til skoleskyss. Det er ingen øvre grenser for hva som er akseptabel reisetid i opplæringsloven og det kan være en utfordring å avgjøre hva som er akseptabel reisetid for elevene. Tidligere var maksimal reisetid en vei, lovregulert til 45 min. for elever på småtrinnet, 60 min. på mellomtrinnet og 75 min. for elever på ungdomstrinnet. Disse føringene er ikke lenger styrende for kommunene.

Det er ingen strukturforslag i denne planen som blir vurdert å gi uakseptable reisetider og reiseavstander for elevene

6 Forslag til helhetlige strukturkonsepter og strukturmodeller

6.1 Noen strukturelle utfordringer i Sarpsborg-skolen

- Høy elevtallsvekst i skoleområdene i sentrum og vest i kommunen
 - Omkring 550 barn på barnetrinnet
 - Omkring 100 ungdommer på ungdomstrinnet
- Mange mellomstore skoler med klasser under 20 elever
- Skolene har en geografisk struktur som gjør det vanskelig å endre skolegrenser for å utnytte kapasiteten ved skolene optimalt.
- Varierende bygningsmessig standard – med vedlikeholdsetterlep i enkelte skoleanlegg, men de aller fleste skolene har kapasitet (inkl. paviljonger) til dagens elevmengde. Ved noen skoler er paviljongene vurdert som de beste fysiske læringsarealene.
- Kvaliteten og størrelsen på lærernes arbeidsplasser er varierende og flere skoler ivaretar trolig ikke kravene til arealer i arbeidsmiljøloven.
- Mange skoler har løst kapasitetsutfordringene gjennom midlertidige paviljonger og brakker.
- Fremdeles behov for kapasitetsutbygging i skoleanleggene, men det er også behov for å heve funksjonaliteten og standarden i eksisterende bygningsmasse. Mange store skoler disponerer f.eks. små gymnastikkanlegg og underdimensjonerte arbeidsfasiliteter for lærere og administrasjon.

6.2 Overordnede forutsetninger for de foreslåtte konseptene og alternativene

Strukturkonseptene er basert på noen overordnede faglige vurderinger av hva som bør legges føringer for den framtidige skole- og tilbudsstrukturen i Sarpsborg.

- En skole- og tilbudsstruktur som samsvarer med **de langsiktige behovene** – og som sikrer gode fysiske rammer for ledelse og pedagogisk arbeid. Sørge for en planstyrt, langsiktig og økonomisk bærekraftig kapasitetsutbygging i tråd med kommunens økonomiske handlingsrom.

- Utnytte skoler med **ledig kapasitet** og som er gode fysiske læringsarena – for å begrense behovene for nybygg og nyinvesteringer.
- I størst mulig grad etablere grunnskoler **som rene barne- eller ungdomstrinn**. Ikke etablere nye 1-4-skoler.
- I størst mulig grad få **fulldelte grunnskoler**, som er **mellom 400 – 600 elever**. Dette er skolestørrelser som gir lite klassesdeling (små klasser) og som samtidig gir robuste pedagogiske størrelser i elev- og fagmiljøet. Konsepter og alternativer som gir vesentlig større skoler (omkring 1000 elever) er vurdert til å være for store pedagogiske enheter i Sarpsborg og er derfor ikke foreslått som løsning i noen av konseptene / modellene.
- Konseptene er foreslått med tanke på at fremtidig skole- og tilbudsstruktur må organiseres på en slik måte at kostnad pr. elev reduseres gjennom færre skoler, bedre utnytting av skoleanleggene, mer optimale inntaksområder og større elevmiljø.
- Konseptene tar utgangspunkt i å fase ut midlertidige løsninger som paviljonger og brakker. Utfasing av paviljonger / brakker skjer i tidsperspektivet fram til prognosens slutt. I tiltakene er det videreført bruk av de nyeste paviljongene, slik at det er en kobling mellom brakke kvalitet, "levetid" og tidspunkt for nybygg.
- Det er i et konsept forutsatt kjøp av Borg videregående skole til grunnskoleformål dersom den videregående skoledriften på anlegget avvikles.

6.3 Økonomiske forutsetninger for investeringskostnader

De økonomiske kalkylene for bygningsmessige tiltak i strukturkonseptene tar utgangspunkt i slike forutsetninger:

Behov	Kostnad (2014 kroner)
Rive- / saneringskostnader	Kr. 1 000 pr.m ²
Oppussing	Kr. 6 000 pr.m ²
Rehabilitering/ombygging	Kr. 20 000 pr.m ²
Nybygg / tilbygg	Kr. 35 000 pr.m ²
Nybygg idrettsareal	Kr. 30 000 pr.m ²

I alle økonomiske analyser/modelleringer gjelder 2014-kroner.

6.3.1 Oppussing og ombygging av eksisterende areal

Denne kategorien er inndelt i to nivå for å gi et mer differensiert og tilpasset behov for bygningsmessige oppgraderinger. I utgangspunktet er det prøvd å vurdere at

rehabiliteringsbehovene og ombyggingsbehovene både skal gi pedagogiske funksjonelle skoleanlegg, samt at anleggene skal ivareta dagens tekniske krav til TEK 10. Oppussing gjelder i hovedsak oppussing av overflater.

6.3.2 Nybyggareal og tilbyggsareal (inkl. mva.)

Det er valgt å bruke en prosjektkostnad på kr. 35 000,- / m² bruttoareal (BTA) nybygg inkludert infrastruktur og grunnarbeid på tomten. Det er da medregnet de kostnadskomponenter som ligger inne i standard kontoplan for byggeprosjekt:

- rigg og drift
- bygning
- vvs
- elektro sterkstrøm
- elektro svakstrøm
- andre installasjoner (heis)
- utomhusarbeider
- generelle kostnader (honorar, gebyr mm)
- marginer, reserver og inventar
- mva.

Sarpsborg kommune kalkulerer med at denne summen ikke inkluderer kostnader til tomtekjøp. Infrastruktur utenfor selve skoletomten er heller ikke medregnet.

Prosjektkostnad pr m² er overslagstall som er basert på erfaringstall fra Sarpsborg kommune.

Nybygg/tilbyggpris er inklusiv merverdiavgift, slik at kommunen får merverdikompensasjon fra eventuelle investeringer.

6.4 Økonomiske forutsetninger for driftskostnader

6.4.1 Lønnskostnader inkl. spesialundervisning

Det er tatt utgangspunkt i kommunens regnskapstall for 2013 hvor den gjennomsnittlige lønnskostnad pr. klasse er kr. 1,27 mill./klasse/år på barnetrinnet og kr. 1,79 mill. på ungdomstrinnet. For kombinerte skoler er gjennomsnittlig lønnskostnad 1,41 mill./klasse/år.

Kostnader til spesialundervisning til elever i ordinære grupper/klasser er integrert i de enkelte skolers lønnskostnader og har ikke vært mulig å trekke ut av regnskapet. Ideelt sett burde kostnader til spesialundervisning isoleres – slik at eventuelle sentraliseringer av skolestrukturen ikke påvirker omfanget av spesialundervisning. Kostnader til spesialundervisning i de forsterkede avdelingene er ikke medregnet i lønnskostnadene.

Andre kostnader knyttet til skoledriften og kostnader som følger elevene, som for eksempel kontormateriell og fritt skolemateriell, er ikke inkludert.

I modelleringen av driftskostnader i hvert strukturkonsept er endringer i lønnskostnader som følge av strukturendring lagt inn fra det året endringen er foreslått utført.

6.4.2 Rente- og kapitalkostnad

Kapitalkostnaden er basert på annuitetslån med nedbetalingstid på 30 år med gjennomsnittlig 4 % årlig rente. Årlig rente- og kapitalkostnad utgjør kr. 58 000 pr. 1,0 mill. investerte kroner. Sarpsborg kommune kjøper i dag lån til 3,89 prosent rente og ligger lavere enn de 4 prosentene som er videreført i kostnadsvurderingene. Renten er på vei nedover og kommunen kan trolig forvente lavere rente de neste årene.

I modelleringen av de aggregerte driftskostnadene i hvert strukturkonsept er endringer i rente- og kapitalkostnader som følge av strukturendring/investering lagt inn fra det året endringen er foreslått utført.

6.4.3 **Forvaltning, drift og vedlikeholdskostnader (FDV) pr. m² BTA**

FDV kostnadene tar utgangspunkt i kostnadsnivået i 2013. Sarpsborg kommune brukte ca. 66,7 mill. kr til FDV kostnader på sine skoleanlegg i 2013. Kommunen driftet totalt 99 000 m² BTA grunnskoleareal. Dette gir en pris på kr. 674 pr. m².

I modelleringen av driftskostnadene i hvert strukturkonsept er FDV-kostnaden beregnet ved å multiplisere netto skoleareal med en brutto/netto-faktor 1,4 for å finne bruttoareal (BTA), og regne 674 kr pr. m². Dette gir et noe lavere samlet BTA skoleareal enn det kommunen i realiteten drifter, men gir en lik beregningsmåte for alle konsepter. Endringer i FDV-kostnad grunnet endret skoleareal er lagt inn fra det året endringen er foreslått utført.

FDV-kostnad pr. m² i 2013 er forutsatt videreført gjennom planperioden.

6.4.4 **Avhendings- og salgsinntekter**

For skoler som blir foreslått lagt ned kan skolebygget selges eller avhendes til lokale formål. Dette er ikke tatt høyde for i kostnadsanslagene.

6.4.5 **Skoleskyss**

Skoleskyssen tar utgangspunkt i skyssnivået i budsjettåret 2014. Sarpsborg kommune bruker nær 11 mill. kroner på å skyss nesten 1 200 elever. Dette gir en snittpris på kr. 9 200 pr. elev.

Hvert konsept korrigeres for elevtallsutviklingen i prognoseperioden og den vurderte prosentvise økningen dette gir for hvert konsept. I modelleringen av skysskostnadene i hvert strukturkonsept er endringer i utgifter til skoleskyss grunnet strukturendringer lagt inn fra det året endringen er foreslått utført. Prisnivå pr. elev i 2014 er forutsatt uendret i kostnadsberegningene.

Det er videreført slik behov for økt skoleskyss i hvert av konseptene:

Konsept	Prosentvis andel av elevene med behov for skyss i budsjettåret 2014 (Referanseår)
Konsept 0 – Videreføring av dagens situasjon	18,3 prosent eller 1190 elever
Konsept 1a – 18 grunnskoler	19,0 prosent eller 1234 elever
Konsept 1b – 17 grunnskoler	19,5 prosent eller 1268 elever
Konsept 2 – 16 grunnskoler	28,1 prosent eller 1827 elever

Ved Varteig barne- og ungdomsskole har hele 84 prosent av elevene skoleskyss, ved Ullerøy barneskole har 49 prosent av elevene skoleskyss og ved Jelsnes barneskole får 42 av elevene skoleskyss inneværende skoleår 2014/15. Dette er de skolene med størst prosentvis skoleskyssnivå i kommunen.

6.5 Beskrivelser av tiltaksnivå

Norconsult har, i samråd med Sarpsborg kommune, foretatt et foreløpig og overordnet, grovt kostnadsoverslag på bygningsmessige tiltak på de enkelte skolene, basert på overnevnte økonomiske forutsetninger, visuelle observasjoner ved befaring på skoleanleggene og innspill fra skoleledere.

Det har ikke vært foretatt bygningstekniske tilstandsvurderinger i forbindelse med dette planarbeidet.

Det er viktig å understreke at **kostnadsanslagene er første rekke er et verktøy for modellering av forskjeller mellom strukturkonseptene, og ikke budsjettforslag for det enkelte tiltak.** Et mer reelt kostnadsoverslag må gjøres i hvert enkelt prosjekt etter nærmere bygningsmessige undersøkelser og spesifisering av tiltak.

6.6 Dimensjonerende elevtall

Det dimensjonerende elevtallet angir hvor mange elever skolen skal dimensjoneres for. Dette tallet legges til grunn for beregning av arealbehov i strukturkonseptene.

Det dimensjonerende elevtallet er fastsatt med utgangspunkt i elevtallsprognosene for hver enkelt skole. I tillegg er det gjort en vurdering av muligheten for at en del av boligbyggingen som er lagt inn ikke vil realiseres i planperioden på de skolene der boligbygging har en stor betydning for elevtallsutviklingen. Dette gjelder spesielt for Borgen barneskole, Sandesundsveien barneskole, Tindlund barneskole og Tindlund ungdomsskole. Her er dimensjonerende elevtall noe lavere enn det høyeste forventede elevtallet i perioden. For Hafslundsøy barneskole og Varteig barne- og ungdomsskole er dimensjonerende elevtall noe høyere enn forventet elevtall mot slutten av planperioden, da det er vurdert at prognosene trolig er noe lave.

Det er vanlig å legge til en sikkerhetsmargin på omkring 10 % på topp av elevtallsprognosen for å ta høyde for usikkerhet i prognosene. Boligbyggeprogrammet som er lagt til grunn for elevtallsprognosene i kommunedelplanen er svært ekspansivt. Det er derfor tatt et valg om å ikke legge på sikkerhetsmargin i det dimensjonerende elevtallet.

Dimensjonerende elevtall for hver av skolene er vist i tabellene for hvert strukturkonsept.

6.7 Idealkonseptet – lokalisering av kommunens grunnskoler og skoleområder basert på dagens situasjon

Det er utarbeidet to «Idealkonsepser» for å illustrere hvor mange skoler kommunen skulle hatt dersom man la opp til jevnstore skoler med høyere gjennomsnittselevtall enn skolene har i dag.

1. Jevnstore barneskoler/barnetrinn med omkring 450 elever og ungdomstrinn med over 350 elever. I en slik struktur ville kommunen hatt 16 grunnskoler:

Sone	Idealkonsept - 16 grunnskoler	Elevtall 2014/15	Dimensjonerende elevtall
Vest	Barneskole vest 1	351	430
Vest	Barneskole vest 2	351	430
Vest	Barneskole vest 3	351	430
Vest	Ungdomsskole vest 1	336	365
Vest	Ungdomsskole vest 2	336	365
Sum Vest		1725	2020
Øst	Barneskole øst 1	468	480
Øst	Barneskole øst 2	468	480
Øst	Barneskole øst 3	468	480
Øst	Barneskole øst 4	468	480
Øst	Ungdomsskole øst 1	421	445
Øst	Ungdomsskole øst 2	420	445
Sum Øst		2713	2810
Sentrum	Barneskole sentrum 1	385	450
Sentrum	Barneskole sentrum 2	385	450
Sentrum	Barneskole sentrum 3	385	450
Sentrum	Barneskole sentrum 4	385	450
Sentrum	Ungdomsskole sentrum 1	532	560
Sum Sentrum		2072	2360
Hele kommunen		6510	7190

2. Jevnstore barneskoler/barnetrinn med i omkring 600-650 elever og ungdomstrinn med over 500 elever. I en slik struktur ville kommunen hatt 11 grunnskoler:

Sone	Idealkonsept store skoler - 11 grunnskoler	Elevtall 2014/15	Dimensjonerende elevtall
Vest	Barneskole vest 1	524	645
Vest	Barneskole vest 2	524	645
Vest	Ungdomsskole vest 1	677	730
Sum Vest		1725	2020
Øst	Barneskole øst 1	620	640
Øst	Barneskole øst 2	620	640
Øst	Barneskole øst 3	620	640
Øst	Ungdomsskole øst 1	853	890
Sum Øst		2713	2810
Sentrum	Barneskole sentrum 1	513	600
Sentrum	Barneskole sentrum 2	513	600
Sentrum	Barneskole sentrum 3	513	600
Sentrum	Ungdomsskole sentrum 1	533	560
Sum Sentrum		2072	2360
Hele kommunen		6510	7190

I tabellene er skolene ikke plassert geografisk, utenom i de tre hovedinndelingene av kommunen. Dersom skolestrukturen skulle legges helt på nytt burde skolene i hvert område

ligge sentralt i forhold til hvor boligområdene er, samt med en passelig buffersone mot neste skole.

6.8 Konsept 0 – Videreføring av dagens tilbuds- og skolestruktur

Strukturkonsept 0 er en videreføring av dagens skolestruktur med 18 grunnskoler, hvorav to skoler har underavdelinger på 1.-4.trinn.

Sone	Strukturkonsept 0 - 20 grunnskoler	Elevtall 2014/15	Kapasitet 100%	Kapasitet 90%	Dimensjonerende elevtall
Vest	Grålum barneskole	381	428	385	500
	Hannestad barneskole	302	367	330	340
	Tindlund barneskole	394	461	415	450
	Grålum ungdomsskole	352	400	360	370
	Tindlund ungdomsskole	296	317	285	360
Sum Vest		1725	1973	1775	2020
Øst	Borgen barneskole	300	436	392	410
	Hafslund barneskole	413	492	443	380
	Navestad barneskole	54	70	63	65
	Hafslundsøy barneskole	255	348	313	260
	Hornnes barneskole	255	336	302	240
	Ullerøy barneskole	40	76	68	35
	Sandbakken barne- og ungdomsskole	614	731	658	600
	Varteig barne- og ungdomsskole	428	564	508	420
Hafslund ungdomsskole	354	431	388	400	
Sum Øst		2713	3484	3135	2810
Sentrum	Alvimhaugen skole	128	208	187	170
	Jelsnes barneskole	62	86	77	50
	Kurland barneskole	463	567	510	550
	Lande barneskole	497	587	528	500
	Sandesundveien	389	500	450	530
	Kruseløkka ungdomsskole	533	589	530	560
Sum Sentrum		2072	2537	2282	2360
Hele kommunen		6510	7994	7192	7190

6.8.1 Strukturkonsekvenser

Alle skoler videreføres med dagens inntaksområde.

6.8.1.1 Relokalisering av Tindlund barneskole eller Tindlund ungdomsskole

Det er ventet økning i elevtallet både på Tindlund barneskole og Tindlund ungdomsskole og det vil være behov for utbygging på begge skolene i løpet av planperioden. Begge skoleanlegg bærer preg av å være slitt og vil ha behov for rehabilitering/oppgradering. Uteområdet til barneskolen er trangt. Det foreslås derfor å flytte en av de to skolene til ny tomt.

Kommunen har en aktuell tomt i nærheten av Greåker vgs. Det må vurderes om det er barneskolen eller ungdomsskolen som bør relokiseres, samt hvilket av de to skoleanleggene som bør rives og i hvilken grad eksisterende anlegg kan rehabiliteres og brukes videre sammen med noe nybygg. Dette må utredes nærmere i en tilstandsanalyse og mulighetsstudie før endelig avgjørelse tas.

Fordelen ved relokalisering av barneskolen, er at det blir noe lengre avstand mellom Tindlund barneskole, Grålum barneskole og Hannestad barneskole, og det derfor kan bli noe enklere å utnytte kapasiteten på skolene optimalt. Pr. i dag er det f.eks. vanskelig å få utnyttet ledig kapasitet på Hannestad barneskole, selv om både Grålum barneskole og Tindlund barneskole har/har hatt kapasitetsproblemer.

Fordelen med å flytte ungdomsskolen er et mulig samarbeid med den videregående skolen. I flere fylker gjøres forsøk med 8-13-skoler, med ulik grad av samarbeid mellom ungdomsskole og videregående skole. I investeringsanslaget er det lagt inn at det er Tindlund ungdomsskole som flyttes. Kostnaden for ny barneskole er noe lavere enn kostnaden for ny ungdomsskole.

6.8.1.2 **Bygningmessige tiltak på Navestad barneskole, Ullerøy barneskole og Jelsnes barneskole**

Navestad barneskole og Ullerøy barneskole er de to minste skolene i kommunen, og også de skolene som skiller seg mest fra de andre mht. skolearealer. Disse to skolene har ingen spesialrom, men løser pr. i dag dette ved å gjennomføre alle aktiviteter i klasserom. Det er også trange personalarealer på begge skolene. I strukturkonsept 0 er det lagt inn forslag om utvidelse i henhold til arealnorm for begge disse skolene. Dette for å synliggjøre kostnaden knyttet til å gi elevene på de små skolene et mer likeverdig skoletilbud sammenlignet med elever ved andre skoler i kommunen. Arealnormen for disse skolene er redusert ift. en ordinær 1-7-skole med en klasse på hvert trinn. Sammenligning av dagens areal og arealnorm er å finne i vedlegg 1 Beskrivelse av skoleanlegg.

På **Navestad barneskole** er det lagt inn utvidelse iht. arealnorm for grupperom/fellesareal, garderobes, SFO, spesialisert læringsareal til kunst og håndverk (redusert norm), naturfag (lite rom/lager), mat og helse (lager og kjøll), bibliotek, samt personalareal. I tillegg noe oppussing. Totalt har de bygningmessige behovene et kostnadsanslag på 24 mill. kr. Idrettsareal er ikke lagt inn, selv om skolen har behov for dette også. Det vurderes som urealistisk at det vil prioriteres å bygge gymsal på skolen i planperioden. En gymsal med garderobes etter arealnorm har et kostnadsanslag på 13,1 mill. kr.

På **Ullerøy barneskole** er det lagt inn utvidelse iht. arealnorm for grupperom, spesialrom til kunst og håndverk (redusert norm) og naturfag (lite rom), bibliotek og personalareal. Oppussing/utbedring av lærerarbeidsplasser er lagt inn i første del av planperioden. Totalt har de bygningmessige behovene et kostnadsanslag på 14 mill. kr. Idrettsareal er ikke lagt inn, selv om skolen har behov for dette også. Det vurderes som urealistisk at det vil prioriteres å bygge gymsal på skolen i planperioden. En gymsal med garderobes etter arealnorm har et kostnadsanslag på 13,1 mill. kr. Trolig vil det være tilstrekkelig med et aktivitetsrom og kostnaden kan da halveres i forhold til kostnad for ny gymsal.

Jelsnes skole er i en litt annen situasjon enn de to andre småskolene, da denne er en 1-7-skole, samt at den har flere spesialromfunksjoner i sambruksrom, og gymsal. Arealnormen er derfor høyere enn for de to 1-4-skolene. Siden skolens areal ligger en god del under normen, er det valgt å legge inn en utvidelse iht arealnorm. Skolen har mange sambruksrom, så det er vanskelig å definere akkurat hvilke funksjoner den har behov for mer areal til. Dette må konkretiseres gjennom en arealbruksanalyse i tidligfasen av utbyggingsprosjektet. Skolen mangler areal til kunst og håndverk og har litt trange personalarealer. Totalt har de bygningmessige behovene et kostnadsanslag på 26 mill. kr.

6.8.2 **Bygningmessige tiltak og investeringskonsekvenser**

Tabellen nedenfor oppsummerer de bygningmessige tiltakene som er vurdert som nødvendige for at skolene skal ha nok kapasitet og en tilfredsstillende bygningmessig standard.

Tiltakene er delt i to typer tiltak:

- **Kapasitetsutvidelse:** Tiltak som er nødvendige for at skolene skal ha kapasitet til å håndtere ventet elevtall i planperioden.

- **Oppussing/rehabilitering/ombygging:** Tiltak som vil bedre den bygningsmessige tilstanden på skoleanleggene og gi mer velfungerende skolebygg.

Tidsplanen angir prioritering av tiltaket i forhold til hvor kritisk behovet er og når tiltaket bør utføres. Planperioden er delt inn i tre fireårsbolker:

- Tiltakene som er mest kritiske er lagt inn i rød kolonne og perioden 2015-2018.
- Tiltakene som kan utsettes noe i tid er lagt inn i oransje kolonne og perioden 2019-2022.
- Tiltakene som ikke haster, men som bør utføres på sikt er lagt inn i siste del av planperioden, i gul kolonne.

Det tas forbehold om at prioriteringene og plassering av kostnader i tid kan endres som følge av innspill i høringsprosessen.

Beregningsgrunnlag og mer detaljerte arealoversikter for tiltakene er å finne i vedlegg 4 Økonomi.

Prioritering av tiltak

1. **Kapasitetsutbygging:** Som man kan se av tabellen ovenfor er det i sone vest de tyngste og mest tidskritiske tiltakene ligger. Her øker elevtallet hurtig og det er stort behov for å øke kapasiteten. Bygningsmessig standard på Grålum barneskole og Tindlund ungdomsskole støtter også opp under at det er behov for å gjøre noe med disse skolene i første del av planperioden, uavhengig hvilket strukturkonsept som velges. Litt utover i planperioden er det utvidelse på Tindlund barneskole, Borgen barneskole og Kurland barneskole som bør prioriteres.
2. **Rehabilitering av dårlige bygg:** Rehabiliteringstiltakene på Sandbakken barne- og ungdomsskole (spesielt tiltakene i barneskoledelen), Borgen barneskole og Kurland barneskole er lagt inn i midtre del av planperioden, og bør prioriteres etter kapasitetsutvidelsene.
 - **Elevtoaletter og gymgarderober:** Henger sammen med pkt. 2. Elevtoaletter og gymgarderober har dårlig standard på flere av skolene. Spesielt elevtoaletter bør utbedres raskt – uavhengig av prioritering i strukturkonseptene. Det kan være en løsning å ha et eget prosjekt for akkurat disse utfordringene.
3. **Idrettsarealer:** Det er behov for økt kroppsøvingkapasitet på en del av skolene. Spesielt på ungdomsskolene har innføring av nye valgfag gitt økt press på disse arealene, samtidig som flere skoler har små gymsaler i utgangspunktet.
4. **Oppussing:** Oppussing av overflater gjør mye for det visuelle inntrykket av skolene. Dette er gjerne tiltak som ikke er kritiske, men som heller er de største kostnadsbærerne.
5. **Paviljonger:** Det er lagt inn et generelt premiss om at paviljonger utfases på sikt. De fleste paviljongene på skolene i Sarpsborg har god kvalitet, og kan trolig være i bruk i en god del år til. Slike tiltak er i stor grad lagt inn i midtre del av planperioden, men kan trolig skyves noe utover i tid dersom det blir behov for det.

Opsummeringsstabell investering prioritert	Kapasitetsutvidelse			Oppussing/ rehabilitering/ ombygging			Sum	Beskrivelse av bygningsmessige tiltak
	2015-2018	2019-2022	2023-2026	2015-2018	2019-2022	2023-2026		
Konsept 0 - Videreføring av dagens situasjon								
Vest	Grålum barneskole	64,8 mill			51,6 mill		116 mill	Rive dårligste del av klasseromfløy 1. Ombygging/rehabilitering av resten av eksisterende bygg. Tilbygg for å oppfylle arealnorm iht. dimensjonerende elevtall.
	Hannestad barneskole	8,4 mill				3,6 mill	12 mill	Liten utvidelse for å få nok klasserom iht. gruppedeling. Noe oppussing/oppgradering av eksisterende bygg.
	Tindlund barneskole		70,3 mill			29,4 mill	100 mill	Enten: Paviljonger erstattes. Toalettanlegg saneres. Nybygg for å oppfylle arealnormen iht. dimensjonerende elevtall og ombygging av eksisterende hovedbygg. Eller: Ny skole på nytt sted inkl. idrettsareal.
	Grålum ungdomsskole						-	Ny skole. Ingen tiltak.
	Tindlund ungdomsskole	177,5 mill					178 mill	Enten: Ny skole på nytt sted, inkl. idrettsareal. Eller: Skolen beholdes på samme tomt. Ombygging av barneskolebygget (dersom dette er i best stand av de to skolene) og tilbygg for å oppfylle arealnormen.
	Borgen barneskole		73,4 mill				73 mill	Utvidelse for å oppfylle arealnorm iht. dimensjonerende elevtall, samt ombygging/oppgradering av hovedbygg.
Øst	Hafslund barneskole						-	Ingen tiltak.
	Navestad barneskole			22,8 mill		0,9 mill	24 mill	Utvidelse iht arealnorm for å gi elevene et mer likeverdig skoletilbud ift. elever ved andre skoler i kommunen, eks. idrettsareal.
	Hafslundøy barneskole			25,4 mill		9,0 mill	34 mill	Paviljongen erstattes og skolen får en mindre utbygging for å oppfylle arealnorm iht. dimensjonerende elevtall. Oppussing.
	Hornes barneskole		8,6 mill			6,0 mill	15 mill	Paviljongen erstattes. Oppussing.
	Ullerøy barneskole			12,4 mill			14 mill	Utvidelse iht arealnorm for å gi elevene et mer likeverdig skoletilbud ift. elever ved andre skoler i kommunen, eks. idrettsareal.
	Sandbakken barne- og ungdomsskole					56,4 mill	56 mill	Ombygging/rehabilitering i store deler av barneskole delen, samt oppussing av spesialrom og gymsal/garderobes i ungdomsskole delen.
	Varteig barne- og ungdomsskole					8,6 mill	17 mill	Paviljong erstattes. Oppussing av klasserom i barneskole delen. Nye elevtoaletter i barneskole delen.
	Hafslund ungdomsskole		13,1 mill				13 mill	Tilbygg med ekstra gymsal.
	Alvimhaugen barneskole						-	Ingen tiltak.
	Jelsnes barneskole			21,2 mill		2,4 mill	24 mill	Lærerbearbeidsplassene og fuktskade utbedres og noe oppussing i eksisterende bygg i første del av perioden. Utvidelse iht. arealnorm mot slutten av planperioden.
Sentrum	Kurland barneskole ekskl. Regnbuen		57,9 mill			44,2 mill	102 mill	Paviljongene erstattes med nybygg (inkl. paviljong med lærerbearbeidsplasser). Ombygging for nytt personal- og administrasjonsareal og spesialrom. Oppussing av klasserom.
	Lande barneskole					7,5 mill	7 mill	Oppgradering/oppussing av eldre bygningsmasse. Dersom en ev. utbygging av dobbeltspor på jernbanen gir større innvirkninger på arealet inne og ute bør det vurderes om skolen skal få en ny lokalisering.
	Sandesundveien nye barneskole						-	Ny skole. Ingen tiltak.
	Kruseløkka ungdomsskole		40,4 mill			15,0 mill	55 mill	Nytt idrettsbygg/hall. Eksisterende gymsalbyggsaneres. Oppussing i store deler av bygget.
Sum	251 mill	264 mill	90 mill	55 mill	181 mill	-	841 mill	

6.9 Konsept 1a – 18 grunnskoler.

Strukturkonsept 1a og 1b har som hovedmål å gjøre skolene i Sarpsborg kommune mer enhetlige og like i størrelse. Dette oppnås ved å avslutte driften på de minste skolestedene/skolene, samt å justere inntaksområdene mellom to skoler. Vurderinger i kapittel 5 er lagt til grunn.

I strukturkonsept 1a reduseres antall skolesteder ved at elevene ved Ullerøy barneskole overføres til Hornnes barneskole og elevene ved Navestad barneskole overføres til Hafslund barneskole.

I tillegg justeres inntaksgrensene mellom Hannestad barneskole og Alvimhaugen barneskole.

Bygningsmessige tiltak er i stor grad de samme som i konsept 0, med noen unntak (se kap. 6.9.2).

Sone	Strukturkonsept 1a - 18 grunnskoler	Elevtall 2014/15	Kapasitet 100%	Kapasitet 90%	Dimensjonerende elevtall
Vest	Grålum barneskole	381	428	385	500
	Hannestad barneskole -10% av elevene	272	367	330	325
	Tindlund barneskole	394	461	415	450
	Grålum ungdomsskole	352	400	360	370
	Tindlund ungdomsskole	296	317	285	360
Sum Vest		1695	1973	1775	2005
Øst	Borgen barneskole	300	436	392	410
	Hafslund barneskole inkl. Navestad	467	492	443	445
	Hafslundsøy barneskole	255	348	313	260
	Hornnes barneskole inkl. Ullerøy	295	336	302	275
	Sandbakken barne- og ungdomsskole	614	731	658	600
	Varteig barne- og ungdomsskole	428	564	508	420
	Hafslund ungdomsskole	354	431	388	400
	Navestad barneskole				
	Ullerøy barneskole				
Sum Øst		2713	3338	3004	2810
Sentrum	Alvimhaugen skole + 10 % Hannestad	158	208	187	185
	Jelsnes barneskole	62	86	77	50
	Kurland barneskole	463	567	510	550
	Lande barneskole	497	587	528	500
	Sandesundveien nye barneskole	389	500	450	530
	Kruseløkka ungdomsskole	533	589	530	560
Sum Sentrum		2102	2537	2282	2375
Hele kommunen		6510	7848	7061	7190

6.9.1 Strukturkonsekvenser

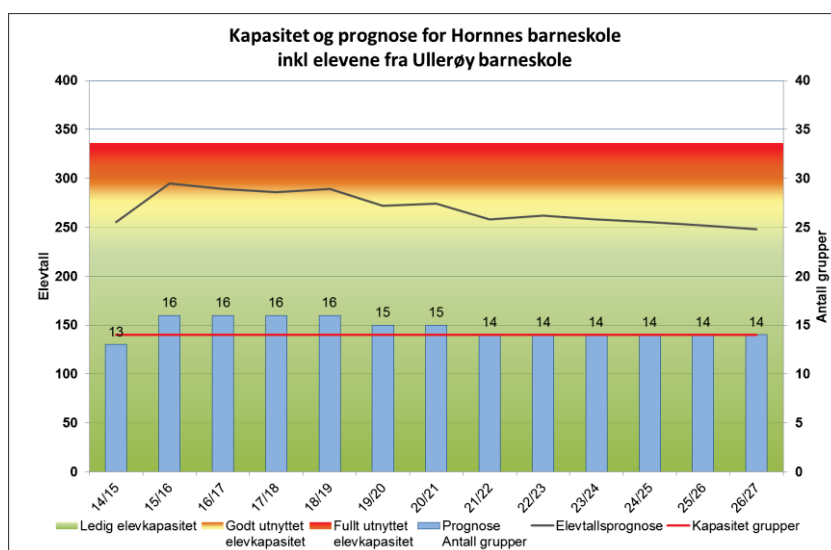
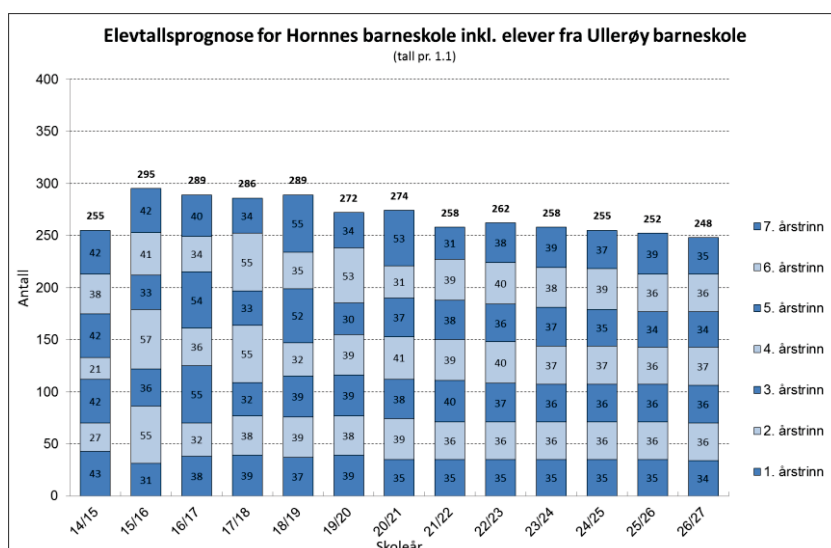
6.9.1.1 Relokalisering av Tindlund barneskole eller Tindlund ungdomsskole

Se tekst og figurer under strukturkonsept 0.

6.9.1.2 Nedleggning av Ullerøy barneskole og overflytting av elevene til Hornnes barneskole

Ullerøy barneskole legges ned og elevene overføres til Hornnes barneskole. Skolene er pr i dag slått sammen til en enhet med felles ledelse.

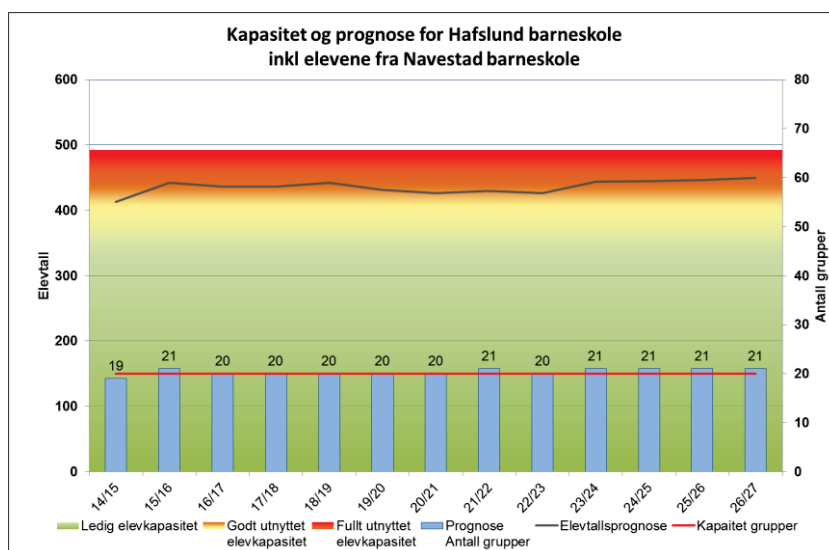
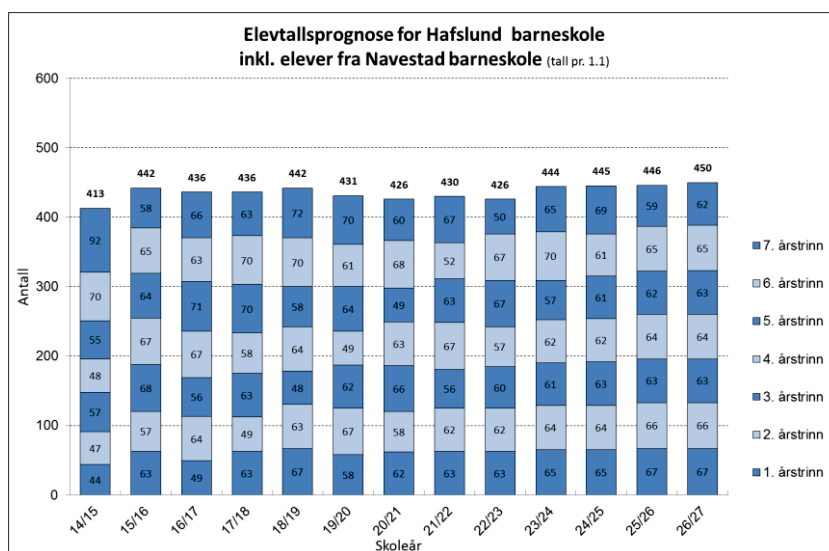
Figurene nedenfor viser at Hornnes barneskole har kapasitet til å ta imot Ullerøy-elevene. Den nederste figuren angir at skolen vil få for mange klasser i forhold til antall klasserom. Dette kommer av at klassesdelingstallet på Hornnes barneskole beregningsmessig er satt til 24 elever, og med de årskull tallene som er i prognosen vil enkelte årskull deles i tre. Hornnes barneskole har klasserom av ulik størrelse og vil kunne ha noen klasser med flere enn 24 elever. Skolen vil dermed ha kapasitet til å ta imot Ullerøy-elevene alt fra kommende skoleår.

6.9.1.3 Nedleggning av Navestad barneskole og overflytting av elevene til Hafslund barneskole

Navestad barneskole legges ned og elevene overføres til Hafslund barneskole. Skolene er pr i dag slått sammen til en enhet under felles ledelse.

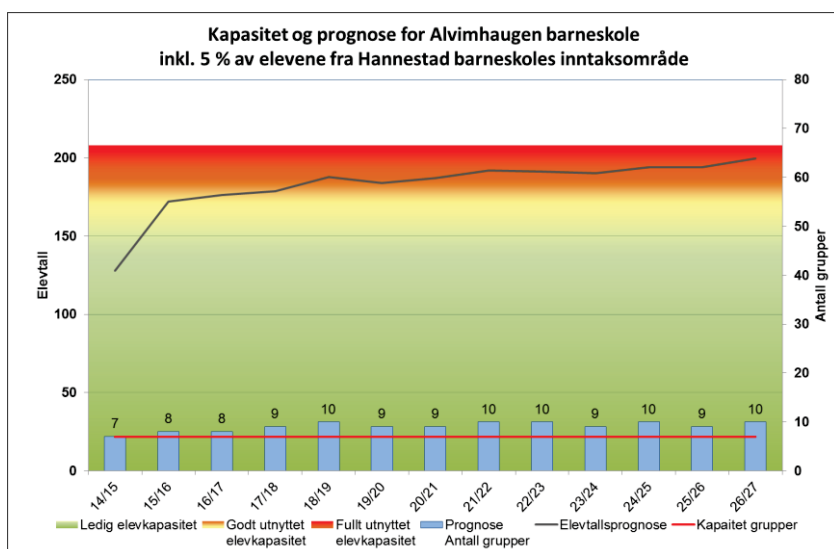
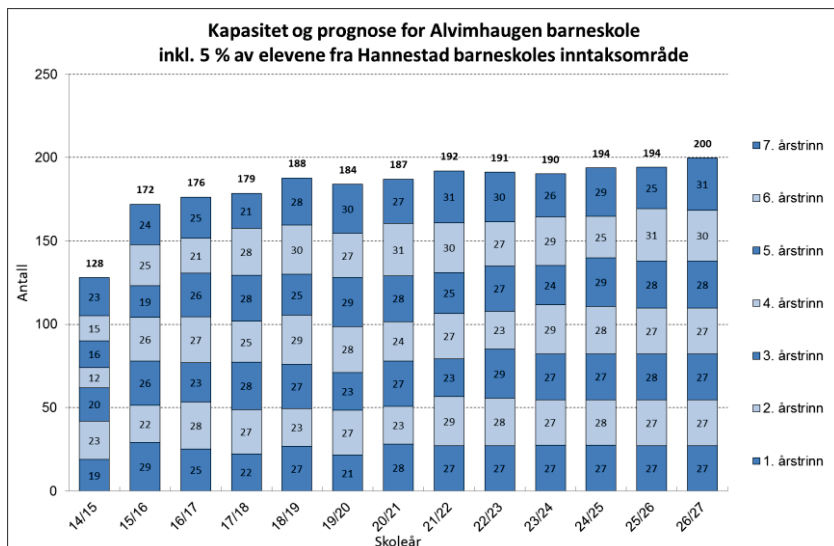
Figurene nedenfor viser at Hafslund barneskole har kapasitet til å ta imot Navestad-elevene alt fra kommende skoleår.

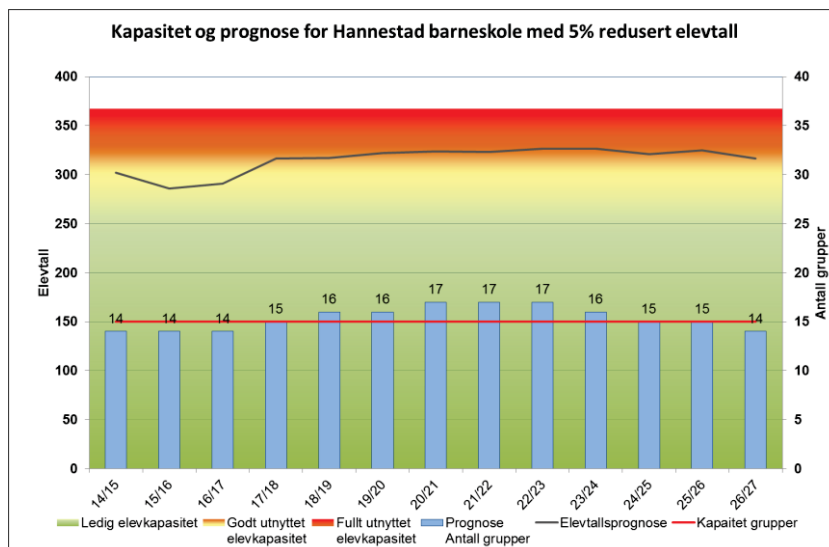
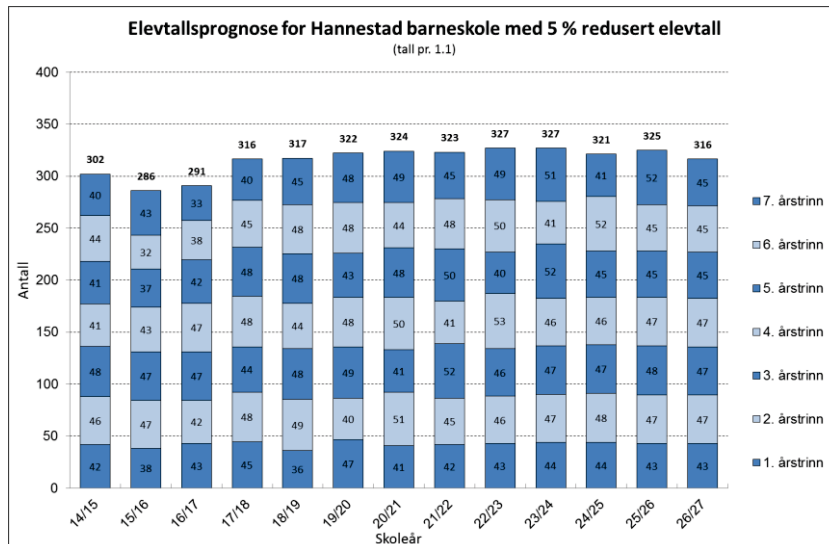
6.9.1.4 Inntaksgrensejustering mellom Alvimhaugen barneskole og Hannestad barneskole

Det foreslås å justere inntaksområdene mellom de to skolene, slik at 5 % av elevene på Hannestad barneskole overføres til Alvimhaugen barneskole. Bakgrunnen for dette forslaget er et ønske om å øke elevtallet på Alvimhaugen barneskole. Den ledige kapasiteten Alvimhaugen barneskole har i dag blir utnyttet, samt skolen kan få ekstra kapasitet dersom den overtar det som i dag er barnehagearealer. Med denne justeringen unngår man også utbygging på Hannestad barneskole.

Figurene nedenfor viser at Alvimhaugen barneskole med denne justeringen vil få et elevtall som ligger opp mot maksimal kapasitet i slutten av planperioden. Skolen er også ventet å få noen flere grupper enn den har rom til. Dette kommer av klassesdelingstallet på Alvimhaugen barneskole er satt til 28 elever, og noen av gruppene ligger rundt 30 elever. Trolig vil Alvimhaugen skole ha rom til å kunne håndtere noen grupper med rundt 30 elever. I tillegg skal den kommunale barnehagen på Alvimhaugen legges ned når ny barnehage i sentrum står klar. Skolen kan da overta disse arealene og ha kapasitet til å ta imot de ekstra elevene. En gradvis innfasing av elever fra Hannestad barneskole sitt inntaksområde kan trolig skje allerede fra neste skoleår og vil bidra til en bedre utnyttelse av kapasiteten og de gode lokalitetene på Alvimhaugen barneskole.

Figurene for Hannestad barneskole viser at med 5 % færre elever, vil man kunne unngå en utbygging på denne skolen, samtidig som kapasiteten utnyttes godt. Figuren viser noen klasser for mye ift. kapasitet, men i realiteten vil skolen kunne håndtere noen klasser med mer enn 24 elever, og klassetallet vil derfor trolig bli lavere enn figuren angir.

6.9.2 Bygningmessige tiltak og investeringskonsekvenser

Tabellen nedenfor oppsummerer de bygningmessige tiltakene som er vurdert som nødvendige for at skolene skal ha nok kapasitet og en tilfredsstillende bygningmessig standard. Det er kun Hannestad barneskole, Hafslund barneskole og Alvimhaugen barneskole som har endringer sammenlignet med konsept 0.

Beregningsgrunnlag og mer detaljerte arealoversikter for tiltakene er å finne i vedlegg 4 Økonomi.

Opsummeringstabell investering	Kapasitetsutvidelse			Oppussing/ rehabilitering/ ombygging			Sum	Beskrivelse av bygningsmessige tiltak	
	2015-2018	2019-2022	2023-2026	2015-2018	2019-2022	2023-2026			
Konsept 1A - 18 grunnskoler									
Vest	Grålum barneskole	64,8 mill		51,6 mill			116 mill	Rive dårligste del av klasseromfløy 1. Ombygging/rehabilitering av resten av eksisterende bygg. Tilbygg for å oppfylle arealnorm iht. dimensjonerende elevtall.	
	Hannestad barneskole				3,6 mill		4 mill	Noe oppussing/oppgradering av eksisterende bygg (ikke utvidelse som i strukturkonsept 0).	
	Tindlund barneskole		70,3 mill		29,4 mill		100 mill	Enten: Paviljonger erstattes. Toalettanlegg saneres. Nybygg for å oppfylle arealnormen iht. dimensjonerende elevtall og ombygging av eksisterende hovedbygg. Eller: Ny skole på nytt sted inkl. idrettsareal.	
	Grålum ungdomsskole						-	- Ny skole. Ingen tiltak.	
	Tindlund ungdomsskole	177,5 mill					178 mill	Enten: Ny skole på nytt sted, inkl. idrettsareal. Eller: Skolen beholdes på samme tomt. Ombygging av barneskolebygget (dersom dette er i best stand av de skolene) og tilbygg for å oppfylle arealnormen.	
	Borgen barneskole		73,4 mill				73 mill	Utvidelse for å oppfylle arealnorm iht. dimensjonerende elevtall, samt ombygging/oppgradering av hovedbygg.	
	Hafslund barneskole		22,1 mill				22 mill	Utvidelse iht. arealnorm og ekstra gymsal.	
	Navestad barneskole						-	-	
	Hafslundsøy barneskole			25,4 mill		9,0 mill		34 mill	Paviljongen erstattes og skolen får en mindre utbygging for å oppfylle arealnorm iht. dimensjonerende elevtall. Oppussing.
	Hornes barneskole		8,6 mill			6,0 mill		15 mill	Paviljongen erstattes. Oppussing.
Øst	Ullerøy barneskole						-	-	
	Sandbakken barne- og ungdomsskole				56,4 mill		56 mill	Ombygging/rehabilitering i store deler av barneskole delen, samt oppussing av spesialrom og gymsal/garderobes i ungdomsskole delen.	
	Varteig barne- og ungdomsskole				8,6 mill		17 mill	Paviljong erstattes. Oppussing av klasserom i barneskole delen. Nye elevtoaletter i barneskole delen.	
	Hafslund ungdomsskole		13,1 mill				13 mill	Tilbygg med ekstra gymsal.	
	Alvimhaugen barneskole						10 mill	Ombygging av bamehagearealene for å øke kapasiteten på skolen.	
	Jelsnes barneskole			21,2 mill	2,4 mill		24 mill	Lærerarbeidsplassene og fuktskade utbedres og noe oppussing i eksisterende bygg i første del av perioden. Utvidelse iht. arealnorm mot slutten av planperioden.	
	Kurland barneskole ekskl- Regnbuen		57,9 mill			44,2 mill	102 mill	Paviljongene erstattes med nybygg (inkl. paviljong med lærerarbeidsplasser). Ombygging for nytt personal- og administrasjonsareal og spesialrom. Oppussing av klasserom.	
	Lande barneskole					7,5 mill	7 mill	Oppgradering/oppussing av eldre bygningsmasse. Dersom en ev. utbygging av dobbeltspor på jernbanen gir større innvirkninger på arealet inne og ute bør det vurderes om skolen skal få en ny lokalisering.	
	Sandesundveien nye barneskole						-	- Ny skole. Ingen tiltak.	
	Kruseløkka ungdomsskole		40,4 mill			15,0 mill	55 mill	Nytt idrettsbygg/hall. Eksisterende gymnasbygg saneres. Oppussing i store deler av bygget.	
Sum	242 mill	286 mill	55 mill	54 mill	189 mill	-	827 mill		

6.9.3 Driftskonsekvenser

Sammenlignet med strukturkonsept 0 gir strukturkonsept 1a en modellert årlig innsparing på 9 mill. kr når tiltakene er fullt ut gjennomført ved planperiodens slutt. Totalt er de samlede aggregerte driftsutgiftene for alle år i planperioden 76 mill. lavere enn i konsept 0.

Innsparingen kommer i hovedsak fra reduksjon i antall klasser som følge av nedlegging av Ullerøy barneskole og Navestad barneskole. Det er beregnet en årlig reduksjon på 4-5 klasser som følge av denne strukturendringen, sammenlignet med strukturkonsept 0. I tillegg kan justeringen av inntaksområdene mellom Hannestad barneskole og Alvimhaugen barneskole gi en årlig reduksjon på 1-3 klasser, sammenlignet med strukturkonsept 0.

6.10 Konsept 1b – 17 grunnskole

Strukturkonsept 1a og 1b har som hovedmål å gjøre skolene i Sarpsborg kommune mer enhetlige og like i størrelse. Vurderinger i kapittel 5 er lagt til grunn. Dette oppnås ved å avslutte driften på de minste skolestedene/skolene, samt å justere inntaksområdene mellom to skoler. I tillegg til tiltakene i strukturkonsept 1a, avsluttes også driften på Jelsnes barneskole i strukturkonsept 1b, og elevene overføres til Grålum barneskole.

Bygningsmessige tiltak er i stor grad de samme som i konsept 0, med noen unntak.

Sone	Strukturkonsept 1b - 17 grunnskoler	Elevtall 2014/15	Kapasitet 100%	Kapasitet 90%	Dimensjonerende elevtall
Vest	Grålum barneskole	443	428	385	500
	Hannestad barneskole -10% av elevene	272	367	330	325
	Tindlund barneskole	394	461	415	450
	Grålum ungdomsskole	352	400	360	370
	Tindlund ungdomsskole	296	317	285	360
Sum Vest		1757	1973	1775	2005
Øst	Borgen barneskole	300	436	392	410
	Hafslund barneskole inkl. Navestad	467	492	443	445
	Hafslundsøy barneskole	255	348	313	260
	Hornnes barneskole inkl. Ullerøy	295	336	302	275
	Sandbakken barne- og ungdomsskole	614	731	658	600
	Varteig barne- og ungdomsskole	428	564	508	420
	Hafslund ungdomsskole	354	431	388	400
	Ullerøy barneskole				
	Navestad barneskole				
Sum Øst		2713	3338	3004	2810
Sentrum	Alvimhaugen skole + 10 % Hannestad	158	208	187	185
	Kurland barneskole inkl. Jelsnes	463	567	510	600
	Lande barneskole	497	587	528	500
	Sandesundveien nye barneskole	389	500	450	530
	Kruseløkka ungdomsskole	533	589	530	560
	Jelsnes barneskole				
Sum Sentrum		2040	2451	2205	2375
Hele kommunen		6510	7762	6984	7190

6.10.1 Strukturkonsekvenser

6.10.1.1 Relokalisering av Tindlund barneskole eller Tindlund ungdomsskole

Se tekst og figurer under strukturkonsept 0.

6.10.1.2 Nedlegging av Ullerøy barneskole og overflytting av elevene til Hornnes barneskole

Se tekst og figurer under strukturkonsept 1a.

6.10.1.3 Nedlegging av Navestad barneskole og overflytting av elevene til Hafslund barneskole

Se tekst og figurer under strukturkonsept 1a.

6.10.1.4 Inntaksgrensejustering mellom Alvimhaugen barneskole og Hannestad barneskole

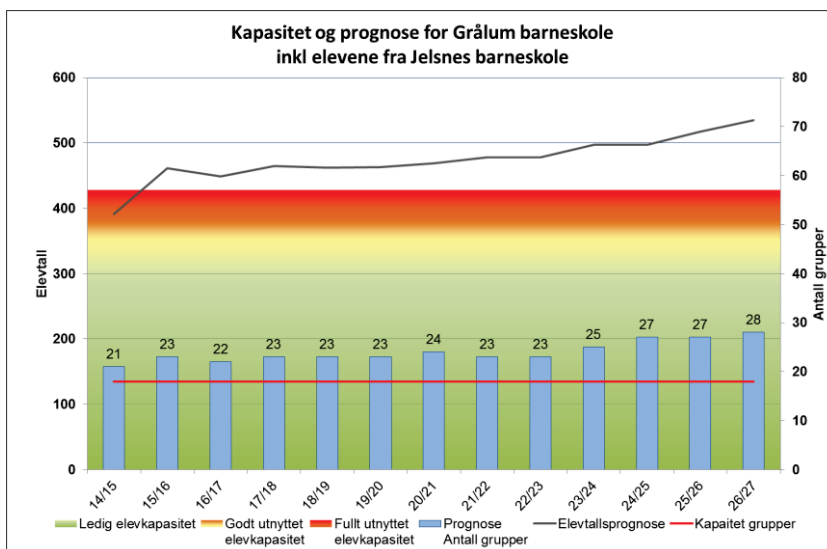
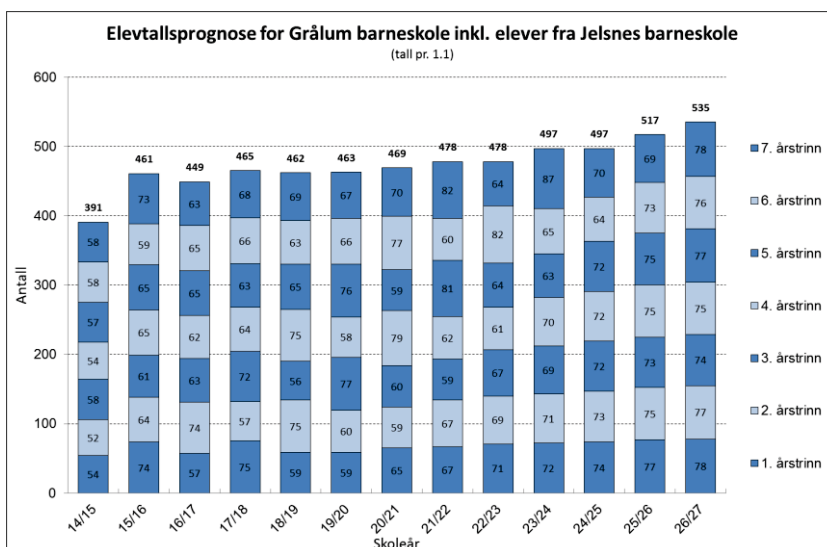
Se tekst og figurer under strukturkonsept 1a.

6.10.1.5 Nedleggning av Jelsnes barneskole og overflytting av elevene til Grålum barneskole

Jelsnes barneskole legges ned og elevene overføres til Grålum barneskole.

Det er ikke stor forskjell i avstanden fra Jelsnes barneskole til Kurland barneskole og fra Jelsnes til Grålum barneskole. Elevene er foreslått overført til Grålum barneskole, da denne skolen uansett må bygges ut, samt at elevene fra Jelsnes i dag går på Grålum ungdomsskole.

Figurene nedenfor viser at Grålum barneskole vil trenge utbygging før den kan ta imot elevene fra Jelsnes. Elevene må ikke overflyttes før kapasiteten på Grålum barneskole har blitt bygget ut (enten permanent eller med paviljonger).

6.10.2 Bygningmessige tiltak og investeringskonsekvenser

Tabellen nedenfor oppsummerer de bygningmessige tiltakene som er vurdert som nødvendige for at skolene skal ha nok kapasitet og en tilfredsstillende bygningmessig standard. Det er kun Grålum barneskole, Hannestad barneskole, Hafslund barneskole og Alvimhaugen barneskole som har endringer sammenlignet med konsept 0. Beregningsgrunnlag og mer detaljerte arealoversikter for tiltakene er å finne i vedlegg 4 Økonomi.

Opsummeringsstabell investering	Kapasitetsutvidelse			Oppussing/ rehabilitering/ ombygging			Sum	Beskrivelse av bygningsmessige tiltak
	2015-2018	2019-2022	2023-2026	2015-2018	2019-2022	2023-2026		
Konsept 1B - 17 grunnskoler								
Vest	80,9 mill			51,6 mill			132 mill	Elevene fra Jelsnes overføres til Grålum B. Rive dårligste del av klasseromfløy 1. Ombygging av resten av eksisterende bygg. Tilbygg for å oppfylle arealnorm iht. dimensjonerende elevtall.
Grålum barneskole							4 mill	Noe oppussing/oppgradering av eksisterende bygg (ikke utvidelse som i strukturkonsept 0).
Hannestad barneskole					3,6 mill		100 mill	Enten: Paviljonger erstattes. Toalettanlegg saneres. Nybygg for å oppfylle arealnormen iht. dimensjonerende elevtall og ombygging av eksisterende hovedbygg. Eller: Ny skole på nytt sted inkl. idrettsareal.
Tindlund barneskole		70,3 mill			29,4 mill		-	Ny skole. Ingen tiltak.
Grålum ungdomsskole							178 mill	Enten: Ny skole på nytt sted, inkl. idrettsareal. Eller: Skolen beholdes på samme tomt. Ombygging av barneskolebygget (dersom dette er i best stand av de to skolene) og tilbygg for å oppfylle arealnormen.
Tindlund ungdomsskole	177,5 mill						73 mill	Utvidelse for å oppfylle arealnorm iht. dimensjonerende elevtall, samt ombygging/oppgradering av hovedbygg.
Borgen barneskole		73,4 mill					22 mill	Utvidelse iht. arealnorm og ekstra gymsal.
Hafsland barneskole		22,1 mill					-	
Navestad barneskole							34 mill	Paviljongen erstattes og skolen får en mindre utbygging for å oppfylle arealnorm iht. dimensjonerende elevtall. Oppussing.
Hafslandsøy barneskole			25,4 mill		9,0 mill		15 mill	Paviljongen erstattes. Oppussing.
Hornnes barneskole		8,6 mill			6,0 mill		-	
Ullerøy barneskole							56 mill	Ombygging/rehabilitering i store deler av barneskoleledelen, samt oppussing av spesialrom og gymsal/garderobes i ungdomsskoleledelen.
Sandbakken barne- og ungdomsskole					56,4 mill		17 mill	Paviljong erstattes. Oppussing av klasserom i barneskoleledelen. Nye elevtoaletter i barneskoleledelen.
Varteig barne- og ungdomsskole			8,6 mill		8,6 mill		13 mill	Tilbygg med ekstra gymsal.
Hafsland ungdomsskole		13,1 mill					10 mill	Ombygging av barnehagearealene for å øke kapasiteten på skolen.
Alvimhaugen barneskole					9,6 mill		-	
Jelsnes barneskole							102 mill	Paviljongene erstattes med nybygg (inkl. paviljong med lærerarbeidsplasser). Ombygging for nytt personal- og administrasjonsareal og spesialrom. Oppussing av klasserom.
Kurland barneskole ekskl. Regnbuen		57,9 mill			44,2 mill		7 mill	Oppgradering/oppussing av eldre bygningsmasse. Dersom en ev. utbygging av dobbeltspor på jernbanen gir større innvirkninger på arealet inne og ute bør det vurderes om skolen skal få en ny lokalisering.
Lande barneskole					7,5 mill		-	Ny skole. Ingen tiltak.
Sandesundveien nye barneskole							55 mill	Nytt idrettsbygg/hall. Eksisterende gymstalsbygg saneres. Oppussing i store deler av bygget.
Kruseløkk ungdomsskole		40,4 mill			15,0 mill		819 mill	
Sum	258 mill	286 mill	34 mill	52 mill	189 mill	-		

6.10.3 Driftsmessige konsekvenser

Sammenlignet med strukturkonsept 0 gir strukturkonsept 1b en modellert årlig innsparing på 12 mill. kr når tiltakene er fullt ut gjennomført ved planperiodens slutt. Totalt er de samlede aggregerte driftsutgiftene for alle år i planperioden 94 mill lavere enn i konsept 0.

Innsparingen kommer i hovedsak fra reduksjon i antall klasser som følge av nedlegging av Ullerøy barneskole, Navestad barneskole og Jelsnes barneskole. Nedlegging av Jelsnes er beregnet å gi en årlig reduksjon på 2-3 klasser, sammenlignet med strukturkonsept 0. I tillegg kan justeringen av inntaksområdene mellom Hannestad barneskole og Alvimhaugen barneskole gi en årlig reduksjon på 1-3 klasser, sammenlignet med strukturkonsept 0.

6.11 Konsept 2 – 16 grunnskoler

Strukturkonsept 2 bygger på strukturkonsept 1b, men i dette konseptet gjøres det noen større strukturtiltak og en ny 1-10 kombinertskole etableres.

I strukturkonsept 2 reduseres antall skoler ved at elevene ved Ullerøy barneskole overføres til Hornnes barneskole, elevene ved Navestad barneskole og Hafslundsøy barneskole overføres til Hafslund barneskole og elevene på Jelsnes barneskole overføres til Grålum barneskole. Borgen barneskole og Hafslund ungdomsskole foreslås slått sammen til en ny kombinertskole, lokalisert i undervisningslokaler i nærheten av Borgen barneskole. I tillegg justeres inntaksgrensene mellom Hannestad barneskole og Alvimhaugen barneskole.

Bygningmessige tiltak er i stor grad de samme som i konsept 0, med noen unntak.

Sone	Strukturkonsept 2 - 16 grunnskoler	Elevtall 2014/15	Kapasitet 100%	Kapasitet 90%	Dimensjonerende elevtall
Vest	Grålum barneskole	443	428	385	500
	Hannestad barneskole -10% av elevene	272	367	330	325
	Tindlund barneskole	394	461	415	450
	Grålum ungdomsskole	352	400	360	370
	Tindlund ungdomsskole	296	317	285	360
Sum Vest		1757	1973	1775	2005
Øst	Hafslund B inkl. Navestad og Hafslundøy	722	492	443	705
	Hornnes barneskole inkl. Ullerøy	295	336	302	275
	Sandbakken barne- og ungdomsskole	614	731	658	600
	Varteig barne- og ungdomsskole	428	564	508	420
	Ny kombinertskole (Borgen + Hafslund U)	654	950	855	810
	Borgen barneskole				
	Hafslund ungdomsskole				
	Navestad barneskole				
	Hafslundsøy barneskole				
	Ullerøy barneskole				
Sum Øst		2713	3073	2766	2810
Sentrum	Alvimhaugen skole + 10 % Hannestad	158	208	187	185
	Kurland barneskole inkl. Jelsnes	463	567	510	600
	Lande barneskole	497	587	528	500
	Sandesundveien nye barneskole	389	500	450	530
	Kruseløkka ungdomsskole	533	589	530	560
	Jelsnes barneskole				
Sum Sentrum		2040,2	2451	2205	2375
Hele kommunen		6510	7497	6746	7190

6.11.1 Strukturkonsekvenser

6.11.1.1 Relokalisering av Tindlund barneskole eller Tindlund ungdomsskole

Se tekst og figurer under strukturkonsept 0.

6.11.1.2 Nedlegging av Ullerøy barneskole og overflytting av elevene til Hornnes barneskole

Se tekst og figurer under strukturkonsept 1a.

6.11.1.3 Nedlegging av Navestad barneskole og overflytting av elevene til Hafslund barneskole

Se tekst og figurer under strukturkonsept 1a.

6.11.1.4 Inntaksgrensejustering mellom Alvimhaugen barneskole og Hannestad barneskole

Se tekst og figurer under strukturkonsept 1a.

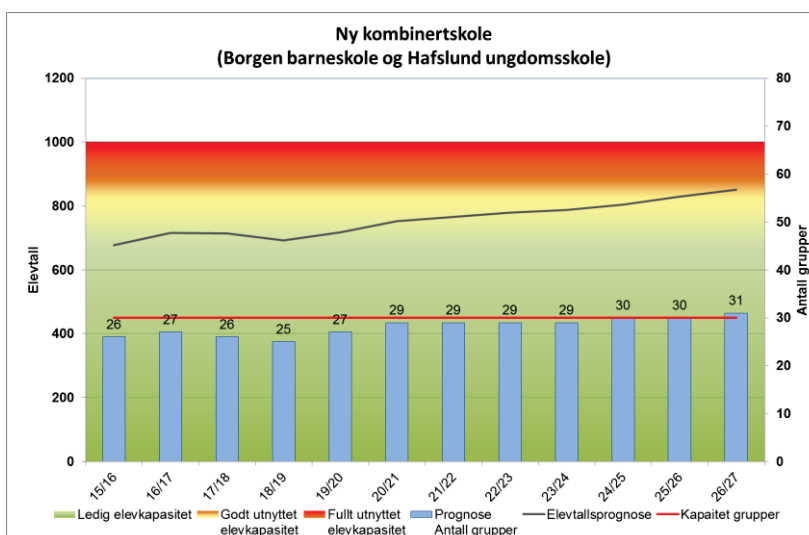
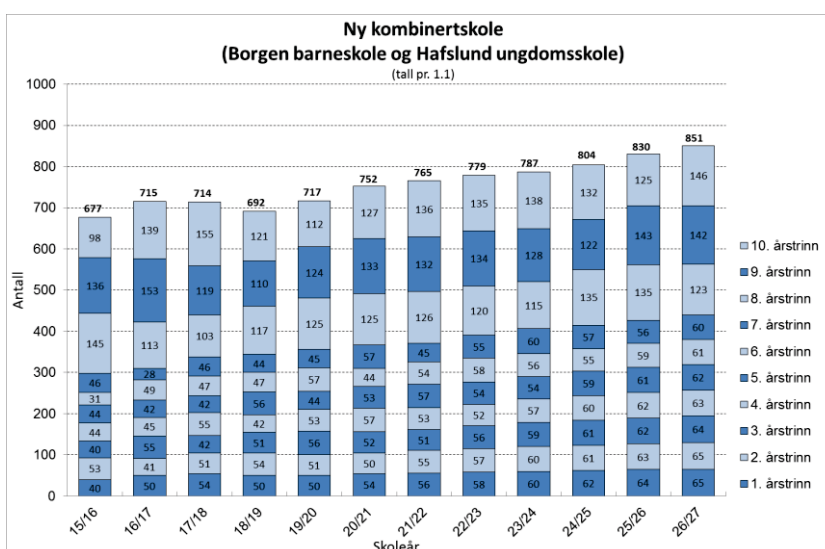
6.11.1.5 Nedlegging av Jelsnes barneskole og overflytting av elevene til Grålum barneskole

Se tekst og figurer under strukturkonsept 1b.

6.11.1.6 Ny kombinertskole – Hafslund ungdomsskole og Borgen barneskole

Det foreslås å etablere en ny kombinertskole bestående av elevene fra Borgen barneskole og Hafslund ungdomsskole. Skolen kan etableres i undervisningslokaler i nærheten av Borgen barneskole. Grunnen til at en kombinertskole foreslås, på tross av at det som hovedregel ikke skulle etableres flere kombinertskoler, er at en relokalisering av de to skolene til samme bygg vil gjøre det unaturlig og trolig upraktisk å fortsette som to enheter. Det er lagt til grunn at ungdomsskoledelen vil ha samme inntaksområde som Hafslund U har i dag.

Figurene nedenfor viser forventet elevtall på den nye kombinertskolen. Foreslått elevkapasitet i figuren er utledet fra elevtallsprognosen, og ligger høyere enn dimensjonerende elevtall på 810 elever.

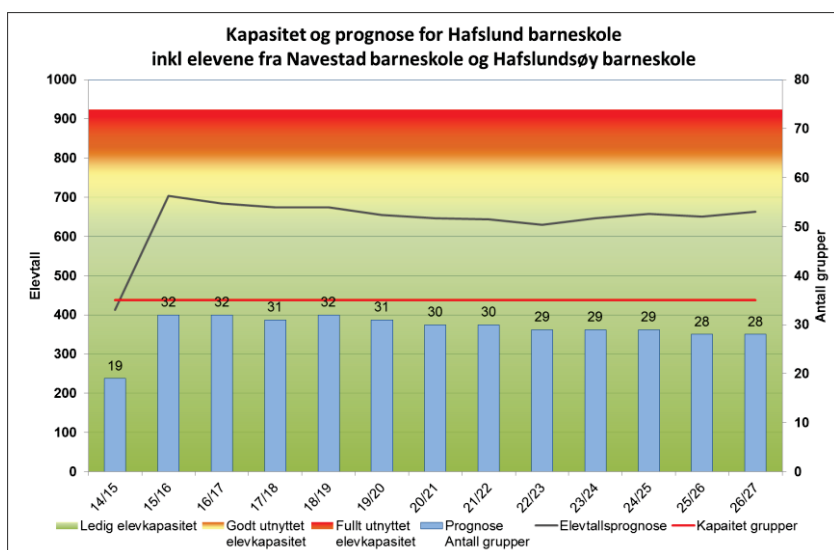
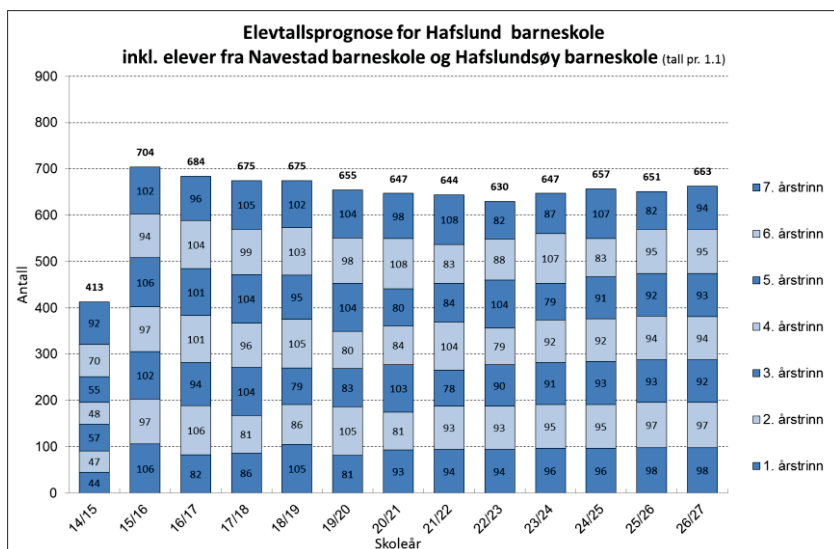
6.11.1.7 Nedlegging av Hafslundsøy barneskole og Navestad barneskole, og overflytting av elevene til en ny Hafslund barneskole i begge eksisterende skoleanlegg på Hafslund

I strukturkonsept 2 foreslås det at både Navestad barneskole og Hafslundsøy barneskole blir lagt ned og elevene overført til Hafslund barneskole.

Hafslund barneskole overtar bygget til Hafslund ungdomsskole og skolen vil driftes i disse to byggene. Kapasiteten på Hafslund barneskole økes dermed kraftig. Hafslund ungdomsskole flyttes til en ny kombinertskole nær Borgen barneskole. Disse endringene kan sammenfalle i tid.

Det foreslås ikke noen sammenbygging av de to eksisterende skoleanleggene. En barneskole på denne størrelsen kan gjerne være noe spredt bygningsmessig for å dele elevene mer opp og ha flere mindre «skoler i skolen».

Figurene nedenfor viser at Hafslund barneskole vil ha god kapasitet til å ta imot både elevene fra Navestad barneskole og fra Hafslundsøy barneskole.

6.11.2 Bygningsmessige tiltak og investeringskonsekvenser

Tabellen nedenfor oppsummerer de bygningsmessige tiltakene som er vurdert som nødvendige for at skolene skal ha nok kapasitet og en tilfredsstillende bygningsmessig standard. Det er endringer på de overnevnte skoler sammenlignet med konsept 0. Beregningsgrunnlag og mer detaljerte arealoversikter for tiltakene er å finne i vedlegg 4 Økonomi.

Opsummeringstabell investering prioritert	Kapasitetsutvidelse			Oppussing/ rehabilitering/ ombygging			Sum	Beskrivelse av bygningsmessige tiltak
	2015-2018	2019-2022	2023-2026	2015-2018	2019-2022	2023-2026		
Konsept 2- 16 grunnskoler								
Grålum barneskole	80,9 mill			51,6 mill			132 mill	Elevene fra Jelsnes overføres til Grålum B. Rive dårligste del av klasseromfløy 1. Ombygging av resten av eksisterende bygg. Tilbygg for å oppfylle arealnorm iht. dimensjonerende elevtall.
Hannestad barneskole					3,6 mill		4 mill	Noe oppussing/oppgradering av eksisterende bygg (ikke utvidelse som i strukturkonsept 0).
Tindlund barneskole		70,3 mill			29,4 mill		100 mill	Enten: Paviljonger erstattes. Toalettanlegg saneres. Nybygg for å oppfylle arealnormen iht. dimensjonerende elevtall og ombygging av eksisterende hovedbygg. Eller: Ny skole på nytt sted inkl. idrettsareal.
Grålum ungdomsskole							-	Ny skole. Ingen tiltak.
Tindlund ungdomsskole	177,5 mill						178 mill	Enten: Ny skole på nytt sted, inkl. idrettsareal. Eller: Skolen beholdes på samme tomt. Ombygging av barneskolebygget (dersom dette er i best stand av de skolene) og tilbygg for å oppfylle arealnormen.
Hafslund barneskole							-	Utvidelse for å oppfylle arealnorm iht. dimensjonerende elevtall, samt ombygging/oppgradering av hovedbygg.
Navestad barneskole							-	
Hafslundsøy barneskole							-	
Hornnes barneskole		8,6 mill			6,0 mill		15 mill	Paviljongen erstattes. Oppussing.
Ullerøy barneskole							-	
Sandrakken barne- og ungdomsskole					56,4 mill		56 mill	Ombygging/rehabilitering i store deler av barneskole delen, samt oppussing av spesialrom og gymsal/garderobes i ungdomsskole delen.
Varteig barne- og ungdomsskole			8,6 mill		8,6 mill		17 mill	Paviljong erstattes. Oppussing av klasserom i barneskole delen. Nye elevtoaletter i barneskole delen.
Ny Borgen/Hafslund U 1-10-skole		91,0 mill			49,4 mill		140 mill	Etablere en ny kombinertskole i tilgjengelige arealer i nærheten av Borgen barneskole. Ombygging/oppussing av en del av disse arealene.
Hafslund ungdomsskole							-	
Alvimhaugen barneskole					9,6 mill		10 mill	Ombygging av barnehagearealene for å øke kapasiteten på skolen.
Jelsnes barneskole							-	
Kurland barneskole ekskl.- Regnbuen		57,9 mill			44,2 mill		102 mill	Paviljongene erstattes med nybygg (inkl. paviljong med lærerarbeidsplasser). Ombygging for nytt personal- og administrasjonsareal og spesialrom. Oppussing av klasserom.
Lande barneskole					7,5 mill		7 mill	Oppgradering/oppussing av eldre bygningsmasse. Dersom en ev. utbygging av dobbeltspor på jernbanen gir større innvirkninger på arealet inne og ute bør det vurderes om skolen skal få en ny lokalisering.
Sandesundveien nye barneskole							-	Ny skole. Ingen tiltak.
Kruseløkka ungdomsskole		40,4 mill			15,0 mill		55 mill	Nytt idrettsbygg/hall. Eksisterende gymsalbygg saneres. Oppussing i store deler av bygget.
Sum	258 mill	268 mill	9 mill	52 mill	230 mill	-	816 mill	

6.11.3 Driftskonsekvenser

Sammenlignet med strukturkonsept 0 gir strukturkonsept 2 en modellert årlig innsparing på 20 mill. kr når tiltakene er fullt ut gjennomført ved planperiodens slutt. Totalt er de samlede aggregerte driftsutgiftene for alle år i planperioden 115 mill. lavere enn i konsept 0.

Innsparingen kommer i hovedsak fra reduksjon i antall klasser som følge av nedlegging av Ullerøy barneskole, Navestad barneskole, Hafslundsøy barneskole, Jelsnes barneskole og etablering av ny kombinertskole.

Den nye kombinerte skolen Borgen/Hafslund U gir også innsparinger, da lønnskostnader pr klasse er lavere på kombinertskoler er lavere enn gjennomsnittet for lønnskostnader til barnetrinn og ungdomstrinn samlet. Det er knyttet noe mer usikkerhet til denne kostnadskomponenten, da det er et snitt fra kun to skoler.

Nedlegging av Hafslundsøy barneskole er beregnet å gi en årlig reduksjon på 3-7 klasser, sammenlignet med strukturkonsept 0.

Justeringen av inntaksområdene mellom Hannestad barneskole og Alvimhaugen barneskole kan gi en årlig reduksjon på 1-3 klasser, sammenlignet med strukturkonsept 0.

6.12 Sammenligning av investeringskonsekvensene mellom konseptene

Tabellen nedenfor sammenligner investeringskonsekvensene mellom konseptene. Dette er grove, foreløpige kostnadsanslag. Alt i alt er det ikke store forskjeller i investeringsnivå mellom konseptene. Dette kommer av at de store og tunge bygningsmessige tiltakene ligger inne i alle konsepter – at utbyggingsbehovene er de samme uansett hvilket strukturalternativ som legges til grunn for fremtidig skolestruktur.

	Skole	Konsept 0 - Videreføring av dagens situasjon	Konsept 1A - 18 grunnskoler	Konsept 1B - 17 grunnskoler	Konsept 2- 16 grunnskoler
Vest	Grålum barneskole	116 mill	116 mill	132 mill	132 mill
	Hannestad barneskole	12 mill	4 mill	4 mill	4 mill
	Tindlund barneskole	100 mill	100 mill	100 mill	100 mill
	Grålum ungdomsskole	-	-	-	-
	Tindlund ungdomsskole	178 mill	178 mill	178 mill	178 mill
Øst	Borgen barneskole	73 mill	73 mill	73 mill	
	Hafslund barneskole	-	22 mill	22 mill	-
	Navestad barneskole	24 mill	-	-	-
	Hafslundsøy barneskole	34 mill	34 mill	34 mill	-
	Hornnes barneskole	15 mill	15 mill	15 mill	15 mill
	Ullerøy barneskole	14 mill	-	-	-
	Sandbakken barne- og ungdomsskole	56 mill	56 mill	56 mill	56 mill
	Varteig barne- og ungdomsskole	17 mill	17 mill	17 mill	17 mill
	Hafslund ungdomsskole	13 mill	13 mill	13 mill	-
Ny kombinertskole (Borgen/Hafslund U)				140 mill	
Sentrum	Alvimhaugen barneskole	-	10 mill	10 mill	10 mill
	Jelsnes barneskole	24 mill	24 mill	-	-
	Kurland barneskole ekskl- Regnbuen	102 mill	102 mill	102 mill	102 mill
	Lande barneskole	7 mill	7 mill	7 mill	7 mill
	Sandesundveien nye barneskole	-	-	-	-
	Kruseløkka ungdomsskole	55 mill	55 mill	55 mill	55 mill
	Sum	841 mill	827 mill	819 mill	816 mill

Tabellen under viser samlet areal som er lagt inn til oppussing, rehabilitering/ombygging og nybygg. Tallene viser at det relativt liten forskjell i omfanget på tiltakene også i areal.

	Oppussing (NTA)	Rehab./ ombygging (NTA)	Nybygg (NTA)
Konsept 0	9 916	9 048	12 300
Konsept 1a	9 566	9 430	12 022
Konsept 1b	9 166	9 430	11 910
Konsept 2	9 644	8 930	11 810

6.13 Sammenligning av driftskonsekvensene mellom konseptene

Tabellene under viser samlet modellert driftskostnad for hvert strukturkonsept når tiltakene er fullt ut gjennomført ved planperiodens slutt i 2026, samt differansen til konsept 0. For forklaring på de enkelte kostnadene, se kap.6.4. Grunnlagstabeller er å finne som vedlegg til planen.

Grunnlagstabellene viser også hvilke innsparinger det er beregnet for hvert år i planperioden, samt de totale aggregerte innsparingene.

- Lønnskostnadene er knyttet til antall grupper på hver av skolene hvert enkelt skoleår i planperioden. Antall grupper er beregnet ut fra delingstallet for skolen og elevtallsprognosen (se kap 4 Skolebeskrivelser og prognosevedlegg)
- Skysskostnad: Skyssnivå beskrevet i i kap 6.4 er lagt til grunn gjennom hele planperioden.
- FDV-kostnad: Skolenes netto-areal multiplisert med en brutto/netto-faktor på 1,4 legges til grunn. Endringer i FDV-kostnad grunnet endret skoleareal er lagt inn fra det året endringen er foreslått utført. For skolene med idrettshall er FDV-kostnader for disse ikke medregnet. Dette gjelder Borgen barneskole, Grålum barneskole, Grålum ungdomsskole, Tindlund barneskole og Tindlund ungdomsskole (de to første årene). På Grålum barneskole er skolens gymsal medregnet.
- Kapitalkostnad: Endringer i rente- og kapitalkostnader som følge av investering er lagt inn fra det året endringen er foreslått utført.

Tabeller: Samlet modellert driftskostnad for hvert strukturkonsept når tiltakene er fullt ut gjennomført ved planperiodens slutt i 2026:

Konsept 0 - Videreføring av dagens situasjon

Lønnskostnad pr år	477 mill
Skysskostnad pr år	12 mill
FDV-kostnad pr år	64 mill
Kapitalkostnader pr år	49 mill
Sum	602 mill
Årlig differanse til Konsept 0	

Konsept 1A - 18 grunnskoler

Lønnskostnad pr år	470 mill
Skysskostnad pr år	12 mill
FDV-kostnad pr år	63 mill
Kapitalkostnader pr år	48 mill
Sum	593 mill
Årlig differanse til Konsept 0	-9 mill

Konsept 1B - 17 grunnskoler

Lønnskostnad pr år	467 mill
Skysskostnad pr år	13 mill
FDV-kostnad pr år	62 mill
Kapitalkostnader pr år	48 mill
Sum	590 mill
Årlig differanse til Konsept 0	-12 mill

Konsept 2- 16 grunnskoler

Lønnskostnad pr år	455 mill
Skysskostnad pr år	18 mill
FDV-kostnad pr år	61 mill
Kapitalkostnader pr år	47 mill
Sum	582 mill
Årlig differanse til Konsept 0	-20 mill

Tabellene nedenfor viser samlet aggregert driftskostnad for alle år i planperioden, samt differansen til strukturkonsept 0:

Kostnadsoversikt for ulike konsepter, aggregert for hele planperioden

Konsept 0 - Videreføring av dagens situasjon

Sum	6 779 mill
Differanse til Konsept 0 i planperioden	

Konsept 1A - 18 grunnskoler

Sum	6 703 mill
Differanse til Konsept 0 i planperioden	-76 mill

Konsept 1B - 17 grunnskoler

Sum	6 686 mill
Differanse til Konsept 0 i planperioden	-94 mill

Konsept 2- 16 grunnskoler

Sum	6 664 mill
Differanse til Konsept 0 i planperioden	-115 mill

6.14 Vurdering og anbefaling

6.14.1 Oppsummerende vurdering

Strukturkonseptene som er vurdert er basert på de overordnede faglige vurderinger av hva som bør legges føringer for den framtidige skole- og tilbudsstrukturen i Sarpsborg, oppsummert i kap. 6.2:

- En skole- og tilbudsstruktur som samsvarer med **de langsiktige behovene** – og som sikrer gode fysiske rammer for ledelse og pedagogisk arbeid. Sørge for en planstyrt, langsiktig og økonomisk bærekraftig kapasitetsutbygging i tråd med kommunens økonomiske handlingsrom.
- Utnytte skoler med **ledig kapasitet** og som er gode fysiske læringsarena – for å begrense behovene for nybygg og nyinvesteringer.
- I størst mulig grad etablere grunnskoler **som rene barne- eller ungdomstrinn**. Ikke etablere nye 1-4-skoler.
- I størst mulig grad få **fulldelte grunnskoler**, som er **mellom 400 – 600 elever**. Dette er skolestørrelser som gir lite klassedeling (små klasser) og som samtidig gir robuste pedagogiske størrelser i elev- og fagmiljøet.
- Konseptene er foreslått med tanke på at fremtidig skole- og tilbudsstruktur må organiseres på en slik måte **at kostnad pr. elev reduseres** gjennom færre skoler, bedre utnytting av skoleanleggene, mer optimale inntaksområder og større elevmiljø.

På grunnlag av foregående analyser i plandokumentet, vurderes strukturkonsept 0 som minst egnet til å imøtekomme utfordringene i skolesektoren i Sarpsborg kommune i planperioden. Hovedgrunnen til dette er at investeringsbehovet i skolesektoren i planperioden er høyt, og det vil være behov for å bruke mer ressurser på kapitalkostnader knyttet til investering. Konsept 1a, 1b og 2 gir mer økonomisk effektiv drift.

Strukturkonsept 1a angir, sammenlignet med strukturkonsept 0, en årlig innsparing på omkring 9 millioner når tiltakene er gjennomført fullt ut i slutten av planperioden. Strukturkonsept 1b angir, sammenlignet med strukturkonsept 0, en årlig innsparing på omkring 12 millioner når tiltakene er gjennomført fullt ut i slutten av planperioden. Strukturendringene i konsept 1a og 1b vil kunne utføres i løpet av kort tid, og et av disse konseptene bør derfor legges til grunn for strukturendringer i første del av perioden. Strukturendringen nedlegging av Jelsnes barneskole i konsept 1b kan ikke realiseres før Grålum barneskole er utbygget (enten permanent eller med paviljonger).

Strukturkonsept 2 inneholder en del usikre momenter knyttet til den nye kombinerte skolen i sone øst. Avklaringer av om det er mulig å realisere tiltakene i dette konseptet må gjøres når Østfold fylkeskommune har gjort endelig vedtak om sin skolestruktur. Dette vil først skje i etterkant av at Kommunedelplan for skolekapasitet og skolestruktur i Sarpsborg kommune 2015-2026 er sendt på høring. Det er i utgangspunktet mulig å vedta strukturkonsept 2 på et noe senere tidspunkt, selv om man i første omgang går inn for konsept 1a eller 1b. Det er imidlertid viktig å merke seg at i konsept 2 er det ikke behov for de bygningsmessige tiltakene på Hafslund barneskole, Hafslundsøy barneskole, Hafslund ungdomsskole og Borgen barneskole som ligger inne i konsept 0, 1a og 1b. Disse tiltakene er ikke prioritert i første del av planperioden.

Det er også verdt å vurdere muligheter som kan ligge i en eventuell overtakelse av andre statlige/fylkeskommunale bygg som kan komme på markedet (f.eks. tidligere ingeniørhøyskolen). Slike bygg er ikke tatt med som premiss i planen, men kan undersøkes i de videre utredninger og konkretiseringer av tiltak.

6.14.2 **Anbefaling**

Som konklusjon for planarbeidet anbefales det at det arbeides videre med utredning innenfor rammen av strukturkonsept 1b. Til grunn for dette ligger både vurderinger knyttet til faglig og sosial sårbarhet i små skolemiljøer, samt økonomiske forhold knyttet til drift og investeringsbehov som synliggjøres i kommunedelplanen med tanke på å ruste opp de små skolene til hensiktsmessige og funksjonelle fullverdige skoleanlegg iht. den arealnorm som kommunedelplanen følger.

Det vil med grunnlag i planen kunne startes et arbeid med utredning for kapasitetsutvidelser ved Grålum barneskole, samt utredning for videre bruk av Tindlundskolene og eventuell fremtidig bygging av ny skole vest i kommunen. Prioritering av øvrige kapasitetstiltak og rehabiliteringsbehov fremkommer i Handlingsplan med årsbudsjett 2016-2019.

For øvrig anbefales overordnet prioritering av nødvendige tiltak for å møte de kapasitetsutfordringene som er avdekket i arbeidet med kommunedelplanen slik;

1. Allment læringsareal
2. Spesialrom og personalarbeidsplasser
3. Arealer til fysisk aktivitet

Planen angir et samlet investeringsbehov gjengitt i ulike strukturkonsepter. Det er i kostnadsvurderingen lagt til grunn dagens kostnadsnivå for bygging av nye skoleanlegg.

Det anslås med grunnlag i planutkastet et prioritert investeringsbehov for første del av planperioden slik:

1.	Grålum barneskole	
	Kapasitetsøkning og rehabilitering:	132 mill
2.	Ny skole vest / Tindlund	
	Nybygg inkl gymareal	178 mill

Disse investeringene anbefales uavhengig av hvilket konsept som velges.

Mindre kapasitetstiltak og rehabilitering og oppgradering vil kunne gjennomføres innenfor HP/ budsjettpost «Skolekapasitetsplan» hvor det i planperioden 2015-2018 er foreslått årlig bevilgning – totalt kr 48 mill i HP/planperioden.

7 SAKSUTSKRIFT – behandling og vedtak

Arkivsak-dok. 12/06208-35

Saksbehandler Else-Grethe Mathisen

Saksgang	Møtedato	Saknr
1 Komité for tjenesteutvikling 2011 - 2015	26.05.2015	11/15
2 Plan- og økonomiutvalget	28.05.2015	69/15
3 Bystyret	18.06.2015	56/15

Kommunedelplan for skolekapasitet og skolestruktur 2015-2026, grunnskolene i Sarpsborg kommune.

Saken er fremmet etter prinsippet om fullført saksbehandling.

Følgende har vært medsaksbehandlere: Ina Tangen, enhet plan- og samfunnsutvikling

Saksordfører: Julia Brännström

Vedlegg:

Kommunedelplan for skolekapasitet og skolestruktur 2015-2026, høringsutkast

Vedlegg 1 – Beskrivelse av skoleanleggene

Vedlegg 2 - Elevtallsprognoser

Vedlegg 3 – Forskrift om skoletilhørighet

Vedlegg 4 – Tabellvedlegg økonomi

Vedlegg 5 – Utforming av læringsarenaer/skoleanlegg. Rom og funksjonsbeskrivelser

Vedlegg 6 – Sammendrag av hørings svar med rådmannens vurdering

Vedlegg 7-20 – Hørings svar

Sammendrag:

Kommunedelplan for skolekapasitet og skolestruktur 2015-2026 legges med dette frem til politisk behandling.

Skolekapasitetsplanen trekker opp linjer for framtidig skolestruktur og skisserer utbyggingsbehov. Planen angir kapasiteten ved den enkelte skole og vurderer behovet for utvidelser av eksisterende skoler ut fra arealnorm og elevtallsprognoser.

Planen presenterer og vurderer fire strukturkonsepter som er basert på overordnede faglige vurderinger av hva som bør legges føringer for den framtidige skole- og tilbudsstrukturen i Sarpsborg. Den inneholder en

oppdatert beskrivelse av det enkelte skoleanlegg. Planen angir også elevtallsprognose og vurdering av elevkapasitet ved den enkelte skole i planperioden.

Skolekapasitetsplanen vil være et verktøy i arbeidet med Sarpsborg kommunes handlingsplan der framtidige investeringer og kostnader vurderes.

Det foreligger et foreløpig og grovt kostnadsoverslag på bygningsmessige tiltak for kapasitetsutvidelse og oppgradering av de enkelte skolebygg.

Planen er utarbeidet for å gi beslutningsgrunnlag for utviklingen av de kommunale grunnskoletjenestene i fremtiden. Kommunedelplan for skolekapasitet og skolestruktur er først og fremst en plan som vurderer kvaliteten og bruken av skolebyggene – ikke kvaliteten og innholdet i undervisningen.

Hovedutfordringen vil være å sikre tilstrekkelig skolekapasitet for framtidig elevtallsvekst. Hvordan denne kapasiteten kan sikres gjennom en best mulig organisering, dimensjonering og lokalisering av de kommunale grunnskolene er vurdert og belyst i kommunedelplanen.

Høringsutkast til skolekapasitetsplan har vært lagt ut til offentlig ettersyn i perioden 05.02.2015-19.03.2015. Det har kommet 15 hørings svar.

Med grunnlag i høringsutkast og mottatte hørings svar anbefaler rådmannen at fremlagte Kommunedelplan for skolekapasitet og skolestruktur 2015-2026 legges til grunn for videre vurderinger og utredninger på grunnskoleområdet i planperioden.

Rådmannen anbefaler at det arbeides videre med utredning innenfor rammen av strukturkonsept 1b. Konseptet innebærer nedleggelse av Ullerøy barneskole, Navestad barneskole og Jelsnes barneskole, herunder nødvendige tiltak for å gi skoleplass til berørte elever. Rådmannen anbefaler dette konseptet for å sikre et likeverdig opplæringstilbud til alle barn i Sarpsborg. Gjennomført omlegging av skolestruktur vil anslagsvis gi en netto redusert driftskostnad på kr 12 mill pr år.

Utredning:

Bakgrunn/historikk:

En skolekapasitetsplan ble første gang utarbeidet av Sarpsborg kommune høsten 2007.

Skolekapasitetsplanen ble rullert i 2010. Denne rulleringen tok inn endringer i skolebygg inklusive bygging av Grålum ungdomsskole.

Oppstartsnotat i foreliggende sak ble behandlet i Komité for tjenesteutvikling 25.09.2012. Her beskrives hensikt og plan for rullering av gjeldende Skolekapasitetsplan.

Planprogram ble endelig behandlet i Komite for tjenesteutvikling 21.05.2013 og i Plan og økonomiutvalget 30.05.2013 og ble lagt til grunn for det videre arbeidet med planen.

Ny Kommunedelplan for skolekapasitet og skolestruktur tar utgangspunkt i kommuneplanens arealdel for Sarpsborg kommune. Gjeldende arealplan ble vedtatt i februar 2011, og gjelder for perioden fram til 2020. Ny arealplan er under utarbeidelse. Denne var forventet ferdigstilt høsten 2014. Som følge av innsigelser etter offentlig ettersyn forventes vedtak om ny arealplan våren 2015.

I skolekapasitetsplanen er det vurdert i hvilken grad læringsarealet ved den enkelte skole legger til rette for varierte arbeidsformer som fremmer læring. Samtidig har det vært fokus på fleksibel utnyttelse av arealene. I dette arbeidet har helse- og miljøforskrifter for elever og ansatte blitt hensyntatt.

Det er gjort valg om at skolekapasitetsplanen ikke utfylles med en handlingsdel, men at investeringsbehov og prioriteringer synliggjøres i det årlige arbeidet med og behandlingen av kommunens handlingsplan med årsbudsjett.

Høringsutkast til Kommunedelplan for skolekapasitet og skolestruktur 2015-2026 ble behandlet som underveismelding i komité for tjenesteutvikling 20.01.2015 og i Plan- og økonomiutvalget 29.01.2015. Det ble varslet om oppstart av høring i lokalavisen SA 05.02.2015. Høringsfrist ble satt til 19.03.2015. Norconsult har høsten 2014 foretatt befaring på alle kommunens grunnskoler sammen med skolens ledelse (med unntak av Sandesundsveien barneskole/nye Sandesundsveien barneskole som er under oppføring). Det er utarbeidet oppdaterte beskrivelser av den enkelte skole med elevtallsutvikling og vurdering av elevkapasitet, skolens areal samt tomt og uteområde (vedlegg 1). Det har ikke vært foretatt bygningstekniske tilstandsvurderinger i forbindelse med dette planarbeidet.

Norconsult har, i samråd med Sarpsborg kommune, foretatt et foreløpig og overordnet, grovt kostnadsoverslag på bygningsmessige tiltak for de enkelte skolene. Kostnadsanslagene er i første rekke et verktøy for sammenligning mellom strukturkonseptene, og ikke budsjettforslag for det enkelte tiltak. Et mer reelt kostnadsoverslag må gjøres i hvert enkelt prosjekt etter nærmere bygningsmessige undersøkelser og spesifisering av tiltak.

Viktige momenter ved valg av fremtidig skolestruktur og skolekapasitet:

Skolestruktur tilpasset bosettingsmønster:

Det legges til grunn at lokal skolestruktur bør samsvare med føringene i arealplanen. I elevtallsprognosene er det hensyntatt et ambisiøst utbyggingsprogram som tilsvarer 350 nye boenheter pr. år innover i planperioden. Disse er fordelt til skolekretsene etter dagens kunnskap om godkjente kommunedelplaner, regulerings- og utbyggingsplaner og utbyggingspotensialet i arealplanen.

Grunnskolene som kunnskapsformidlere og lærende organisasjoner:

Et sentralt moment i vurderingen av forslag til nye helhetlige skolestrukturer i Sarpsborg, er hvor store grunnskolene skal være i framtiden. Det er fullt mulig å etablere store barneskoler med ca. 1 000 – 1 100 elever i enkelte skoleområder, men det ønskes som hovedregel ikke å etablere grunnskoler større enn 600 elever.

På den annen side må det også vurderes hvor små grunnskoler kommunen skal drifte i framtiden. Ullerøy skole får et drastisk fall i elevtallet og blir rundt 25 elever på mellomlang sikt, selv når et ekspansivt boligbyggeprogram ligger til grunn for prognosen. Flere årstrinn på Ullerøy vil ifølge prognosene bestå av fem elever. Videre vil både Navestad og Jelsnes skoler ha et elevtall utover i prognoseperioden på mellom 45 og 65 elever. Planen vurderer en overføring av elevene i de minste skolene til andre skoleområder.

Strukturer som gir økonomisk handlingsrom, likeverdige driftsvilkår og kostnadseffektive skoletjenester:

Store skoler har flere elever å fordele kostnaden på – og blir derfor relativt sett rimeligere å drifte enn mindre skoler. De store skolene er kostnadseffektive fordi pedagogisk personale underviser flere elever enn på mindre skoler.

Funksjonelle og gode fysiske skoleanlegg for alle elever og ansatte:

Et sentralt mål med kommunedelplanen og planarbeidet, er å sikre likeverdige fysiske

rammer for elever og ansatte. Kommunens arbeid med arealnормen, skolebeskrivelsene og de foreslåtte tiltakene senere i planen har som mål å sikre like fysiske rammer for Sarpsborgskolen i alle de vurderte strukturkonseptene.

Det er også skolebygg som må vurderes om det er hensiktsmessig å videreføre som anlegg for framtidsrettet pedagogisk virksomhet. I tiltaks- og handlingsdelen i denne planen, foreslås hele eller deler av skolebygg sanert og revet, fordi byggene har dårlig bygningsmessig standard, lite hensiktsmessig bygningsstruktur og er tungdrevne med tanke på pedagogisk virksomhet.

**

Helhetlige strukturkonsepter og strukturmodeller

Noen strukturelle utfordringer i Sarpsborg-skolen er:

- Høy elevtallsvekst i skoleområdene i sentrum og vest i kommunen
- Mange mellomstore skoler med klasser under 20 elever
- Geografisk skolestruktur som gjør det vanskelig å endre skolegrenser for å utnytte kapasiteten optimalt.
- Varierende bygningsmessig standard – med vedlikeholdsetterslep i enkelte skoleanlegg. De aller fleste skolene har kapasitet (inkl. paviljonger) til dagens elevmengde. Ved noen skoler er paviljongene vurdert som de beste læringsarealene.
- Behov for å heve funksjonaliteten og standarden i eksisterende bygningsmasse.
- Mange store skoler disponerer f.eks. små gymnastikkanlegg og underdimensjonerte arbeidsfasiliteter for lærere og administrasjon. Kvaliteten og størrelsen på lærernes arbeidsplasser er varierende og flere skoler ivaretar trolig ikke kravene til arealer i arbeidsmiljøloven.

Strukturkonseptene som er vurdert i planutkastet er basert på noen overordnede faglige vurderinger av hva som bør legges føringer for den framtidige skole- og tilbudsstrukturen i Sarpsborg;

- Utnytte skoler som har ledig kapasitet og er gode fysiske læringsarenaer – for å begrense behovene for nybygg og nyinvesteringer.
- I størst mulig grad etablere grunnskoler som rene barne- eller ungdomstrinn. De kombinerte 1-10 skolene ved Sandbakken og Varteig videreføres.
- I størst mulig grad få fulldelte grunnskoler, som er mellom 400 – 600 elever. Dette er skolestørrelser som gir lite klassedeling (små klasser) og som samtidig gir robuste pedagogiske størrelser i elev- og fagmiljøet. Konsepter og alternativer som gir vesentlig større skoler (omkring 1000 elever) er vurdert til å være for store pedagogiske enheter.
- Fremtidig skole- og tilbudsstruktur må organiseres på en slik måte at kostnad pr. elev reduseres gjennom færre skoler, bedre utnytting av skoleanleggene, mer optimale inntaksområder og større elevmiljø.
- Midlertidige løsninger som paviljonger vurderes særskilt. Paviljonger av dårlig kvalitet søkes utfaset i planperioden. De nyeste paviljongene med god standard og funksjon vil være til å leve med i en noe lengre periode.

Arealnorm og modell for elevkapasitet:

I arbeidet med skolekapasitetsplanen har arealnорм og metode for beregning av elevkapasitet vært vurdert.

Arealnorm og modell for elevkapasitet vil ligge til grunn for det videre arbeid med å vurdere framtidig skolestruktur i Sarpsborg kommune basert på nye elevtallsprognoser.

Arealnorm og modell for beregning av elevkapasitet er avgjørende for de vurderinger som

skal gjøres om behov for utbygging og rehabilitering. Det vil også være et nødvendig grunnlag for å vurdere framtidig skolestruktur og behov for nye skolebygg.

Arealnormen skal angi hvilke rom som skal finnes i skolebygg i Sarpsborg kommune, og hvor stort areal skolen bør ha ut fra elevtallet. Dette skal både angi kvalitet og være grunnlag for prosjektering av nye skolebygg og rehabilitering av eldre skolebygg. Elevkapasiteten skal angi hvor mange elever det er plass til ved en skole. Dette skal være grunnlag for å vurdere behovet for kapasitetsutvidelser, og angi når en skole er full ved praktisering av Forskrift om skoletilhørighet i Sarpsborg kommune.

Arealnormen i gjeldende skolekapasitetsplan fungerer godt, og den er i hovedsak foreslått videreført. Normen for enkelte arealer foreslås justert ut fra erfaringer med planlegging av to skolebygg i kommunen, Grålum ungdomsskole og nye Sandesundsveien barneskole. Det er også tatt hensyn til nye behov etter læreplan K-06 og endrede forskrifter og pålegg. Arealnormen definerer hvilke rom en skole bør ha, og hvor store areal det bør være ut fra elevtallet ved skolen.

I planen er inndeling i typer areal foreslått videreført. Disse er:

- Allment læringsareal:

Allment læringsareal er delt inn i baserom, grupperom og fellesareal. De fleste skolene i Sarpsborg er fortsatt tradisjonelle skolebygg, og beskrives best med en slik modell.

I nye skolebygg er det naturlig å se dette arealet mer i sammenheng, slik at det legges til rette for fleksibel organisering av opplæringen. Dette bør også legges til grunn når skoler skal rehabiliteres.

- Spesialisert læringsareal:

Normen er i hovedsak videreført fra tidligere modell. Areal til kroppsøving er for de største skolene øket for å styrke mulighetene til kroppsøving og gi bedre kapasitet til fysisk fostring på barnetrinnet og valgfag på ungdomstrinnet.

- Skoleledelse og personalet:

Normen er i hovedsak videreført.

I forrige skolekapasitetsplan for Sarpsborg kommune ble arealnormen brukt til å vurdere både arealsituasjonen ved skolene og elevkapasiteten. De fleste skolene i Sarpsborg har godt med areal til klasserom og grupperom, men mangler fellesarealer og garderober. Arealnormen har derfor ikke vært et godt redskap for å beregne elevkapasitet ved den enkelte skole og i Sarpsborg kommune som helhet. Det er derfor foreslått ny modell for beregning av elevkapasitet. Ny modell er drøftet og behandlet av komité for tjenesteutvikling april 2014.

Elevkapasitet foreslås beregnet ut fra skolenes samlede klasseromsareal. Det er som hovedregel beregnet 2,5 m² pr elev. Dette angir en elevkapasitet ut fra maksimal utnyttelse av klasseromsarealet. Særlig ved de mindre skolene vil ofte elevtallet variere fra klassetrinn til klassetrinn. Det er derfor ikke sannsynlig at arealet kan utnyttes maksimalt, og det tas utgangspunkt i en fyllingsgrad på 90 % for å ta høyde for dette.

Sarpsborg kommunes forskrift om skoletilhørighet:

Forskriften sier at eleven skal tildeles skoleplass ved nærskolen, definert av inntaksområder.

Dersom det er fullt ved en skole, kan elever bosatt i definerte i utjevningssområder tildeles skoleplass ved annen definert skole. Modellen for beregning av elevkapasitet er et godt grunnlag for å vurdere når det er fullt ved en skole.

Elevtallsutvikling:

Prognosene for elevtallsutvikling er basert på en befolkningsvekst på 1,2 prosent, Dette tilsvarer forventet befolkningsvekst i perioden i henhold til gjeldende samfunnsplan. Det er kjørt alternative prognoser som hensyntar nye boligområder i utkast til ny arealplan, men dette har vist seg å ha liten betydning i tidsrommet fram til 2026. Det er generelt usikkerhet knyttet til elevtallsprognoser. Prognoseforutsetninger er ellers grundig beskrevet i plandokumentet.

Konsepter og forslag:

Med bakgrunn i ovenstående presenteres følgende konsepter og forslag:

- Konsept 0; Videreføring av dagens tilbuds- og skolestruktur med 20 grunnskoler.
Strukturkonsept 0 er en videreføring av dagens skolestruktur med 18 grunnskoleenheter, hvorav to skoler har underavdelinger på 1.-4.trinn.
Da det er ventet økning i elevtallet både på Tindlund barneskole og Tindlund ungdomsskole foreslås det derfor å flytte en av de to skolene til ny tomt.

- Konsept 1a – 18 grunnskoler.
Strukturkonsept 1a og 1b har som hovedmål å gjøre skolene i Sarpsborg kommune mer enhetlige og like i størrelse. Dette oppnås ved å avslutte driften på de minste skolestedene/skolene, samt å justere inntaksområdene mellom to skoler.
I strukturkonsept 1a reduseres antall skolesteder ved at elevene ved Ullerøy barneskole overføres til Hornnes barneskole og elevene ved Navestad barneskole overføres til Hafslund barneskole. I tillegg justeres inntaksgrensene mellom Hannestad barneskole og Alvimhaugen barneskole.

- Konsept 1b – 17 grunnskoler.
I tillegg til tiltakene i strukturkonsept 1a, avsluttes også driften på Jelsnes barneskole i strukturkonsept 1b. I høringsutkastet er elevene fra Jelsnes foreslått overført til Grålum barneskole etter kapasitetsutvidelser. I denne saksutredningen vurderes elevplassene ved Jelsnes barneskole i hovedsak overført til Kurland barneskole etter endring i skolens inntaksområde.

- Konsept 2 – 16 grunnskoler
Strukturkonsept 2 bygger på strukturkonsept 1b, men i dette konseptet gjøres det noen større strukturtiltak. En ny 1-10 kombinertskole etableres ved at Borgen barneskole og Hafslund ungdomsskole slås sammen til en ny kombinertskole, lokalisert i undervisningslokaler i nærheten av Borgen barneskole. Strukturkonsept 2 innebærer at både Navestad barneskole og Hafslundsøy barneskole blir lagt ned og elevene overført til Hafslund barneskole.
Strukturkonsept 2 viser fremtidsmuligheter, men vil også få større ringvirkninger enn det som er beskrevet i konseptet. Blant annet vil det kunne gi konsekvenser for elevtall og drift av ungdomstrinnet ved Varteig barne- og ungdomsskole.
Strukturkonsept 2 inneholder en del usikre momenter knyttet til en eventuell etablering av ny kombinert skolen i sone øst. Det er mulig å vedta strukturkonsept 2 på et senere tidspunkt, selv om man i første omgang går inn for konsept 1a eller 1b.

**

Nedleggelse av Ullerøy barneskole vil kunne gjøres med noen mindre bygningsmessige tilpasninger ved Hornnes barneskole.

Nedleggelse av Navestad barneskole vil på kort sikt kunne gjøres uten spesifikke bygningsmessige tiltak ved Hafslund barneskole.

Nedleggelse av Jelsnes barneskole vil kunne gjøres etter mindre endringer i inntaksområder og utjevningssområder rundt barneskolene i sone sentrum. Ved å gjøre endringer i gjeldende inntaksområder for

Kurland barneskole vil det være mulig å ta imot hoveddelen av elevene fra Jelsnes barneskole. For noen av dagens elever ved Jelsnes barneskole vil Grålum barneskole være et mer naturlig nærskolealternativ.

Et slikt grep knyttet til nedleggelse av Jelsnes barneskole er en endring fra høringsutkastet og innebærer at det ikke må gjøres betydelige kapasitetsutvidelse ved Grålum barneskole for å ta imot elevene som i dag tilhører Jelsnes inntaksområde.

Investeringsbehov:

Uavhengig av de nevnte konseptene er det behov for investeringer i skoleanleggene framover.

Det vil med grunnlag i planen kunne startes et arbeid med utredning av ny ungdomsskole vest i kommunen, og da fortrinnsvis i tilknytning til Greåker videregående skole. Dette gjør det mulig å utvide Tindlund barneskole ved å ta i bruk lokalene som nå disponeres av Tindlund ungdomsskole.

Grålum barneskole løser kapasitetsutfordringer på kort sikt gjennom å bli tilført paviljongbyggene fra Sandesundsveien barneskole sommeren 2015. Det kan i handlingsplanperioden være behov for rehabilitering av deler av bygningskroppen ved Grålum barneskole. Slikt behov innarbeides i handlingsplan med årsbudsjett.

Ved Alvimhaugen barneskole vil det etter at barnehagen flytter ut av sine lokaler være kapasitet til flere elever. Dette krever noe investering i innvendig omgjøring.

Alvimhaugen vil kunne ta flere elever ved at grenser for inntaksområder mot Sandesundsveien, Lande og Hannestad barneskoler justeres. Dette vil også bedre kapasiteten på nevnte skoler.

Det er behov for noe omgjøring ved Hornnes barneskole for å ta imot elevene fra Ullerøy barneskole. Det er også behov for å utrede alternative lokaler for forsterket avdeling Studio som i dag er lokalisert ved Hafslund ungdomsskole. Dagens lokaler er i for liten grad egnet for virksomheten.

Når det gjelder skolekapasitet og skolestruktur øst i kommunen for øvrig er det nå slik at ungdomstrinnet på Varteig barne- og ungdomsskole har to-paralleller, ca 60 elever pr årstrinn. Ungdomstrinn på denne størrelsen er sårbart med tanke på lærernes kompetanse og økonomisk optimal drift. Videre er det slik at en stor andel av ungdomsskoleelevene er bosatt på Hafslundsøy og dermed følger det skyssutgifter til Varteig. Mange av disse elevene vil ha gangavstand (under 4 km) til Hafslund ungdomsskole.

Som et alternativ til ungdomstrinn i Varteig kan Hafslund ungdomsskole utvides. Dette kan eventuelt løses ved å frigjøre lokalene til Hafslund barneskole. Det bygges da ny barneskole i området ved Borgen sykehjem. Dette vil samtidig tilfredsstillende behov for barneskole for Navestad-området med fremtidig boligutbygging. Ved slik løsning vurderes samtidig inntaksområder for barneskolene Hafslund, Borgen og Sandbakken.

Rådmannen vil ikke på nåværende tidspunkt anbefale slik omorganisering, men peker på mulige alternativer.

Prioritering av øvrige rehabiliteringsbehov fremkommer i årlig utarbeidelse og rullering av Handlingsplan med årsbudsjett.

For øvrig anbefales slik som i høringsutkastet overordnet prioritering av nødvendige tiltak for å møte de kapasitetsutfordringene som er avdekket i arbeidet med kommunedelplanen slik; 1. allment læringsareal, 2. spesialrom og personalarbeidsplasser, 3. arealer til fysisk aktivitet.

Det vurderes videre at det i første del av planperioden bør utredes behov for lærer-arbeidsplasser ved skolene med utgangspunkt i vurdering i foreliggende forslag til kommunedelplan for skolekapasitet og skolestruktur 2015-2026.

Høringssvar:

Det er ved høringsfristens utløp mottatt totalt 15 hørings svar. Hørings svarene i sin helhet samt en oppsummering av disse er vedlagt saksutredningen.

Komité for tjenesteutvikling fikk 14.04.2015 presentert oppsummering av høringssvarene.

Høringsinstansene er presentert for et omfattende dokument med mange elementer i et helhetlig framtidsperspektiv på skolestruktur.

I høringssvarene har noen høringsinstanser tatt stilling til fremtidig skolestrukturforslag.

De fleste som har tatt stilling støtter rådmannens forslag om å legge ned de minste skolene.

Flere av høringssvarene peker på at skolene har behov og ønsker for kapasitetsutvidelse, rehabilitering, oppgradering og tilrettelegging av skoleanlegg og skolebygg.

Det blir i flere høringssvar pekt på skolenes betydning for lokalmiljøet og man er opptatt av at sin skole skal bestå.

Foreldrenes arbeidsutvalg ved Ullerøy barneskole og Navestad barneskole ønsker at skolene opprettholdes og mener at en skole i deres nærmiljø er viktig.

Samarbeidsutvalget ved Varteig barne- og ungdomsskole mener at elevtallsprognosen for deres skole er for lav.

Kommunalt råd for mennesker med nedsatt funksjonsevne etterspør mer utfyllende kartlegging og planer når det gjelder universell utforming av skolebygg.

Foreldreorganisasjonen i Sarpsborg og Utdanningsforbundet peker på at de forsterkede avdelingene ikke er viet nok oppmerksomhet i planforslaget.

Rådmannens vurdering

Skolene i Sarpsborg skal gi et likeverdig opplæringstilbud til alle barn i kommunen. Budsjettrammene blir stadig strammere og medfører økende behov for å prioritere.

Små skoler er forholdsvis dyre i drift. For å kunne gjennomføre lovpålagte oppgaver og ha et handlingsrom når det gjelder f eks organisering og gruppedeling, må små skoler tilføres høyere ressurser pr elev enn gjennomsnittseleven i Sarpsborg.

Skoler av en viss størrelse vil kunne ha mulighet for å utnytte tildelte ressurser med differensierte undervisningstilbud, ulike støttetiltak på tvers av klasser, etablere gode spesialundervisningsgrupper etc. Et større økonomisk handlingsrom, både i skole og SFO i store skoler gjør disse mer robuste til å håndtere trange budsjettrammer. Videre vil et større fagmiljø for lærere styrke læringsarbeidet i fag.

I en liten skole vil disse mulighetene være mer begrenset, både faglig og organisatorisk. For å gi mindre skoler et større handlingsrom med hensyn til organisering, differensiering etc. må ressursrammen økes. Dette vil gå på bekostning av andre enheter i kommunen og kan stride mot likeverdighetsprinsippet.

Et lite skolemiljø kan gi fordel med hensyn til trygghet og oversikt og kan fungere svært godt for de barna som finner seg til rette i miljøet. Barn som faller utenfor miljøet og/eller barn som har spesielle behov, kan få større vansker med å etablere gode sosiale relasjoner, dersom skolemiljøet blir for lite.

Driftseffektive skoler oppnås først ved 4-parallell ungdomstrinn, fra 300 elever og 2 parallell barnetrinn, fra 350 elever.

Dersom mindre skoler skal opprettholdes må det over tid vurderes investeringer også i disse for å sikre tilfredsstillende arbeidsforhold for lærere og elever, herunder tilgang på gymarealer og spesialrom. Dette vil trolig medføre svært store investeringskostnader sett i forhold til elevtallet, noe som etter rådmannens oppfatning vil være uheldig bruk av investeringsmidler.

Nedleggelse av de minste skolene i kommunen er et valg og et virkemiddel for å forebygge fortsatte «ostehøvelkutt» / generelle kutt som rammer alle skolene i Sarpsborg.

Skolenes inntaksområder og utjevningssområder kan ytterligere justeres for å gi økt fleksibilitet for løsninger som fremmer mål om robuste, bærekraftige skoler.

Nedleggelse av skoler slik det foreslås i strukturkonsept 1B, vil utløse noe økt behov for skoleskyss. Kostnaden til dette er imidlertid medregnet i grunnlaget til innsparingspotensial som ligger i rådmannens anbefaling.

Det vil slik rådmannen ser det ikke medføre uforsvarlig lang busstransport for elevene.

Videre påpeker rådmannen at det også er andre faktorer enn skoledrift som avgjør utviklingen av et lokalmiljø. Det finnes eksempler på at det i byggefelt / boligområder uten lokal skole (for eksempel Hevingen-området) er skapt gode, trygge lokalsamfunn gjennom en velfungerende velforening, idrettslag og annet.

Rådmannen vurderer behovet for ny ungdomsskole vest i kommunen sammenfallende med behov for kapasitetsutvidelse ved Tindlund barneskole.

Kapasitetsutvidelse ved Tindlund barneskole vil samtidig kunne avlaste Grålum barneskole og evt Hannestad barneskole gjennom endring av inntaksområder mellom disse skolene.

Ny ungdomsskole i vest vil frigjøre dagens lokaler til Tindlund ungdomsskole.

Ny ungdomsskole i vest lokalisert i tilknytning til Greåker videregående skole vil etter rådmannens vurdering både på kort og lang sikt være fordelaktig for begge skoleslag, og det vil ligge godt til rette for helhetlig arbeid i det 13-årige skoleløpet. Blant annet Oslo kommune har god erfaring med samhandling mellom ungdomstrinn og videregående opplæring. Rådmannen foreslår derfor at kommunen ved utredning for ny ungdomsskole i vest inviterer Østfold Fylkeskommune til Pilotprosjekt om videreutvikling av samarbeidsformer for 8.-13. årstrinn.

Rådmannens anbefaling:

1. Forslag til Kommunedelplan for skolekapasitet og skolestruktur 2015-2026 (vedlagt) vedtas og legges til grunn for videre vurderinger og utredninger på grunnskoleområdet i planperioden.
2. Det arbeides videre med utredning innenfor rammen av konsept 1b.
3. Ullerøy barneskole nedlegges fra august 2016. Elevene overføres til Hornnes barneskole. Nødvendige ressurser for tilpasninger ved Hornnes barneskole innarbeides i budsjett 2016.
4. Navestad barneskole nedlegges fra august 2016. Elevene overføres til Hafslund barneskole. Nødvendige ressurser for tilpasninger ved Hafslund barneskole innarbeides i budsjett 2016.
5. Jelsnes barneskole nedlegges fra august 2017. Elevene overføres til Kurland barneskole og Grålum barneskole. Kommunal forskrift om skoleplassering revideres med virkning fra høsten 2017 for å imøtekomme slik overføring. Eventuelle ressurser for tilpasninger ved Grålum og Kurland barneskoler innarbeides i handlingsplan 2016-2019.
6. Det startes utredning for bygging av ny ungdomsskole inkludert gymarealer vest i kommunen. Skolen skal erstatte nåværende Tindlund ungdomsskole, fange opp boligbygging i vest samt avlaste mot Grålum ungdomsskole. Utredningen skal også innbefatte omgjøring av skoleanlegget på

Tindlund til ren barneskole, herunder endring i inntaksområder for slik skole mot Hannestad barneskole og Grålum barneskole. Ressurser til slik utredning innarbeides i budsjett 2016.

7. Kapasitetsutfordring ved Grålum barneskole løses ved at det overflyttes to paviljonger fra Sandesundsveien barneskole. Rehabiliteringsbehov utredes.
8. Det startes et arbeid med utredning av arbeidsplasser for lærere ved skolene.

Økonomiske konsekvenser:

Strukturkonsept 1b angir en årlig innsparing på omkring 12 millioner når tiltakene er gjennomført fullt ut. Planen angir et samlet investeringsbehov gjengitt i ulike alternativer. Det er i kostnadsvurderingen lagt til grunn dagens kostnadsnivå for bygging av nye skoleanlegg.

Plandokumentet inneholder kostnadsanslag på tiltaksnivå. Kostnadsanslagene er i første rekke å betrakte som et verktøy for modellering av forskjeller mellom strukturkonseptene, og ikke som budsjettforslag for det enkelte tiltak. Et mer reelt kostnadsoverslag må gjøres i hvert enkelt prosjekt etter nærmere bygningsmessige undersøkelser og nærmere spesifisering av tiltak.

Det anslås med grunnlag i planutkastet følgende større investeringsbehov:

1. Ny ungdomsskole i vest inkl gymareal
2. Tindlund skoleanlegg, omgjøring til barneskole
3. Arbeidsplasser for lærere, omfang og behov utredes

Utredning for ny ungdomsskole i vest samt barneskole i skoleanlegget på Tindlund anbefales uavhengig av hvilket konsept som for øvrig velges.

Alle investeringer vil bli fremmet til politisk behandling som egne saker eller i arbeid med Handlingsplan og budsjett.

Kapasitets- og effektiviseringstiltak, rehabilitering og oppgradering av skoleanlegg vil kunne gjennomføres innenfor handlingsplan med budsjett / budsjettpost «Skolekapasitetsplan» hvor det i planperioden 2015-2018 er avsatt en årlig bevilgning på kr 12 mill. Totalt kr 48 mill i planperioden.

Rådmannens innstilling:

Saksordførersak. Saken fremmes uten innstilling

Behandling i Komité for tjenesteutvikling 26.05.2015

Følgende hadde ordet ved behandlingen av saken:

Julia Brännström Nordtug (FRP), Fredrik Bjørnebekk (AP), stedfortreder kommunesjef oppvekst Else-Grethe Mathisen, Ann-Karin Aarvik (KRF), Kai Roger Hagen (FRP)

Saksordfører Julia Brännström Nordtug (FRP) orienterte om saken og fremmet følgende forslag til innstilling:

1. Forslag til Kommunedelplan for skolekapasitet og skolestruktur 2015-2026 (vedlagt) vedtas og legges til grunn for videre vurderinger og utredninger på grunnskoleområdet i planperioden.
2. Det arbeides videre med utredning innenfor rammen av konsept 0
3. Det startes utredning for bygging av ny ungdomsskole inkludert gymarealer vest i

kommunen. Skolen skal erstatte nåværende Tindlund ungdomsskole, fange opp boligbygging i vest samt avlaste mot Grålum ungdomsskole. Utredningen skal også innbefatte omgjøring av skoleanlegget på Tindlund til ren barneskole, herunder endring i inntaksområder for slik skole mot Hannestad barneskole og Grålum barneskole. Ressurser til slik utredning innarbeides i budsjett 2016.

4. Kapasitetsutfordring ved Grålum barneskole løses ved at det overflyttes to paviljonger fra Sandesundsveien barneskole. Rehabiliteringsbehov utredes.
5. Det startes et arbeid med utredning av arbeidsplasser for lærere ved skolene.
6. Behov for ny revidering av dagens utjevningssområder og opptaksområder må vurderes underveis ved gjennomføring av kommunedelplan for skolekapasitet og skolestruktur for 2015-2026
7. Sarpsborg kommune skal arbeide for å fase ut paviljonger som løsning på kapasitetsutfordringene i Sarpsborg-skolen. Fremtidige investeringer for å løse utfordringene bør skje gjennom varige løsninger.

Votering

Saksordførers innstilling punkt 1 ble enstemmig vedtatt

Saksordførers innstilling punkt 2 ble vedtatt med 9 mot 2 stemmer (mindretallet H2)

Saksordførers innstilling punkt 3 ble enstemmig vedtatt

Saksordførers innstilling punkt 4 ble enstemmig vedtatt

Saksordførers innstilling punkt 5 ble enstemmig vedtatt

Saksordførers innstilling punkt 6 ble enstemmig vedtatt

Saksordførers innstilling punkt 7 ble enstemmig vedtatt

Innstilling fra Komité for tjenesteutvikling

1. Forslag til Kommunedelplan for skolekapasitet og skolestruktur 2015-2026 (vedlagt) vedtas og legges til grunn for videre vurderinger og utredninger på grunnskoleområdet i planperioden.
2. Det arbeides videre med utredning innenfor rammen av konsept 0
3. Det startes utredning for bygging av ny ungdomsskole inkludert gymarealer vest i kommunen. Skolen skal erstatte nåværende Tindlund ungdomsskole, fange opp boligbygging i vest samt avlaste mot Grålum ungdomsskole. Utredningen skal også innbefatte omgjøring av skoleanlegget på Tindlund til ren barneskole, herunder endring i inntaksområder for slik skole mot Hannestad barneskole og Grålum barneskole. Ressurser til slik utredning innarbeides i budsjett 2016.
4. Kapasitetsutfordring ved Grålum barneskole løses ved at det overflyttes to paviljonger fra Sandesundsveien barneskole. Rehabiliteringsbehov utredes.
5. Det startes et arbeid med utredning av arbeidsplasser for lærere ved skolene.
6. Behov for ny revidering av dagens utjevningssområder og opptaksområder må vurderes underveis ved gjennomføring av kommunedelplan for skolekapasitet og skolestruktur for 2015-2026
7. Sarpsborg kommune skal arbeide for å fase ut paviljonger som løsning på kapasitetsutfordringene i Sarpsborg-skolen. Fremtidige investeringer for å løse utfordringene bør skje gjennom varige løsninger.

Behandling i Plan- og økonomiutvalget 28.05.2015

Følgende hadde ordet ved behandlingen av saken:

Ann-Hege Indrevoll (H)

Representanten Ann-Hege Indrevoll fremmet på vegne av Høyre følgende endringsforslag til punkt 2:

Det arbeides videre med utredning innenfor rammen av konsept 1b.

Votering

Punkt 1 ble enstemmig vedtatt.

Punkt 2 i innstillingen fra komité for tjenesteutvikling ble satt opp mot punkt 2 i forslaget fra Høyre. Punkt 2 i innstillingen ble vedtatt med 9 mot 2 stemmer (Mindretallet H 2)

Punkt 3 til 7 ble enstemmig vedtatt.

Plan- og økonomiutvalgets innstilling

1. Forslag til Kommunedelplan for skolekapasitet og skolestruktur 2015-2026 (vedlagt) vedtas og legges til grunn for videre vurderinger og utredninger på grunnskoleområdet i planperioden.
2. Det arbeides videre med utredning innenfor rammen av konsept 0
3. Det startes utredning for bygging av ny ungdomsskole inkludert gymarealer vest i kommunen. Skolen skal erstatte nåværende Tindlund ungdomsskole, fange opp boligbygging i vest samt avlaste mot Grålum ungdomsskole. Utredningen skal også innbefatte omgjøring av skoleanlegget på Tindlund til ren barneskole, herunder endring i inntaksområder for slik skole mot Hannestad barneskole og Grålum barneskole. Ressurser til slik utredning innarbeides i budsjett 2016.
4. Kapasitetsutfordring ved Grålum barneskole løses ved at det overflyttes to paviljonger fra Sandesundsveien barneskole. Rehabiliteringsbehov utredes.
5. Det startes et arbeid med utredning av arbeidsplasser for lærere ved skolene.
6. Behov for ny revidering av dagens utjevningssområder og opptaksområder må vurderes underveis ved gjennomføring av kommunedelplan for skolekapasitet og skolestruktur for 2015-2026
7. Sarpsborg kommune skal arbeide for å fase ut paviljonger som løsning på kapasitetsutfordringene i Sarpsborg-skolen. Fremtidige investeringer for å løse utfordringene bør skje gjennom varige løsninger.

Behandling i Bystyret 18.06.2015

Representanten Thomas Winther (H) tiltrådte og det var 43 stemmeberettigede representanter til stede.

Saksordfører Julia Brännström Nordtug orienterte om saken.

Følgende hadde ordet ved behandlingen av saken:

Fredrik Bjørnebekk (AP), Ann-Hege Indrevoll (H), Julia Brännström Nordtug (FRP), Ståle Solberg (KRF), Ann-Karin Aarvik (KRF), Liv Tveter (SP), Kai Roger Hagen (FRP), Erik Due (PP)

Representanten Ann-Hege Indrevoll fremmet på vegne av Høyre følgende endringsforslag til punkt 2:

Det arbeides videre med utredning innenfor rammen av konsept 1b.

Votering

Punkt 1 plan- og økonomiutvalgets innstilling ble enstemmig vedtatt.

Punkt 2 i plan- og økonomiutvalgets innstilling ble satt opp mot forslaget fra Høyre.

Punkt 2 i plan- og økonomiutvalgets innstilling ble vedtatt med 33 mot 10 stemmer. (Mindretallet H 9, PP 1)

Punkt 3 - 7 i plan- og økonomiutvalgets innstilling ble enstemmig vedtatt.

Bystyrets vedtak

1. Forslag til Kommunedelplan for skolekapasitet og skolestruktur 2015-2026 (vedlagt) vedtas og legges til grunn for videre vurderinger og utredninger på grunnskoleområdet i planperioden.
2. Det arbeides videre med utredning innenfor rammen av konsept 0
3. Det startes utredning for bygging av ny ungdomsskole inkludert gymarealer vest i kommunen. Skolen skal erstatte nåværende Tindlund ungdomsskole, fange opp boligbygging i vest samt avlaste mot Grålum ungdomsskole. Utredningen skal også innbefatte omgjøring av skoleanlegget på Tindlund til ren barneskole, herunder endring i inntaksområder for slik skole mot Hannestad barneskole og Grålum barneskole. Ressurser til slik utredning innarbeides i budsjett 2016.
4. Kapasitetsutfordring ved Grålum barneskole løses ved at det overflyttes to paviljonger fra Sandesundsveien barneskole. Rehabiliteringsbehov utredes.
5. Det startes et arbeid med utredning av arbeidsplasser for lærere ved skolene.
6. Behov for ny revidering av dagens utjevningssområder og opptaksområder må vurderes underveis ved gjennomføring av kommunedelplan for skolekapasitet og skolestruktur for 2015-2026
7. Sarpsborg kommune skal arbeide for å fase ut paviljonger som løsning på kapasitetsutfordringene i Sarpsborg-skolen. Fremtidige investeringer for å løse utfordringene bør skje gjennom varige løsninger.

RETT UTSKRIFT

Dato 21. juni 2015

Hilde Øisang
Formannskapssekretær

Saken oversendes saksbehandler for oppfølging.